

**Бекітемін:**

«Балдырған» б/б меңгерушісі: *Қ.Исмайыл* **Қ.Исмайыл**



**«Балдырған» бобекжай балабақшасы  
Вариативтік компонент  
Ертегілер елінде  
«Балауса» ересек тобы  
2020-2021 оқу жылы**

**Тәрбиешілері: Г.Талипова  
К.Оразбай**

**«Балауса» ересек тобының 2020-2021 оқу жылына арналған  
вариативтік компоненті**

№	Тақырыбы	Сағат саны	күні
1	<b>Тақырыбы:</b> «Дос іздеген бота» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Қуыршақ тетры арқылы достыққа тәрбиелеу	1	02.09.20ж
2	<b>Тақырыбы:</b> «Үйшік» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Ертегі арқылы мейірімділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу	1	09.09.20ж
3	<b>Тақырыбы:</b> «Жыл басына таласқан хайуанаттар» <b>Мақсаты</b> Ертегіні айта отырып рөлмен ойнау, диалог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге, ойын арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту және сөздік қорларын молайтып, байланыстыра сөйлеуге үйрету. Ертегі мазмұны арқылы еңбек сүйгіштікке, адал достыққа тәрбиелей отырып жаңа технологияны игерту	1	16.09.20ж
4	<b>Тақырыбы:</b> Құмырсқаның қанағаты <b>Мақсаты :</b> Халық ауыз әдебиетінің үлгілерін пайдалана отырып, ауыз бірлікке, ұйымшылдыққа, қанағатшыл болуға, жақсы қасиеттерді үйренуге тәрбиелеу; тілдерін, ойлау қабілеттерін дамыту;	1	23.09.20ж
5	<b>Тақырыбы:</b> « Шегіртке мен құмырсқа » мысал өлең <b>Мақсаты:</b> . Ертегіні сурет бойынша айтуға үйрету. Балалардың тіл байлығын, сөздік қорын байыту, еңбекшіл болуға, өзгелерді тыңдай білуге, тиянақтылыққа тәрбиелеу;	1	30.09.20ж
6	<b>Тақырыбы:</b> « Шегіртке мен құмырсқа » мысал өлең <b>Мақсаты:</b> . Балалардың тіл байлығын, сөздік қорын байыту, өз ойын еркін жеткізіп, салыстыруға үйрету; еңбекшіл болуға, өзгелерді тыңдай білуге, тиянақтылыққа тәрбиелеу;	1	7.10.20ж
7	<b>Тақырыбы:</b> «Адасқан құмырсқа» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Таныс сюжеттер бойынша ертегілерді драмалау, достық қарым-қатынас және өзара көмек көрсету дағдыларын қалыптастыру.	1	14.10.20ж
8	<b>Тақырыбы :«Түлкі мен торғай» ертегісі</b> <b>Мақсаты:</b> Ертегінің мазмұнын әңгімелеу, ойлау қабілетін, сөздік қорын, мәнерлеп сөйлеу дағдыларын арттыру. Достыққа, ұйымшылдыққа, бауырмалдыққа тәрбиелеу, жағымды және жағымсыз әрекеттерді сезіне білуге, шындыққа, әділеттілікке тәрбиелеу, еңбекті бағалай білуге, сүйеге, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.	1	21.10.20ж
9	<b>Тақырыбы:</b> « Күшік пен мысық » ертегісі <b>Мақсаты:</b> Балаларды ертегіні мұқият тыңдауға, сұрақтарға жауап беруге үйрету. Дауыс көркемділігін дамыту балаларды үй жануарларын қорғай білуге тәрбиелеу.	1	28.10.20ж
10	<b>Тақырыбы:</b> « Күшік пен мысық » ертегісі <b>Мақсаты:</b> Балаларды ертегіні рөлдерге бөліп айтуға, сахалауға үйрету. Дауыс көркемділігін дамыту балаларды үй жануарларын қорғай білуге тәрбиелеу.	1	04.11.20ж
11	<b>Тақырыбы:</b> «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» <b>Мақсаты:</b> Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге талпындыру, кейіпкердің мінез-құлқын сезіндіру, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру.	1	11.11.20ж
12	<b>Тақырыбы:</b> «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» <b>Мақсаты:</b> Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге талпындыру, кейіпкердің мінез-құлқын сезіндіру, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру.	1	18.11.20ж
13	<b>Тақырыбы:</b> «Ара мен Шегіртке» <b>Мақсаты:</b> Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге талпындыру, кейіпкердің мінез-құлқын сезіндіру, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру.	1	25.11.20ж
14	<b>Тақырыбы:</b> «Мақтаншақ Қоян» <b>Мақсаты:</b> Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге, рөлдерге бөліп ойнауға үйрету.	1	02.12.20ж
15	<b>Тақырыбы:</b> «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» <b>Мақсаты:</b> Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге, рөлдерге бөліп	1	09.12.20ж
16	<b>Тақырыбы:</b> «Мақта қыз бен мысық» <b>Мақсаты:</b> Балаларға педагог Ы.Алтынсарин оның шығармашылығы туралы білімдерін жетілдіру. Ертегіні мазмұнына әңгімелеуге, диалог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге үйрету, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру. Балалардың көркем әдебиетке деген қызығушылығын арттыру.	1	23.12.20ж
17	<b>Тақырыбы:</b> «Қолғап» ертегісі. <b>Мақсаты:</b> Ертегіні түсіндіру барысында балалардың тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту, қалыптастыру. Балаларды халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыру	1	30.12.20ж

18	<b>Тақырыбы:</b> «Шұбар тауық» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Балаларға ертегіні мұқият тыңдатып, сұраққа толық жауап береді.	1	06.01.21ж
19	<b>Тақырыбы:</b> «Түлкі, қойшы, аю» ертегісі. <b>Мақсаты:</b> Ертегіні түсіндіру барысында балалардың тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту, қалыптастыру. Балаларды халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыру	1	13.01.21ж
20	<b>Тақырыбы:</b> «Түлкі, қойшы, аю» ертегісі. <b>Мақсаты:</b> Ертегіні түсіндіру барысында балалардың тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту, қалыптастыру. Балаларды халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыру	1	20.01.21ж
21	<b>Тақырыбы:</b> Түлкі мен қырғауыл ертегісі. <b>Мақсаты:</b> Балаларға білетін ертегілерін еске түсіру арқылы тіл байлығын дамыту, дауыс ырғағын келтіре отырып, рольдерге бөліп ойнату.Балаларды тапқырлыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу	1	27.01.21ж
22	<b>Тақырыбы:</b> Түлкі мен қырғауыл ертегісі. <b>Мақсаты:</b> Балаларға білетін ертегілерін еске түсіру арқылы тіл байлығын дамыту, дауыс ырғағын келтіре отырып, рольдерге бөліп ойнату.Балаларды тапқырлыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу	1	03.02.21ж
23	<b>Тақырыбы:</b> Алтын сақа <b>Мақсаты:</b> Ертегінің мазмұнын түсіну,өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайту, сөйлеуге дағдыландыру. балалардың ақыл- ойын, сөз байлығын жетілдіру. Қазақ ертегілеріне қызығушылығын арттыру, қиындықты ақылмен, тапқырлықпен жеңе білуге тәрбиелеу.	1	10.02.21ж
24	<b>Тақырыбы:</b> Алтын сақа <b>Мақсаты:</b> Ертегінің мазмұнын түсіну,өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайту, сөйлеуге дағдыландыру. балалардың ақыл- ойын, сөз байлығын жетілдіру. Қазақ ертегілеріне қызығушылығын арттыру, қиындықты ақылмен, тапқырлықпен жеңе білуге тәрбиелеу.	1	17.02.21ж
25	<b>Тақырыбы:</b> Ұр тоқпақ <b>Мақсаты:</b> Балалардың сөйлеу тілін, сөздік қорын, шығармашылық қабілеттерін арттыра отырып, байланыстырып сөйлеу дағдыларын жетілдіру. Халқымыздың тұрмыс – салтын, әдет- ғұрпын, нанымын, дүние танушылық көзқарасын сақтауға, жат әдеттен аулақ болуға, адал еңбек етуге тәрбиелеу.	1	24.02.21ж
26	<b>Тақырыбы:</b> Өтеш пен тоты (ертегі) <b>Мақсаты:</b> Ертегінің мазмұнын түсіну,өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайту, сөйлеуге дағдыландыру. Құстар жайлы білімін кеңейту.	1	03.03.21ж
27	<b>Тақырыбы:</b> «Шалқан» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Ертегі желісін ретімен орындай алады.	1	10.03.21ж
28	<b>Тақырыбы:</b> «Шұбар тауық» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Балаларға ертегіні мұқият тыңдатып, сұраққа толық жауап береді.	1	17.03.21ж
29	<b>Тақырыбы:</b> «Ойыншықтар достығы» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Ойыншықтарды дұрыс атайды, ұқыптылықпен қарауды түсінеді.	1	31.03.21ж
30	<b>Тақырыбы:</b> «Үйшік» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Ертегі арқылы мейірімділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу	1	07.04.21ж
31	<b>Тақырыбы:</b> «Күшік пен мысық» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Айырмашылығын табады, ертегіні қайталап айта алады.	1	14.04,21ж
32	<b>Тақырыбы:</b> «Алма» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Ертегіні рөлдерге бөлініп сомдай алады.	1	21.04.21ж
33	<b>Тақырыбы:</b> Түлкі мен ешкі <b>Мақсаты:</b> Балаларға ертегіні мұқият тыңдатып, сахналап беруге талпындыру	1	28.04.21ж
34	<b>Тақырыбы:</b> «Күшік пен мысық» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Айырмашылығын табады, ертегіні қайталап айта алады.	1	05.05.21ж
35	<b>Тақырыбы:</b> «Шалқан» ертегісі <b>Мақсаты:</b> Ертегі желісін ретімен орындай алады.	1	12.05.21ж
36	<b>Тақырыбы:</b> Түлкі мен ешкі <b>Мақсаты:</b> Балаларға ертегіні мұқият тыңдатып, сахналап беруге талпындыру	1	19.05.21ж
		36	

Күні:02.09.20ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Дос іздеген бота» ертегісі

Мақсаты: Қуыршақ тетры арқылы достыққа тәрбиелеу

Күтілетін нәтиже: ертегіні мұқият тамашалады, достық, мейірімділікті түсінді.

Көрнекігі: қуыршақ театры

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p>Тербеледі ағаштар, Алдымнан жел еседі. Кіп-кішкентай балалар, Үп-үлкен боп өседі. Балалар бүгін сендер «Дос іздеген бота» деген ертегіні қуыршақ театры арқылы тамашалайсыңдар. Ерте, ерте, ертеде боталы түйе болыпты. Ол өзінің жібек жүнді сүйкімді баласына мейірімділікті, адалдықты үйретіпті. Мөлдір көзді бота өте ақылды болып өседі. Бір күні анасы: — Боташым, мен саған жақсы достан басқасының бәрін бердім. Енді тура өзің сияқты дос тап. Доссыз өмір киын, әрі қызық емес, — дейді. Бота өзіне ұқсайтын жалт-жұлт еткен жүні бар, жағымды үні бар дос іздеп шығады. Жайылып жүрген құлынды көріп: — Бө - ө - ө, мен дос іздеп жүрмін, — деп бота боздайды. — Иһ - һ - һі, кел, екеуміз дос болайық, — деп құлын кісінейді. — Жоқ, сен сияқты дос емес, — дейді бота күлімдеп. — Мүмкін бұзау болар, — деп құлын ботаны шығарып салады. Бота бұзауға келіп: — Бө - ө - ө, мен дос іздеп жүрмін, — деп бота боздайды. — Мө - ө - ө, кел, екеуміз дос болайық — деп бұзау мөңірейді. — Жоқ, сен сияқты дос емес, — дейді бота. — Мүмкін қозы болар, — деп бұзау ботаны шығарып салады. Бота қозыға келеді: — Бө - ө - ө, мен дос іздеп жүрмін, — деп боздайды. — Мә - ә - ә, кел, екеуміз дос болайық — деп қозы маңырайды. — Жоқ сен сияқты дос емес — дейді бота күлімдеп. — Мүмкін күшік болар, — деп қозы ботаны шығарып салады. Бота күшікке келіп: — Бө - ө - ө, мен дос іздеп жүрмін, — деп боздайды. — Эуп - эуп, кел, екеуміз дос болайық — деп күшік үреді. — Жоқ сен сияқты дос емес — дейді бота күлімдеп. — Мүмкін мысық болар, — деп күшік ботаны шығарып салады. Бота мысыққа келіп: — Бө - ө - ө, мен дос іздеп жүрмін, — деп боздайды. — Мияу - мияу, кел, екеуміз дос болайық — деп мысық мияулайды. — Жоқ, сен сияқты дос емес — дейді бота күлімдеп. — Мүмкін әтеш болар, — деп мысық ботаны шығарып салады. Бота әтешке келіп: — Бө - ө - ө, мен дос іздеп жүрмін, — деп боздайды. — Ку - ка - ре - ку! Кел екеуміз дос болайық — деп әтеш айғайлайды. — Жоқ, сен сияқты дос емес — дейді бота күлімдеп. — Мүмкін қарға болар, — деп әтеш ботаны шығарып салады. Бота қарғаға келіп: — Бө - ө - ө, мен дос іздеп жүрмін, — деп боздайды.</p>	<p>Балалар өлеңді кимыл жасап айтады</p> <p>Балалар қуанады</p>

	<p>— Қа - а - рр, қа - а - рр, екеуіміз дос болайық — деп қарға қаркылдайды,  — Жоқ, сен сияқты дос емес — дейді бота күлімдеп.  — Мүмкін бақа болар, — деп қарға ботаны шығарып салады.  Бота бақаға келіп:  — Бө - ө - ө, мен дос іздеп жүрмін, — деп боздайды.  — Бақ - бақ, кел, екеуіміз дос болайық — деп бақа бақылдайды.  — Жоқ, сен сияқты дос емес — дейді бота күлімдеп.  — Мүмкін ара болар, — деп бақа ботаны шығарып салады.  Бота араға келіп:  — Бө - ө - ө, мен дос іздеп жүрмін, — деп боздайды.  —З - з - з - зз, кел, екеуіміз дос болайық — деп ара ызылдап қуа жөнеледі. Бота арадан зорға қашып құтылады. Басы салбырап, ерні салпыып бота өз анасына келеді.  Анасы: — Дос таптың ба, ботам? — деп сұрайды.  — Жоқ, анашым, сенбесеңіз көктегі күннен сұраңыз. Тура мен сияқты ешкім жоқ екен, — дейді.  Анасы жымыып:  — Өзің сияқты дегенім, адалдығыңды айтқаным, боташым.  Досты жан тазалығымен таңдау керек, — дейді. Бота қуанып, адал достары: құлынды, бұзауды, қозыны, күшікті, мысықты, әтешті, қарғаны, бақаны ертіп келіпті. Ал, араны сабырсыздығы үшін қоспаған екен дейді.</p>	
<p><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p>Балалар сендерге ертегі ұнады ма?  Бота өзіне ұқсаған досын тапты ма?  Дос деген қандай болу керек?</p>	<p>Балалардың жауаптары</p>

**Күтілетін нәтиже:** ертегіні мұқият тамашалады, достық, мейірімділікті түсінді.

Күні: 09.09.20ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Үйшік» ертегісі

Мақсаты: Ертегі арқылы мейірімділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу

Күтілетін нәтиже: Ертегіні зейін қойып тыңдай алды

Көрнекілігі; ертегі кейіпкерлері

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушы</p> <p>Ұйымдастырушы-ізденушілік</p>	<p>Күн күледі жадырайды, Құстар келіп сайрайды. Кел, балалар, келіңдер. Ертегіге еніңдер.</p> <p>- Ерте, ерте, ертеде орманда бір үйшік болған екен. «Үйшік» ертегісін тамашалаңыздар. Орманда келе жатқан тықырлауық тышқан: Мен тықырлауық тышқанмын, Өз інімнен шыққанмын. Дос іздеймін өзіме, Тату болам өзіңмен. Үйшікті көре таңғалып. - Сүп – сүйкімді, кіп-кішкентай әдемі үйде кім тұрады? Үйшікте ешкім тұрмаған соң тышқан үйшікке кіріп тұрады. Қоян келеді. Мен қоянмын, қоянмын, Сәбізді жеп тоямын. Жемістерді көп жинап, Қысқа сақтап қоямын. Үйшікті көрген қорқақ қоян. - Сүп - сүйкімді, кіп-кішкентай әдемі үйшікте кім тұрады? - Мен тықырлауық тышқанмын, кел бірге тұрайық. Тиін келеді. Мен тиінмін, тиінмін, Қысқа жылы киіндім. Қоймам толы жаңғаққа, Іші жылы үйімнің. - Сүп - сүйкімді, кіп-кішкентай әдемі үйшікте тұрады? - Мен тықырлауық тышқанмын. - Мен қорқақ қоянмын кел бірге тұрайық. Сұлу түлкі келеді. Мен сұлу түлкімін, Жай өтпес бір күнім. Ішінде жүремін, Айғай шу күлкінің. - Сүп – сүйкімді, кіп-кішкентай әдемі үйшікте кім тұрады. - Мен тықырлауық тышқанмын. - Мен қорқақ қоянмын. - Мен үлпілдек тиінмін, кел бірге тұрайық. Түлкі үйшікке кіріп өзіне жаңа достар табады. Көкжал қасқыр келеді.</p> <p>Мен көкжал қасқырмын, Ауылды торимын.</p>	<p>Балалар қуана ертегіні тамашалайды</p>

	<p>Аңшыдан қорқамын, Сайларда жортамын. - Сүп – сүйкімді, кіп-кішкентай әдемі үйшікте кім тұрады. - Мен тықырлауық тышқанмын. - Мен қорқақ қоянмын. - Мен үлпілдек тиінмін. - Мен сұлу түлкімін, кел бірге тұрайық. Осылайша қасқырда дос болып үйшікке кіріп тұрады. Қорбаңдаған аю келеді. Мен аюмын қорбаңбай, Қимылдаймын қорбаңдай. Омартаны көргенде, Бас саламын ойланбай. - Сүп - сүйкімді, кіп-кішкентай, әдемі үйшікте кім тұрады. - Мен тықырлауық тышқанмын. - Мен қорқақ қоянмын. - Мен үлпілдек тиінмін. - Мен сұлу түлкімін. - Мен көкжал қасқырмын, кел бірге тұрайық. Аю денесінің үлкендігіне байланысты үйшіктің есігінен сыймай қояды, үйшіктің терезесінен кіруге тырысады бәрібірде басы кірмей қояды. Үйшіктің шатырына шығып тұруға тырысады. Шатырына шыға берген кезде үйшікті құлатып қояды. Қапаланған аю. - Үйшіктеріңді құлатып қойдым кешіріңдер. Достары: - Қапаланба достым бәріміз бірге үй салайық. Бәрі бірге: Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да, Достар бір - біріне, Сенімді боламыз.</p>	
<p><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p>Балалардан ертегі турала сұрақ-жауап алып оқу қызметін қорытындылаймын</p>	<p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>

**Күтілетін нәтиже:** Ертегіні зейін қойып тыңдай алды

Күні: 16.09.20ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Жыл басына таласқан хайуанаттар»

Мақсаты Ертегіні айта отырып рөлмен ойнау, диалог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге, ойын арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту және сөздік қорларын молайтып, байланыстыра сөйлеуге үйрету. Ертегі мазмұны арқылы еңбек сүйгіштікке, адал достыққа тәрбиелей отырып жаңа технологияны игерту

Қажетті құралдар: Қуыршақ театры

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	Шенбер құрып: Қол алысып қане біз, Достасайық бәріміз «Жақсы сөз жарым ырыс»-дейді дана халқымыз, ендеше бір –бірімізге жақсы тілектер айтайық. - Балалар, біз бүгін ертегілер еліне саяхатқа шығамыз Мен сендерге ертегілерден үзінді оқимын, сендер қай ертегі екенін тауып аласындар Дидактикалық ойын: «Ойлан тап» Шарты:тәрбиеші балалар білетін шығармаларынан үзінді оқиды, балалар қай шығарма екенін тауып айтады.	Достығымыз берік, деніміз сау болсын!
Ұйымдастырушы-ізденушілік	1.-Бір күні тышқан нан дүкеніне кірді. Сөреде жаңа піскен сап сары бөлкелер үйіліп тұр екен. 2.-Қарға-қарға! Досым қарғажан, маған көмек бере гөр. Балапандарымды жылан жегелі жатыр-деп зарлады. 3.-Шырылдауық шегіртке, Көгалды, қуып гөлайттап. Тамаша, балалар, ертегілерді жақсы біледі екенсіңдер - Олай болса, мына бейнефильмді көрейік Бұл қандай ертегі? Ертегіде жыл басы не болды? -неліктен тышқан, жыл басы болды? -Ал, неліктен басқа хайуанаттар жыл басы бола алмады? Иә, балалар шешімді дұрыс қабылдау керек екен <b>Сөздік жұмыс:</b> Жаңа түйе жылқыға: сені бұлақ суымен суару керек, жабағымда пайдалы –деді. Бұлақ-мөлдір, жер астынан шығатын таза су. Жабағы- көктемде қырқып алынатын түйе мен қойдың жүні. <b>Сергіту сәті:</b> Саусақтарым бір-бірімен амандасайық, Саусақтардан гүл ашайық, Саусақтарды ашып-жұмып, А-Ә,Г-Ғ, Ү-Ұ, Н- Ң, К-Қ, О-Ө Дыбыстарды дұрыс айтайы	Ойынға деген қызығушылығы оянады. «Нан қайдан шығады» ертегісі «Қарлығашпен дәуіт» ертегісі. А. Құнанбаевтың «Шегіртке мен құмырсқа» мысалы «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі Тышқан болды Тышқан сабырлы, ақылды, шешімді дұрыс қабылдады. Басқа хайуанаттар ақылға емес өздерінің денесіне, күшіне сеніп асықпай жүріп жыл басы бола алмады.
Жетекші жөндеуші	«Мақал сөздің мәйегі»-демекші енді мақалды аяқта ойынын ойнайық. 1. Жылқы - малдың патшасы.... 2. Сиырдың сүті..... 3. Төлден мал өседі,... 4. Ат-адамның қанаты,.. - Өздерің түсініп айтқандай әр жануардың өзіндік ерекшелігі, адамға өзіндік пайдасы бар екен. Бүгінгі ертегіміз ұнадыма? «Жыл басына таласқан хайуанаттар» -деген ертегіні үйге барғанда ата-әжелеріңе, достарың әңгімелеп беріңдер. Ертегі сендерге ұнады ма? Не ұнады? Не үйрендіңдер?	-Сөздік жұмыс: Жаңа түйе жылқыға: сені бұлақ суымен суару керек, жабағымда пайдалы – деді. Бұлақ-мөлдір, жер астынан шығатын таза су. Жабағы- көктемде қырқып алынатын түйе мен қойдың түйе — малдың қасқасы тілінде шыбықтан тал өседі ас адамның қуат Балалар сұрақтарға жауап береді

#### Күтілетін нәтиже

Жаңғыртады: Ертегі кейіпкерлерінің қандай пайдасын біледі, диалогты сөйлейді мәнерлеп айтуды

Түсінеді: сұраққа толық жауап беру керектігін

Қолданады : ертегілерді біледі, атайды. Рольге еніп ойнайды



Күні: 23.09.20ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: Құмырсканың қанағаты

Мақсаты : Халық ауыз әдебиетінің үлгілерін пайдалана отырып, ауыз бірлікке, ұйымшылдыққа, қанағатшыл болуға, жақсы қасиеттерді үйренуге тәрбиелеу; тілдерін, ойлау қабілеттерін дамыту;

Көрнекілігі: сюжетті суреттер

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p><b>Ұйымдастырушы ізденушілік</b></p>	<p>Балалар, менің жұмбағым бар. Шешуге дайынсыңдар ма?</p> <p>Жұмбақ</p> <p>1. Бір балуан, өзі күшті қайраты мол, үлкен затты көтерер ол. <span style="float: right;">Өзінен</span> Мейлі қыр, мейлі жота, мейлі төбе, Қайқандап аса берер бәрінен ол.</p> <p>2. Елек-елек тарым бар, Көтере алсаң бәрін ал. Балалар, қанағат деген ұғымды қалай түсінесіңдер?</p> <p>Қанағат сөзін айқанда сендерге қандай ой келеді? Ендеше, «Құмырсканың қанағаты» ертегісін тыңдауға шақырамын Құмырса жер шарында кенінен таралған. Денесі бас көкірек және құрсақтан тұрады. Көкірек бөлімі жіңішке, онда үш жұп аяқтары бар, құрсақ бөлімінде шаншары мен улы бездері жақсы дамыған. Құмырсақалар көбіне топталып арнайы илеу жасап, тіршілік етеді. Әрбір илеуде аталық, аналық, жұмысшы құмырсақалар болады. Құмырсақадан алынатын дәрілер буын ауруларын, қант диабетін емдеуде, қан қысымын реттеуде қолданылады. Құмырсақ азығын жазда жинайды.</p> <p style="text-align: center;"><b>Құмырсақ қанағаты</b></p> <p>Ертеде бір оқымысты болыпты. Ол барлық халықтың, жан-жануардың, жәндік, өсімдіктің тілін түгел біледі екен.</p> <p>Бір күні ғұлама бақ ішінде келе жатып, құмырсканың илеуіне тап болады. Қарап тұрған біреуі жоқ: бір тобы індерін кеңейтіп жатыр, бір тобы нән құртты сүйретіп келеді, енді біреулері күзет қорықта жүр, ал ана біреуі басқа илеуден ұшырасқан құмырсақпен алысып жатыр.</p> <p>Әлгі адам бір құмырсканы ұстап алады да:</p> <p>– Сенің басың неге үлкен? – деп сұрайды. – Ақылым көп.</p> <p>– Құйрығың неге үлкен?</p> <p>– Қайратым көп. Өзімнен қырық есе ауыр жүкті көтере аламын. Қайратымды құйрығыма жинамасам, ауыр жүкті көтергенде, тоңқалаң асар едім, – дейді</p> <p>Құмырсақ:</p> <p>– Ал сенің ішің неге жіңішке?</p> <p>– Қанағатым көп.</p> <p>– Жарайды, – деді оқымысты. – Ақылың мен қайратыңның көп екеніне көзім жетіп тұр. Енді қанағатыңның қандай екенін білейін. Егер саған бидайдың бір дәнін берсем, қаншаға жеткізер едің?</p> <p>– Бір жылға жеткізер едім, – депті құмырсақ.</p> <p>– Оқымысты құмырсканы сауытқа салып, қасына бидайдың бір дәнін қояды. Бір жыл өткен соң сауытты алып қараса, құмырсақ бір қырынан бүк түсіп, қимылсыз жатыр екен. Қасында бидай дәнінің жартысы қалыпты. Әрі-беріден кейін бірте-бірте мұртын, аяғын қимылдатады да, құмырсақ орнынан тұрады.</p> <p>– «Бір дән маған бір жылға жетеді» деп едің. Жыл өтті, ал сен дәннің жартысын ғана жепсің. Оның қалай? – деп сұрады оқымысты.</p> <p>– Иә ... ол дәнді бір жылда жеп бітірсем, қазір менің халім әлде қайда жақсы болған болар еді. Бірақ сен бір жылдан кейін мені босатуды ұмытып кетсең, онда мен бостан-босқа аштан өлген болар едім. Сол себепті бір жыл бойы жарты дәнді қанағат қылдым, – деп жауап береді құмырсақ.</p> <p>– Егер босатуды ұмытып кетсем, қалған жарты дәнді қанша уақытқа жеткізген болар едің?</p> <p>– Төрт-бес жылға жеткізген болар едім, – депті құмырсақ.</p> <p style="text-align: center;">Сергіту сәті</p> <p>Ұзын мұртты құмырсақ Келе жатты жұмысқа</p>	<p>Ияя</p> <p>Жұмбақтың шешуі: құмырсақ құмырсканың илеуі</p> <p>Қанағат-барға риза болу, үнемдей білу, жокқа шыдау қарын тойғызады ең асыл қасиет</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p>

<p><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p>Допты алып қолыма          Қойдым оның жолына          Оң жағына қарады          жағына қарады          Тау екен деп ойлады          Мақал- мәтел:          « Қанағат қарын тойғызар »          Құмырсқа қандай?          Не істейді?          Құмырсқа неге жатады?</p>	<p>Сол</p> <p>Еңбекқор, үнемшіл          Еңбектенеді, жүреді, ша-          ағады          Жәндікке</p>
------------------------------------	---	--

**Күтілетін нәтиже**

**Жаңғыртады:** ертегі арқылы бірлікке, ұйымшылдыққа, қанағатшыл болуға, жақсы қасиеттерді үйренуді

**Түсінеді:** Құмырсқа туралы түсінік қалыптасты

**Қолданады:** еңбек, қанағат туралы мақалдарды есте сақтап айтуды, сұраққа толық жауап беруді

Күні: 30. 09.20ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: « Шегіртке мен құмырсқа » мысал өлең

Мақсаты: . Ертегіні сурет бойынша айтуға үйрету. Балалардың тіл байлығын, сөздік қорын байыту, еңбекшіл болуға, өзгелерді тыңдай білуге, тиянақтылыққа тәрбиелеу;

Көрнекілігі: А.Құнанбаев, И.В.Крыловтың суреттері

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<b>Мотивациялық қозғаушы</b>	Қызығушылықты ояту.	
<b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b>	Жұмбақтар шешу 1. Ат басты, Арқар мүйізді. Бөрі кеуделі, Бөкен санды  2. Ине бел, қылқа мойын, қара батыр, Қара тауды арқалап бара жатыр. - Енді осы шегіртке мен құмырсқа туралы не білеміз?  - Бүгін осындай кейіпкерлермен орыс жазушысы И.Крыловтың мысалында танысамыз. - Мысалды аударған қазақ халқының ақыны, жазушы А.Құнанбаев <b>«Шегіртке мен құмырсқа » Сурет бойынша айтамыз</b>	Шегіртке  Құмырсқа далада тіршілік ететін жәндік  Мысал өлеңді қызыға тыңдайды  Суретке қарап, шегіртке мен құмырсқаның ұқсас жақтарын айтады
<b>Жетекші жөндеуші</b>	Венн диаграммасын салып, шегіртке мен құмырсқаның дара, ортақ қасиеттерін айтады  Мадақтау, қорытындылау	

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** ертегі арқылы еңбексүйгіштікке, жалқаулықтан аулақ болуға

**Түсінеді:** Құмырсқаның еңбекқор екенін

**Қолданады:** рольге бөлініп ойнайды, дауысын, қимыл іс-әрекетін орындайды

Күні: 07.10.20ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: « Шегіртке мен құмырсқа » мысал өлең

Мақсаты: . Балалардың тіл байлығын, сөздік қорын байыту, өз ойын еркін жеткізіп, салыстыруға үйрету; еңбекшіл болуға, өзгелерді тыңдай білуге, тиянақтылыққа тәрбиелеу;

Көрнекілігі: А.Құнанбаев, И.В.Крыловтың суреттері, атрибуттар

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="118 371 316 427"><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p data-bbox="118 551 347 607"><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p data-bbox="373 371 938 551">Қызығушылықты ояту. - Балалар қандай жыл мезгілдерін білесіңдер? - Жаз дегенде көз алдарыңа нелер елестейді? - Күз дегенде ше? - Енді осы айтылған жыл мезгіліне байланысты сөйлем құрастырайық.</p> <p data-bbox="373 551 478 584"><b>Көктем:</b></p> <p data-bbox="373 618 440 651"><b>Қыс:</b></p> <p data-bbox="373 651 440 685"><b>Жаз:</b></p> <p data-bbox="373 685 440 719"><b>Күз:</b></p> <p data-bbox="373 741 584 920">Ой шақыру. Жұмбақтар шешу 1. Ат басты, Арқар мүйізді. Бөрі кеуделі, Бөкен санды</p> <p data-bbox="373 954 895 1066">2. Ине бел, қылқа мойын, қара батыр, Қара тауды аркалап бара жатыр. - Енді осы шегіртке мен құмырсқа туралы не білеміз?</p> <p data-bbox="373 1111 951 1223">- Бүгін осындай кейіпкерлермен орыс жазушысы И.Крыловтың мысалында танысамыз. - Мысалды аударған қазақ халқының ақыны, жазушы А.Құнанбаев</p> <p data-bbox="373 1223 727 1256"><b>«Шегіртке мен құмырсқа »</b></p> <p data-bbox="373 1290 727 1402">Шырылдауық шегіртке Ыршып жүріп ән салған. Көгалды қуып гөлайттап, Қызықпен жүріп жазды алған.</p> <p data-bbox="373 1447 671 1559">Жаздыгүнгі жапырақтың Бірінде тамақ, бірінде үй, Жапырақ кетті, жаз кетті, Күз болған соң кетті күй.</p> <p data-bbox="373 1592 711 1704">Жылы жаз жоқ, тамақ жоқ, Өкінгеннен не пайда? Суыққа тоңған, қарны ашқан Ойын қайда, ән қайда?</p> <p data-bbox="373 1749 695 1861">Оныменен тұрмады, Қар көрінді, қыс болды. Сауықшыл сорлы бүкшиді, Тым-ақ қиын іс болды.</p> <p data-bbox="373 1906 687 2018">Секіру қайда, сүрініп, Қабағын қайғы жабады. Саламда жатып дән жиған Құмырсқаны іздеп табады.</p> <p data-bbox="373 2063 727 2175">Селкілдеп келіп жығылды, Аяғына бас ұра: = Қарағым, жылыт, тамақ бер, Жаз шыққанша асыра!</p>	<p data-bbox="1011 439 1382 472">Сұрақтарға толық жауап береді</p> <p data-bbox="1011 618 1469 763">табиғат оянады, егін егіледі; аяз, суық, боран; жазғы демалыс, жасыл табиғат, жеміс-жидек егін, жеміс піседі, ағаш, шөп қурайды</p> <p data-bbox="1011 920 1126 954">Шегіртке</p> <p data-bbox="1011 1021 1358 1077">Құмырсқа далада тіршілік ететін жәндік</p> <p data-bbox="1011 1357 1406 1391">Мысал өлеңді қызыға тыңдайды</p>

<p><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p>Мұның, жаным, сөз емес, Жаз өтерін білмеп пе ең? Жаның үшін еш шаруа Ала жаздай қылмап па ең?</p> <p>Мен өзіндей шаруашыл, Жұмсақ илеу үйлі ме? Көгалды қуып, ән салып, Өлеңнен қолым тиді ме?</p> <p>Қайтсін, қолы тимепті, Өлеңші, әнші есіл ер! Ала жаздай ән салсаң, Селкілде де, билей бер! Венн диаграммасын салып, шегіртке мен құмырсканың дара, ортақ қасиеттерін айтады</p> <p>Мадақтау, қорытындылау</p>	<p>Суретке қарап, шегіртке мен құмырсканың ұқсас жақтарын айтады</p>
------------------------------------	--	--

#### Күтілетін нәтиже

**Жаңғыртады:** ертегі арқылы еңбексүйгіштікке, жалқаулықтан аулақ болуға

**Түсінеді:** Құмырсканың еңбекқор екенін

**Қолданады:** рольге бөлініп ойнайды, дауысын, қимыл іс-әрекетін орындайды

Күні: 14.10.20ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: «Адасқан құмырсақ» ертегісі

Мақсаты: Таныс сюжеттер бойынша ертегілерді драмалау, достық қарым-қатынас және өзара көмек көрсету дағдыларын қалыптастыру.

Көрнекілігі: үстел-үсті театры,

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушы	-Балалар қазір жылдың қандай мезгілі? -Күз айларын атаңдаршы балалар? -Күздің тағы қандай ерекшеліктерін білесіңдер? -Балалар аулаға шыққан кезде жоғарыдан, төменнен нелерді байқайсыңдар  Бұлар табиғаттың бізге берген сыйы, екен балалар. Мен сіздерге жұмбақ жасырғым келіп тұр, кім жауабын тез айтады? <b>Жұмбақ :</b> Қиналып көтеріп,өзінен ауырды. Жорғалапкетеді,жүкшідей кәдімгі. Балалар,бүгін біз «Адасқан құмырсақ» ертегісімен танысатын боламыз	Сұрақтарға жауап береді  Аспаннан құстардың ұшқанын, жерден адамдар, жануарлар жәндіктерді көреміз
Ұйымдастырушы-ізденушілік	Баяғыда бір құмырсақ өзінің бауырластарына өкпелеп,өз илеуінде тобынан бөлініп, сол мандағы ара, қоңыз секілді жәндіктермен дос болыпты. Жем іздеп шыққан құмырсақ жол үстінен бір дән тауып алыпты. Жалғыз өзі әрі-бері әуреленіп, дәнді орнынан қозғалта алмапты. Сонан соң көмек сұрау үшін әлгі қанатты достарын іздейді.Бір уақытта гүлден-гүлге қонып, шырын жинап жүрген араға жолығады– Досым, бір дән тауып алып едім, жалғыз өзім көтере алмағаным. Маған көмектесіп жіберші, – деп өтінеді. – Көрмей тұрсың ба, мен де жұмыс істеп жатырмын ғой, – деп, ара көнбей қойыпты. Солайы солай ғой, мейлі деп, құмырсақ әрі жүріп кетіпті. Ол енді қоңызды тауып алады.Ол мән-жайды айтып, көмек сұрапты.– Сен үшін өз еңбегімді еш қыла алмаймын, – деп, қоңыз ызыңдап ұшып кете барады.Достарынан күдер үзген құмырсақ мұнайып қайтып келе жатады. Жолда өзінің илеулестерімен ұшырасып қалады. Олар мұның түрін көріп:– Не істеп жүрсің? – деп, жөнін сұрайды.Жалғыз құмырсақ өзінің басынан кешкенін айтып береді: – Жалғыздық деген сол, – деп, илеулестері жұбатады да құмырсақтың дәнін көтерісіп, әрі алып кетеді. Құмырсақ үйіріне қайта қосылады. <b>«Жаңа достың қадірі ескі досқа жетпейді»</b> деген екен сонда бір кәрі құмырсақ.	Құмырсақ
Жетекші жөндеуші	«Досы көпті, жау алмайды» “Әрқашан тілектес, досыңа көмектес” деген мақал осыдан қалған екен Ертегі қалай аталады? -Құмырсаққа бал ара мен қоңыз көмек көрсетті ме? -Құмырсақ қандай жәндік? -Көрдіндер ме,балалар,құмырсақтың өз илеуіндегі достары бір-біріне көмек көрсетіп,осындай ауыр сәтте қиындықты бірге жеңіп шықты. Ендеше, сендер де, балалар,бір-бірлеріңе мейірімді,қайырымды болып өсулерің керек.	Мақалдың мазмұнын түсініп, есте сақтайды  Жоқ Еңбекқор, қанағатшыл

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** әңгіменің мазмұнын түсініп айтуды ;

**Түсінеді:** өз ойларын еркін айта білуі;

**Қолданады:** адамгершілік,мейірімді қасиеттерді бойларына сіңіріп, көмектесу арқылы бір-біріне жақсылық жасай алатынын біледі

Күні: 21.10.20ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы :«Түлкі мен торғай» ертегісі

Мақсаты:Ертегінің мазмұнын әңгімелеу, ойлау қабілетін, сөздік қорын, мәнерлеп сөйлеу дағдыларын арттыру.

Достыққа, ұйымшылдыққа, бауырмалдыққа тәрбиелеу, жағымды және жағымсыз әрекеттерді сезіне білуге, шындыққа, әділеттілікке тәрбиелеу, еңбекті бағалай білуге, сүюге, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.

Көрнекілігі: , ертегі кейіпкерлері бейнелері

Мақал - мәтелдер, жаңылтпаш, жұмбақтар.

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="118 501 316 555"><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p data-bbox="118 864 352 918"><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p data-bbox="426 501 1187 1122">Ұйымдастыру кезеңі: Ерте, ерте, ертегі, Ертегі сыр шертеді, Ертегіні жақсы айтқан бала Мақсат – мұратына жетеді. Балалардың қызығушылығын ояту арқылы, «Миға шабуыл» стратегиясы; Балалардан ертегі тыңдағанды жақсы көресіңдер ме? Түлкі туралы қандай ертегілерді білеміз? Балалар бұрын естіген түлкі туралы хикаяларды атап береді. <b>«Ойлан, тап» стратегиясы.</b> 1. Өзі айлакер, қу. Жүрген жері айқайда шу. 2 Алдайды, арбайды, Қуланады, сұлуланады Ертегінің тақырыбына көңіл аударамын <b>«Түлкі мен торғай »</b> сөзі қандай дауыс ырғағымен, қандай көңіл - күймен айтылатынына назар аударамын.</p> <p data-bbox="580 1149 826 1176" style="text-align: center;"><b>«Түлкі мен торғай »</b></p> <p data-bbox="426 1200 1187 1563">Торғай мен тышқан дос болыпты. Екеуі бірігіп егін егіпті. Тышқан жерді аяғымен қазып, торғай тұмсығымен шоқып, дән сеуіпті. Егін өте жақсы шығады. Торғай мен тышқан бітік өскен бидайды жинап алып, тең бөлісе бастайды. Бір бидай артылып қалады. Соны қайсысы аларын білмей, ақыры жанжал басталады. Торғай тұмсығымен шоқып, тышқан тырнағымен тырналай оскылап, бір-бірімен ұзақ төбелеседі. Маңайында арашалайтын ешкім болмаған соң, бір кезде шаршап барып тоқтайды. Ақыры өздерінің билеріне барып жүгінбек болады. Алдымен тышқандар биіне келеді. Тышқандар биі: — Бұл бидайды тышқан алуға тиіс. Өйткені тышқанның күші көп. Ол тырнағымен жер жыртып, ұртымен бидай септі, – дейді.</p> <p data-bbox="426 1588 1187 1641">Бұған торғай келіспеген соң, тышқан екеуі торғайлар биіне келеді. Торғайлар биі: — Бұл бидай торғайдікі. Себебі торғай егінге түскен барлық құртты құртқан. Күнде үстінде ұшып жүріп, егінді күзеткен, – дейді. Бұған да келісе алмаған соң, торғай мен тышқан далада қой бағып жүрген бір шалға барады. Шал дәнді алып, екеуіне тең бөліп береді. Бұған торғай да, тышқан да разы болып, өз жөндеріне кетеді.</p> <p data-bbox="426 1877 767 2190"><b>Сергіту сәті:</b> Торғай, торғай, торғайсың, Жақын келіп, қонғайсың, Шашқан нанды шоқысаң, Сонда суықтан тоңбайсың. Түлкі, түлкі қутындайсың, Айналаңнан тың тындайсың, Құлығыңды асырсаңда, Қасқырдан сен құтылмайсың.</p>	<p data-bbox="1212 685 1525 784">\ «Түлкі мен тырна», «Түлкі мен ешкі», «Түлкі мен құмыра» ертегілері.</p> <p data-bbox="1212 1115 1310 1169">Жауабы Түлкі</p> <p data-bbox="1212 1364 1461 1391">Қимылмен көрсетеді</p> <p data-bbox="1212 1621 1477 1720">Суретке карап, ортақ қасиеті мен ұқсастықтарын табады</p> <p data-bbox="1212 1765 1501 2078">Түлкі айлалы аң, айлалы аңға айла пайдалан Жалқаудың жаны тәтті түлкі, аю, арыстан, қасқыр, жолбарыс жалқау қорқақ аз кіші</p>

<p>Жетекші жөндеуші</p>	<p><b>«Венн диаграммасы» - стратегиясы.</b>  Суретпен жұмыс, түлкі мен торғайды салыстыру арқылы, ортақ қасиеттері - мен, ұқсастықтарын, айырмашылықтарын айтқызу.</p> <p><b>«Кубизм»- стратегиясы.</b>  Кубиктің әр қырларына тапсырмалар берілген. Кубикті тастау арқылы, тап - сырманы орындау.  Жаңылтпашты жаңылмай айт.  Түлкі айлалы аң, айлалы аңға айла пайдалан.</p> <p><b>Мақалды жалғастыр.</b>  1) Еңбектің наны тәтті,.....  2) Досы көпті жау алмайды,.....</p> <p><b>Жабайы жануарларды ата.</b></p> <p><b>Қарама - қарсы сөздерді тап.</b>(Антоним).  Еңбекқор - (жалқау)  Батыр - (қорқақ)  Көп - (аз).  Үлкен - (кіші).  Сұрақтар:  - Түлкі не істеді?  Оның жасаған әрекеті қандай?  - Ал, торғайдың әрекеті туралы не айтар едіңдер?  Досына солай етуге бола ма?  Қайсысына аяушылық білдіруге болады?  Ит қандай әрекет жасады?  Нағыз дос деп нені айтуға болады?  Сіздер қалай істер едіңіздер?</p>	<p>ертегіге қатысты сұрақтарға жауап береді</p>
-------------------------	--	---

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** еңбекті бағалай білуді, сүюді, еңбекқорлыққа, ертегінің мазмұнын әңгімелеуді

**Түсінеді:** жағымды және жағымсыз әрекеттерді

**Қолданады:** ертегі мазмұнын мәнерлеп айтуды, берілген түрлі тапсырмаларды қызығушылықпен орындауды



Күні: 28.10.20ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: «Күшік пен мысық» ертегісі

Мақсаты: Балаларды ертегіні мұқият тыңдауға, сұрақтарға жауап беруге үйрету. Дауыс көркемділігін дамыту балаларды үй жануарларын қорғай білуге тәрбиелеу.

Көрнекілігі: Күшік пен мысықтың құрастырма суреті /пазл/,

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p>Балалар асықтарды таңдап алып отыра қойындар. Құрастырманы құрастырып ненің суреті шыққанын табайықшы.</p> <p>-Ал сендердің үйлерінде мысық пен күшік бар ма? -Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер, олар қандай тамақ жейді?</p> <p>-Ал сендердің күшіктерің қандай дыбыс шығарады?</p> <p>-Қазір күшік пен мысық әңгімесін мәнерлеп оқып беремін. <b>«Күшік пен мысық»</b> -Қарны ашқан күшік қаңғып жүріп тауда қасқырға кезігеді. -Ей, күшік мен сені жеймін,-дейді қасқыр. -Қой, жеме мені әуелі тойдыр, сонан соң жейсің –дейді күшік. -Жарайды, жүр, соңымнан қалмай жүре бер,-дейді қасқыр. Екеуі бір топ сиырды көреді. -Күшік, менің көздерім,құлақтарым, аузым, құйрығым қандай?-дейді қасқыр. -Көздерің қып-қызыл, екі құлағың жымыған, ауызың арандай ашылған, құйрығың жас шыбықтай майысып тұр. Қасқыр: -Енді маған кара,-деп бұзаудың тамағына жабысып өлтіріп, күшікті де тойғызады, өзі де тояды. -Күшік, енді сені жемеймін. Сау бол!-деп кетіп қалады. Іші пысқан күшік мысыққа кездеседі. -Мысық мен сені жеймін,-дейді. -Мені тойдыр күшік. Жарайды, менімен бірге жүр,-дейді күшік. Екеуі бір топ жылқыны көреді. -Мысық маған кара, құлағым, көзім, құйрығым қандай? Көзің бозарып, құлағың сылпиып, құйрығың салпақтап тұр. Күшік: -Қара маған не қыларымды?-деп жылқыға жабыса кетеді. Жылқы маңдайынан бір тебеді. Күшік сол арада ұшып түседі. Сонда мысық: -Әй, мақтаншақ, әліңе кара, сен қасқыр бола алмайсың,-дейді. Ертегі мазмұнын сұрау. -Балалар сендерге ертегі ұнады ма? -Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші? -Күшік келе жатып неге жолығады? -Қасқыр не дейді? -Күшік не дейді? -Екеуі келе жатып нелерді көреді? -қасқыр не жейді?</p> <p>-Тойған қасқыр күшікке не дейді? -Іші пысқан күшік неге жолығады? -Мысыққа не дейді? -Мысық не дейді? -Күшік жолда нелерді көреді?</p>	<p>Түрлі асық таңдап топқа бөлініп отырады. Күшік пен мысықты құрастырады./Пазл/ Үйінде бар балалар айтады.</p> <p>-Мен мысығымға сүт беремін.Ал күшігім етті жақсы көреді. -Мен өзімнің мысығымның дауысын саламын. Ол «мияу-мияу» деп дыбыстайды. Менің күшігім «әуп-әуп» деп үреді. Балалар ертегіні көңіл қойып тыңдайды.</p> <p>иә, ұнады. -күшік, мысық, бұзау, жылқы, қасқыр. -қасқырға -сені жеймін дейді. -жеме алдымен тойдыр дейді. -сиырларды көреді. -бұзауды жейді. -кете бер сені жемеймін дейді. -Мысыққа сені жеймін дейді.</p> <p>-мені тойдыр –дейді. -жылқыларды көреді.</p>

<p><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p>-Жылқыға күшіктің шамасы келе ме?          -Міне, балалар, «әлің білмеген әлек» деген осыдан қалған екен.  <b>Сергіту сәті:</b>          Керіледі мысық,          Көзін жаймен қысып,          Жүгіреді күшік,          Аула ішін кезіп.  <b>Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып олардың қай ертегіден екенін тап»</b>          Ойын шарты: ертегі кейіпкерлерін қандай ертегіде кездесетінін айту.          Балалар сендер қандай ертегі тыңдадыңдар?          -Ертегідегі кейіпкерлерді атаңдаршы?          Балаларды мадақтап, қорытындылау</p>	<p>-жоқ шамасы келмейді.          .          Өлең мазмұнына сәйкес қимылдар жасайды.          Балалар қайталайды.          ертегі кейіпкерлерінің қандай ертегіден екенін табады.          Тапсырманы орындайды Күшік пен мысық ертегісін.          -Қасқыр, күшік мысық, жылқы.</p>
--------------------------------	--	--

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Ертегіні сахналап, ертегі кейіпкерлері атауларын буынға бөлуді.

**Түсінеді:** Ертегі мазмұнын, бір буында бір дауысты дыбыс болатынын.

**Қолданады :** Жануарлардың дауыс ырғағын келтіріп, олардың жүрістерін сала білу дағдыларын.

Күні: 04.11.20ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: «Күшік пен мысық» ертегісі

Мақсаты: Балаларды ертегіні рөлдерге бөліп айтуға, сахалауға үйрету. Дауыс көркемділігін дамыту балаларды үй жануарларын қорғай білуге тәрбиелеу.

Көрнекілігі: Күшік пен мысықтың атрибуттар,

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p>Мотивациялық қозғаушы</p> <p>Ұйымдастырушы-ізденушілік</p> <p>Жетекші жөндеуші</p>	<p>Балалар асықтарды таңдап алып отыра қойындар.</p> <p>Балалар біз өткенде қандай ертегіні тыңдадық.</p> <p>-Ал сендердің үйлеріңде мысық пен күшік бар ма?</p> <p>-Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер, олар қандай тамақ жейді?</p> <p>-Ал сендердің күшіктерің қандай дыбыс шығарады?</p> <p>-Қазір күшік пен мысық әңгімесін мәнерлеп оқып беремін.</p> <p><b>«Күшік пен мысық»</b></p> <p>Ертегі мазмұнын сұрау.</p> <p>-Балалар сендерге ертегі ұнады ма?</p> <p>-Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші?</p> <p>-Күшік келе жатып неге жолығады?</p> <p>-Қасқыр не дейді?</p> <p>-Күшік не дейді?</p> <p>-Екеуі келе жатып нелерді көреді?</p> <p>-қасқыр не жейді?</p> <p>-Тойған қасқыр күшікке не дейді?</p> <p>-Іші пысқан күшік неге жолығады?</p> <p>-Мысыққа не дейді?</p> <p>-Мысық не дейді?</p> <p>-Күшік жолда нелерді көреді?</p> <p>-Жылқыға күшіктің шамасы келе ме?</p> <p>-Міне, балалар, «әлің білмеген әлек» деген осыдан қалған екен.</p> <p>-Енді осы ертегіні рөлдерге бөліп сахналайық.</p> <p><b>Сергіту сәті:</b></p> <p>Керіледі мысық, Көзін жаймен қысып, Жүгіреді күшік, Аула ішін кезіп.</p> <p><b>Билингвальды компонент:</b> күшік- шенок-, мысық-кот</p> <p>Марғау- мысықтың баласы.</p> <p><b>Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып олардың қай ертегіден екенін тап»</b></p> <p>Ойын шарты: ертегі кейіпкерлерін қандай ертегіде кездесетінін айту.</p> <p>Балалар сендер қандай ертегі сахналадыңдар?</p> <p>-Ертегідегі кейіпкерлерді атаңдаршы?</p> <p>Балаларды мадақтап, қорытындылау</p>	<p>Түрлі асық таңдап топқа бөлініп отырады.</p> <p>Күшік пен мысық ертегісін Үйінде бар балалар айтады.</p> <p>-Мен мысығымна сүт беремін. Ал күшігім етті жақсы көреді.</p> <p>-Мен өзімнің мысығымның дауысын саламын. Ол «мияу-мияу» деп дыбыстайды.</p> <p>Менің күшігім «әуп-әуп» деп үреді.</p> <p>Балалар ертегіні көңіл қойып тыңдайды.</p> <p>иә, ұнады.</p> <p>-күшік, мысық, бұзау, жылқы, қасқыр.</p> <p>-қасқырға</p> <p>-сені жеймін дейді.</p> <p>-жеме алдымен тойдыр дейді.</p> <p>-сиырларды көреді.</p> <p>-бұзауды жейді.</p> <p>-кете бер сені жемеймін дейді.</p> <p>-Мысыққа сені жеймін дейді.</p> <p>-мені тойдыр –дейді.</p> <p>-жылқыларды көреді.</p> <p>-жоқ шамасы келмейді.</p> <p>Балалар рөлдерге бөліп сахналайды.</p> <p>Өлең мазмұнына сәйкес қимылдар жасайды.</p> <p>Балалар қайталайды.</p> <p>ертегі кейіпкерлерінің қандай ертегіден екенін табады.</p> <p>Тапсырманы орындайды Күшік пен мысық ертегісін.</p> <p>-Қасқыр, күшік мысық, жылқы.</p>

#### Күтілетін нәтиже:

**Жаңғыртады:** Ертегіні сахналап, ертегі кейіпкерлері атауларын буынға бөлуді.

**Түсінеді:** Ертегі мазмұнын, бір буында бір дауысты дыбыс болатынын.

**Қолданады :** Жануарлардың дауыс ырғағын келтіріп, олардың жүрістерін сала білу дағдыларын.

Күні: 11.11.20ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?»

Мақсаты: Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге талпындыру, кейіпкердің мінез-құлқын сезіндіру, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру.

Әдістері: сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет

Көрнекілігі:ертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="65 533 263 591"><b>Мотивациялық қозғаушылық</b></p> <p data-bbox="65 801 288 896"><b>Ұйымдастырушылық ізденіс</b></p>	<p data-bbox="327 533 1061 2206">----Балалар, ертегілер еліне саяхат жасауға дайынсыздар ма?!. Ертегі арқылы жақсы мен жаманды, ақымақ пен дананы айырып, армандауға, қиялдауға үйренсек, ой-өрісіміз де кеңеймек. Бүгін біздер халықтың асыл қазынасы ертегілер еліне саяхат жасамақпыз. «Кім тапқыр?» ойынын ойнату . Әр ертегіден суреттерге қарап, ертегіні жалғастырып айту керек. «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегісін тыңдау. Күндердің бір күні Жылан жер жүзіндегі жанды мен жансыздарға мынадай арыз айтады: — Мені Тәңірім сендердің бәріңнен кем жаратыпты. Аяқ-қолым жоқ. Басымды көтере алмай, жер бауырлап қалдым. Не жеп, не қоярымды да білмеймін. Сендердің бәрің бір бүтін тілдісіңдер, ал мен айыр тілдімін. Ойлап отырсам, жанды мен жансыздың ішіндегі сорлысы мен екенмін. Маған ешқайсыңның жәрдем еткілерің келмейді. «Сен қасіретті көп тарттың, ондайлар әрдайым әділ келеді, сен барлығымызға патша да бола аласың» деп, сөзбен болса да жұбатып кетпейсіңдер, – деп, ол екі көзінен қанды жасын сорғалатып, ағыл-тегіл жылайды. Жанды-жансыздың барлығы жыланға аяныш білдіріп, өкпесін орынды көреді, «қарасың деп шықпайтын, кара қылды қақ жарған, ақ жүрек ақылшымыз болар» десіп, өздеріне патша етіп сайлайды. Жыл артынан жыл, күн артынан күн өтіп жатады. Күндердің күнінде Жыланекен: «Бүкіл әлемге патша болып, барлық билікті өз қолыма алсам, бұдан да жақсы тұрар едім. Көзіме көрінген тамақты ішпей, дүниедегі жандылардың ең тәтті қандысын жер едім», – деп қиялдайды. Қан дәмін айыра алатындарды шақыртады. Қос қанатын делдитіп, аяқтарын шілтитіп, қуарып Шіркей, тұмсығын едірейтіп Маса, патшаның көңілін табам деушілердің бәрі келеді. Патша осылардың ішінен Шіркей мен Масаға: — Жер жүзін аралап, өсімдіктердің дәмін татып, жанды-жансыздың қанын сорып қайтыңдар, тек бұлар ғана емес, қаттыдан тастың, жұмсақтан топырақтың да дәмін алыңдар. Дүниедегі ең тәтті зат бұдан былай менің тамағым болатындай етіңдер, – деп, уақыт кесіп, бүкіл әлемді шарлатып жібереді. Күн артынан күн өтіп, патшаның кесіп берген мезгілі де жетеді. Шіркей әлсіздігінен жел болса, шөптің түбіне қашып тығылып, тымықта ыңылдап ән салғансып жүріп, кешігіп қалады. Ал Маса өсімдік пен жандылардың ең тәттісін біліп алып, патшасына қарай әуелей ұшып, әндетіп келе жатқанда, Қарлығаш кез болады. — Иә, Маса досым, патшамызға ең тәтті тамақ іздеп кетті деп естіп едік, таптың ба? Маса Қарлығашты менсінбей, сұрағына жауап қатпай, зулай жөнеледі. — Ө, ә, түсіндім, түсіндім! Жолың болып, іздегеніңді тапқан екенсің, достым... Азаматсың өзің! Сенің ептілігіңді, еш нәрседен тайынбайтын бір беттілігіңді білгемін. Осы қасиетіңді енді барлық қанаттыларға айта жүретін боламыз, – деп, Қарлығаш Масадан сыр тарта, мадақтай сөйлейді. Бұл мақтауға Масаның есі шыға мастанып: — Патшамыздың тамағына кімді тапқанымды білесің бе? — Е, Маса досым, мен не білуші едім? Сізден денемнің үлкендігі болмаса, ақылым аз емес пе?! Сіз патшаның</p>	<p data-bbox="1088 712 1391 907">Ертегі елінде жақсыдан үйреніп, жаманнан аулақ боламыз деп, ертегілер еліне баруға көңіл күйлерін білдіреді</p> <p data-bbox="1088 1041 1391 1153">Суреттер арқылы ертегілерді атап, ертегіні айтады</p> <p data-bbox="1088 1377 1316 1411">Ертегіні тыңдайды</p>

<p><b>Жетекші-жөндеуші</b></p>	<p>ақылшысысыз. Кәне, төрем, айтыңызшы, ардақты патшамыздың тамағына кімді таптыңыз? Маса еліре түсіп: — Дүниеде патшамызға лайықты ең тәтті тамақ адам қаны екен. «Ім... Адам сияқты ақылды да айлалы жан домаланған сілімтік жарымжанға жем болып қала ма» деп, қарлығаш бір амал ойлайды. — Менің ақылымның қысқалығы осы емес пе, Маса төрем! Адамның қаны тәтті дегеніңізге сенер-сенбесімді білмей келем. «Дүниеде тәтті қанды тауып, дәмін татқанның тіліне алтын мөр түсіп қалады» деп, шешем көп айтушы еді. Кәне, тіліңізді шығарып, мөріңізді көрсетіңізші! Алтын мөрге көз салғанның өзі біз үшін үлкен бір медеу ғой. Бұл мақтауға елірген ессіз Маса: — Көрсен, көре ғой, байғұс! – деп, тілін ұсынады. Қарлығаш шап беріп, Масаның тілін жұлып алғанда, ол сөйлей алмай, ыз-ыз етіп, патшасы Жыланға қарай ұша жөнеледі. «Қош, тілің жұлынды. Аузыңа құм құйылды. Адамның қанының тәттілігін енді қалай түсіндірер екенсің?» деген оймен Қарлығаш артынан ұшады. Маса бірдемелерді айтқысы келіп, ыз-ыз етіп зар қағады. Бірақ еш нәрсені түсіндіре алмайды Жыланға. — Мұның тілі аузынан түсіп қалған ба, немесе жынданған ба? Мынаның не деп тұрғанын түсінгендерің бар ма? – деп, Жылан тұрғандарға қарайды. — Өте түсінікті, патшам! – дейді Қарлығаш сонда. — Түн көрмей кетейін, бірдене ұқсам, кәне, түсінсең айтшы, не деп тұр? — Бізыңдап ұшып жүріп, бүкіл әлемді араладым. Бірақ неше түрлі өсімдікті өзі өсіріп шығарған топырақтан басқа еш нәрсені таппадым, - дейді патшам! Тілі сөйлеуге жарамаса да құлағы сау Маса мұны естігенде, жаны шығып кете жаздайды. Ол ызыңдап кеп, Қарлығашқа екі-үш рет тиіседі де Жыланның алдына барып жылап жібереді. — Ә, ә, мұның тіліне бір пәле қылған сен екенсің ғой, – деп, Жылан Қарлығашқа атылып кеп кетеді. Қарлығаш ұша жөнеледі. Жылан ұша жөнелген Қарлығаштың құйрығын ғана тістеп қалады. Жылан содан былай топырақ жалап, ал Маса ызылдап қалады. Адам жыланды көрсе өлтіріп, басын езетін болады. Қарлығаш жыланнан қорқып, адамды дос тұтып, үйдің төбесіне ұя салады, бірақ оның құйрығы кем, екі айырық, болып қалады.</p> <p>- Ертегілер елі сендерге ұнады ма? - Біз тамашалаған ертегі қалай аталады? - Ертегідегі қай кейіпкер ұнады? Айдаһар қандай?</p> <p>-Маса не істеді? - Қарлығаштың құйрығы неге айыр болған? - Бұл ертегіде қарлығаш қандай екен? Сендер де сол қарлығаш сияқты мейірімді, батыл болғыларың келеді ме?</p> <p>- Бұл ертегіден біз не үйрендік? Дұрыс айтасыңдар балалар, кіп - кішкентай қарлығаш өзінен қанша үлкен айдаһардан қорықпай оған қарсы шығып, зұлымдықты болдырмай жеңіп шықты. Сендер де, әрқашан бір - біріне көмектесіңдер, бір - бірлеріңді ренжітпедер, үлкендерге жақсылық жасай біліңдер. - Мен сендерді ертегі қалашығына шақырамын, өздеріңе ұнаған ұсақ ойыншықтармен «Ертегі елін» жасаңдар Балаларды мадақтап қорытындылау</p>	<p>Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» бала, қарлығаш, айдаһар қатігез</p> <p>Сұрақтарға толық жауап беруге тырысады.Ертегі қалашығына барып, ермексазбен өздеріңе ұнаған ертегі кейіпкерлерін мүсіндейді</p>
--------------------------------	--	---

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** ертегілерді есте сақтап, баяндап беруді

**Түсінеді:** суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

**Қолданады:** ермексазбен өздеріңе ұнаған ертегі кейіпкерлерін мүсіндеп, ертегіні айтуды

**Күні: 18. 11.20ж**

**Білім саласы:** «Вариативтік компонент»

**Білім көзі:** Ертегілер елінде

**Тақырыбы:** «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?»

**Мақсаты:** Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге талпындыру, кейіпкердің мінез-құлқын сезіндіру, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру.

**Әдістері:** сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет

**Көрнекілігі:**ертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушылық</b></p> <p><b>Ұйымдастырушылық ізденіс</b></p> <p><b>Жетекші-жөндеуші</b></p>	<p>----Балалар бүгін біз өткен ертегілерді есімізге түсірейікші?!</p> <p>Ертегі кейіпкерлерінің суретін көрсетемін. «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегісін мен сендерге айтып беремін.</p> <p>Балалар мына ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарын киіп ертегіні сахналап ойнайықшы</p> <p>- Ертегілер елі сендерге ұнады ма? Біз сахналаған ертегі қалай аталады? - Ертегідегі қай кейіпкер ұнады?</p> <p>-Айдаһар қандай?</p> <p>-Маса не ітеді? - Қарлығаштың құйрығы неге айыр болған? - Бұл ертегіде қарлығаш қандай екен?</p> <p>- Сендер де сол қарлығаш сияқты мейірімді, батыл болғыларын келеді ме?</p> <p>- Бұл ертегіден біз не үйрендік? Дұрыс айтасыздар балалар, кіп - кішкентай қарлығаш өзінен қанша үлкен айдаһардан қорықпай оған қарсы шығып, зұлымдықты болдырмай жеңіп шықты. Сендер де, әрқашан бір - біріне көмектесіндер, бір - бірлерінді ренжітпедер, үлкендерге жақсылық жасай біліндер.</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкерлері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p>Қарлығаштың құйрығы неге айыр?»</p> <p>бала, қарлығаш, айдаһар қатігез</p> <p>Сұрақтарға толық жауап беруге тырысады.</p>

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** ертегілерді есте сақтап, баяндап беруді

**Түсінеді:** суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

**Қолданады:** Сұрақтарға жауап береді

**Күні:** 25.11.20ж  
**Білім саласы:** «Вариативтік компонент»  
**Білім көзі:** Ертегілер елінде  
**Тақырыбы:** «Ара мен Шегіртке»  
**Мақсаты:** Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге талпындыру, кейіпкердің мінез-құлқын сезіндіру, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру.  
**Әдістері:** сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет  
**Көрнекілігі:**ертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушылық</b></p> <p><b>Ұйымдастырушылық ізденушілік</b></p> <p><b>Жетекші-жөндеуші</b></p>	<p>----Балалар бүгін біз өткен ертегілерді есімізге түсірейікші?!</p> <p>Ертегі кейіпкерлерінің суретін көрсетемін.  «Ара мен Шегіртке» ертегісін мен сендерге айтып беремін.</p> <p>Ен далада әндетіп ұшып келе жатқан шегіртке гүлдердің тәтті шырынын жинап жүрген араны көрді. Ол арадан:  — Достым, ұзақ күнге дамыл таппай, жаныңды жеп не істеп жүрсің?  -деп сұрады.  — Сұрама. Әр гүлге бір қонып, дүниені шарлап, тырнақтап шырын жиып жүрмін.  — Жиған шырынды нендей қажетіңе жаратасың?  — Бал жасаймын.  — Балды қайтесің?  — Адамға сыйлаймын. Адам оны жейді, дәрі-дәрмек ретінде пайдаланады.  — Адам саған не береді?  — Үйшік жасап, қамқорлық етеді. Ал сен не істеп жүрсің?  — Мен егіннің дәніне тойып алып, ән салып, билеп жүрмін.  — Жиған дәніңді не істейсің?  — Не істеуші едім. Өзім тойғанымша жеймін. Басқан ізіме у шашатын адамға сыйлайды деп пе едің?  — Білдім, білдім, адамның сені неге қас тұтып у себетінін, — деді ара. Шегіртке араның сөзін ұнатпай, шыр етіп ұшып кетті.  Балалар мына ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарын киіп ертегіні сахналап ойнайықшы</p> <p>- Ертегілер елі сендерге ұнады ма?  Біз сахналаған ертегі қалай аталады?  - Ертегідегі қай кейіпкер ұнады?</p> <p>Балаларды мақтау мадақтау</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкерлері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p>Сұрақтарға толық жауап беруге тырысады.</p>

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** ертегілерді есте сақтап, баяндап беруді  
**Түсінеді:** суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды  
**Қолданады:** Сұрақтарға жауап береді

**Күні:** 02.12.20ж  
**Білім саласы:** «Вариативтік компонент»  
**Білім көзі:** Ертегілер елінде  
**Тақырыбы:** «Мақтаншақ Қоян»  
**Мақсаты:** Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге, рөлдерге бөліп ойнауға үйрету.  
**Әдістері:** сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет  
**Көрнекілігі:** слайдтертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушылық</b></p> <p><b>Ұйымдастырушылық ізденіс</b></p> <p><b>Жетекші-жөндеуші</b></p>	<p>----Балалар бүгін біз өткен ертегілерді есімізге түсірейікші?!</p> <p>Слайдтан ертегі суреттерін көрсетемін.</p> <p><b>«Мақтаншақ Қоян»</b></p> <p>ертегісін мен сендерге айтып беремін.</p> <p>Орманда бір қоян өмір сүріпті. Ала жаздай сайраңдап, тоғайдағы жеміс-жидектерді теріп жеген ол, қыс түссе қарны ашып, ауылға арпа ұрлауға барады екен.</p> <p>Бір күні ол ауыл шетіндегі тұратын шаруаның үйіне ұрлыққа келеді. Қорасына кірсе, қаптаған қоян. Ол мақтана бастайды: — Сендер үйде тұрсандар қайтейін?! Мен сендерден бәрібір артықпын. Менің мұртым — мұрт-ақ! Сендердікіндей емес! Ал, табаным мен тістерім ше? Сендердікі салыстыруға да келмейді... Мен ешкімнен қорықпаймын!</p> <p>Үй қояндары мақтаншақ қоянның қылығын Қарға тәтелеріне айтып береді. Ол бөспе қоянды жазаламақ болып, іздеп тауып алады. Даңғой қоян шошып кетеді: — Қарға тәте! Тиіспеші. Мен енді мақтанып, елдің мазасын алмайтын боламын!</p> <p>— Солай де! Босқа мақтанба! Елден ерекшелігіңді бос сөзбен емес, ісіңмен көрсет! — дейді Қарға.</p> <p>Арада біраз күн өткен соң, бірде қараса, әлгі қарғаны иттер талап жатыр екен... Жаны ашып кеткен қоян құтқармақ болады. Иттердің назарын өзіне аударып, тұра жүгіреді. Қарғаны тастай салған иттер қоянды қуа жөнеледі. Ол қашып құтылады.</p> <p>Қоянның ерлігіне риза болған қарға оған келіп жолығып: — Рақмет саған! Сен мақтаншақ емес екенсің, мақтауға тұратын ер екенсің! — деп ризашылығын білдіреді.</p> <p>-Балалар енді рөлдерге бөлініп ертегіні ойнап шығайық</p> <p>- Ертегілер елі сендерге ұнады ма?  - Біз тамашалаған ертегі қалай аталады?  - Ертегідегі қай кейіпкер ұнады?  - Бұл ертегіден біз не үйрендік?  .</p> <p>Балаларды мадақтау</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкелері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Сұрақтарға жауап береді  
**Түсінеді:** суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды  
**Қолданады:** Ертегіні ойнап шығады



**Күні: 09.12.20ж**

**Білім саласы:** «Вариативтік компонент»

**Білім көзі:** Ертегілер елінде

**Тақырыбы:** «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?»

**Мақсаты:** Балаларға ертегіні көңілді қабылдауға үйрету, сахналап беруге, рөлдерге бөліп ойнауға үйрету.

**Әдістері:** сұрақ-жауап, сахналық көрініс, машықтық іс-әрекет

**Көрнекілігі:** слайдтертегі суреттері,

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушылық</b></p> <p><b>Ұйымдастырушылық ізденіс</b></p> <p><b>Жетекші-жөндеуші</b></p>	<p>----Балалар бүгін біз өткен ертегілерді есімізге түсірейікші?!</p> <p>Слайдтан ертегі суреттерін көрсетемін.</p> <p>Ертегіні қайталап шығамын</p> <p>Ертегі кейіпкерлерінің суретін көрсетемін.</p> <p>«Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегісін мен сендерге айтып беремін.</p> <p>-Балалар енді рөлдерге бөлініп ертегіні ойнап шығайық</p> <p>- Ертегілер елі сендерге ұнады ма?</p> <p>- Біз тамашалаған ертегі қалай аталады?</p> <p>- Ертегідегі қай кейіпкер ұнады?</p> <p>-Айдаһар қандай?</p> <p>-Маса не істеді?</p> <p>- Қарлығаштың құйрығы неге айыр болған?</p> <p>- Бұл ертегіде қарлығаш қандай екен?</p> <p>- Сендер де сол қарлығаш сияқты мейірімді, батыл болғыларың келеді ме?</p> <p>- Бұл ертегіден біз не үйрендік?</p> <p>Дұрыс айтасыңдар балалар, кіп - кішкентай қарлығаш өзінен қанша үлкен айдаһардан қорықпай оған қарсы шығып, зұлымдықты болдырмай жеңіп шықты.</p> <p>Сендер де, әрқашан бір - біріне көмектесіңдер, бір - бірлеріңді ренжітпесіңдер, үлкендерге жақсылық жасай біліңдер.</p> <p>Балаларды мадақтау</p>	<p>Балалар қандай ертегі кейіпкерлері екенін тауып айтады.</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Ертегіні рөлдерге бөлініп ойнайды</p> <p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p> <p>Қарлығаштың құйрығы неге айыр?»</p> <p>бала, қарлығаш, айдаһар қатігез</p> <p>Сұрақтарға толық жауап беруге тырысады.</p>

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Сұрақтарға жауап береді

**Түсінеді:** суреттерге қарап, қандай ертегі екенін айтып, баяндайды

**Қолданады:** Ертегіні ойнап шығады

Күні: 23.12.20ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Мақта қыз бен мысық»

Мақсаты: Балаларға педагог Б.Алтынсарин оның шығармашылығы туралы білімдерін жетілдіру. Ертегіні мазмұнына әңгімелеуге, диалог сөздерді мәнеріне келтіре айта білуге үйрету, есте сақтау қабілеттерін қалыптастыру. Балалардың көркем әдебиетке деген қызығушылығын арттыру.

Көрнекілігі: ертегі суреттері

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="164 479 391 539"><b>Мотивациялық қозғаушылық</b></p> <p data-bbox="164 752 391 842"><b>Ұйымдастырушылық ізденіс</b></p>	<p data-bbox="421 479 1189 969">Шаттық шеңбері Күндей жадырап, Айдай арайлап. Жұлдыздай жарқырап, Судай сөп-мөлдір таза көңілмен бүгінгі ертегімізді бастайық -Балалар қандай ертегілерді білесіңдер? -Ертегілер несімен ұнайды? Бүгін біз Б.Алтынсарин аталарыңның «Мақта қыз бен мысық»ертегісімен танысамыз Екеуі дос болып жүреді. Бір күні Мақта қыз үйін жинап жүрсе, бір мейіз тауып алады. Мысықты шақырады. Шақырады – келмейді, шақырады – келмейді, сосын «келмесең, келме», – деп, мейізді өзі жеп қояды. Жеп болған соң мысық келіп:</p> <ul data-bbox="421 994 1189 2186" style="list-style-type: none"><li>- Неге шақырдың? – деп сұрайды. Мақта қыз айтпайды. Сосын мысық айтады:</li><li>- «Ендеше қатығыңды төгем», – дейді. Мақта қыз: «Мен құйрығыңды кесіп аламын», – дейді. Мысық қатықты төгеді. Мақта қыз мысықтың құйрығын кесіп алады. «Апа, апа, құйрығымды берші», – дейді. Сосын Мақта қыз: «Менің қатығымды төлеп бер», – дейді. Мысық сиырға барады. «Сиыр-сиыр, маған қатық берші», – дейді, сиыр айтады: «Менің қарным ашып тұр, маған жапырақ әкеліп бер», – дейді. Мысық ағашқа барып: «Ағаш, ағаш, жапырағыңды берші!» – дейді. Ағаш айтады: «Мен шөлдеп тұрмын, су әкелсең, жапырақ беремін», – дейді. Суға бара жатса, су әкеле жатқан қыздарды көріп: «Қыздар, қыздар, маған су берші», – дейді. Қыздар: «Бізге сағыз әкеліп берсең, біз саған су береміз», – дейді. Мысық дүкенге барады. «Ай, дүкенші, маған сағыз берші», – дейді. Дүкенші: «Маған тұқым бер», – дейді. Мысық тауыққа барады: «Тауық, тауық, маған тұқым берші», – дейді. Тауықтар айтады: «Бізге дән әкеліп берсең, біз саған тұқым береміз», – дейді. Мысық: «Енді не қыламын», – деп бара жатса, бір ін қазып жатқан тышқанды көреді. Мысық тышқанды қорқытып: «Жаның барында айт, үйінде не бар?», – дейді. Тышқан қорыққанынан: «Үйімде бір батпан тарым бар», – дейді. Мысық айтады: «Маған</li></ul>	<p data-bbox="1208 479 1514 600">Балалар жақсы көңіл күймен тілектерін білдіреді</p> <p data-bbox="1208 1151 1437 1184">Ертегіні тыңдайды</p>

<p><b>Жетекші-жөндеуші</b></p>	<p>бір уыс тары бер», – дейді. Тышқан үйіне барып, бір уыс тары береді. Тарыны апарып тауыққа береді, тауық тұқым береді, тұқымды апарып дүкеншіге береді, дүкенші сағыз береді, сағызды апарып қыздарға береді, қыздар су береді, суды апарып ағашқа береді, ағаш жапырағын береді. Жапырақты апарып сиырға береді, сиыр қатық береді, қатықты апарып Мақта қызға береді. Мақта қыз мысықтың құйрығын береді.</p> <p>Балаларға ертегіні оқып беріп, түсінгендерін сұрау  Ертегі кім жайында екен?  -Ертегіде қандай кейіпкерлер бар?  -Мақта қыз бен мысықтың бір-біріне жасағандары дұрыс па?  Ертегіні суреттен көрсету  Балалар сендер осы ертегіні рөлге кіріп ойнайсындар ма?  Балалар ертегіні бастарына атрибуттарын киіп ойнайды.</p> <p><b>Сергіту сәті:</b></p> <p>Біз кішкентай баламыз  Өсіп-өніп таламыз  Күнге қарап табынып,  Көкке қолды созамыз  Қанат қағып ұшамыз  Қарлығаштай самғаймыз</p> <p>Бір отырып, бір тұрып  Жаттығулар жасаймыз</p> <p><b>Балалармен жұмыс.»Мысықтың қатыққа жету жолын тап»</b></p> <p>Әр балаға үлестірмелі құралдар беріп, таратылады. Мысықтың қаттыққа жету жолын сызықтар арқылы қосамыз  Жарайсындар. Енді барлығының сұрағандарын әкеліп беріп мысықтың құйрығын қайтарып алайық та Мақта қыз бен мысықты татуластырайық.</p> <p><b>Жұмбақ:</b>  Өзі жап-жас мұрты бар  Ет пен сүтке ұмтылар  Тастамайды жылы үйде  Түкті тоны шұп-шұбар.  -Балалар бүгін біз қандай ертегісімен таныстық?  -Ертегі сендерге ұнады ма?  Балаларды бағалау, мадақтау</p>	<p>Сұрақтарға жауап береді</p> <p>Қимылмен көрсетеді</p> <p>Сызықтармен мысықтың қатыққа жету жолын сызып көрсетеді мысық</p>
--------------------------------	--	---

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** ертегі арқылы тапсырмаларды орындауды

**Түсінеді:** ертегі кейіпкерлерін ретімен атайды

**Қолданады:** Мысықтың қатыққа бару жолын сызбамен көрсетеді

Күні 30.12.20ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Қолғап» ертегісі.

Мақсаты: Ертегіні түсіндіру барысында балалардың тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту, қалыптастыру. Балаларды халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыру

Көрнекілігі: Ертегі кейіпкерлері қуыршақ театры

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушылық</b></p> <p><b>Ұйымдастырушылық ізденіс</b></p>	<p>Балалар қазір біз «Қолғап» ертегісін тыңдап, тамашалап көрейік</p> <p><b>«Қолғап» ертегісі</b> <b>Тақырыбы:</b> «Қолғап» ертегісі.</p>  <p><b>Балалар:</b> Тышқан, бақа, қоян, түлкі, қабан, қасқыр, аю. Балалар бұлар қай ертегінің кейіпкерлері? <b>Тәрбиеші:</b> Дұрыс айтасындар. Ертегіні балалар жақсы көреді. Ертегіні балалар қонаққа шақырды. Ертегі бізге қонаққа келді. Біздің бүгінгі ертегіміз қалай аталады? <b>Балалар:</b> «Қолғап» <b>Тәрбиеші:</b> Дұрыс айтасындар. Ал, балалар біздің бүгінгі «Қолғап» ертегіміздің кейіпкерлері сендер боласындар. Ерте, ерте, ертеде орманда жәндік, жануар, аңдар өмір сүріпті. Олар тышқан, бақа, қоян, түлкі, қабан, қасқыр, аю.</p> <p><b>Тәрбиеші:</b> Болады екен орманда неше түрлі ғажайыптар. Бір күні шал итімен келе жатып, орманда қолғабын жоғалтып алыпты. Қолғап жаңа, жылы, жұмсақ болыпты. Қолғапты көріп қалған тышқан қолғапқа жүгіріп келеді. <b>Тышқан:</b> Мен суықта тоңып жүрсем. Қандай әдемі, жаңа, жылы қолғап. Мен енді осында тұрамын. Шыршалардың арасынан бақа шығады. <b>Бақа:</b> Қолғапта кім тұрады? <b>Тышқан:</b> Қап тесер тышқан тұрады. Ал сен кімсің? <b>Бақа:</b> Мен секек бақамын. Қолғапқа мені де кіргізіші. <b>Тышқан:</b> Мұнда орын жетеді. Шыршалардың арасынан қоян шығады. <b>Қоян:</b> Қолғапта кім тұрады? <b>Тышқан:</b> Қаптесер тышқан тұрады. <b>Бақа:</b> Секек бақа тұрады. Ал сен кімсің? <b>Қоян:</b> Мен зымырауық қоянмын. Мен де қолғапқа кіргізіңдерші. Мен суықта тоңдым. <b>Бақа:</b> Бізде орын жетеді. Кір қоян. Қолғапқа түлкі бикеш келеді. <b>Түлкі:</b> Қолғапта кім тұрады? <b>Тышқан:</b> Қаптесер тышқан тұрады. <b>Бақа:</b> Секек бақа тұрады. <b>Қоян:</b> Зымырауық қоян тұрады. Ал сен кімсің? <b>Түлкі:</b> Мен түлкі бикешпін. Менде қолғапқа кіргізіңдерші. Мен суықта әбден тоңдым. Маған көмектесіңдерші. <b>Қоян:</b> Мұнда орын жетеді. Қолғап жылы, жаңа, жұмсақ кел кір түлкі. Шыршалардың арасынан қасқыр шығады. Қолғапта кім тұрады? <b>Тышқан:</b> Қаптесер тышқан тұрады. <b>Бақа:</b> Секек бақа тұрады. <b>Қоян:</b> Зымырауық қоян тұрады.</p>	<p>Балалар ертегі тыңдауға қызығушылығын білдіреді</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p>

<p><b>Жетекші-жөндеуші</b></p>	<p><b>Түлкі:</b> Түлкі бикеш тұрады.  Ал сен кімсің?  <b>Қасқыр:</b> Мен қасқырмын. Мені де кіргізіндерші. Бізде орын жетеді. Кел, кір қасқыр.  Қолғапқа қабан келеді.  Қолғапта кім тұрады?  <b>Тышқан:</b> Қаптесер тышқан тұрады.  <b>Бақа:</b> Секек бақа тұрады.  <b>Қоян:</b> Зымырауық қоян тұрады.  <b>Түлкі:</b> Түлкі бикеш тұрады.  <b>Қасқыр:</b> Қасқыр тұрады.  Ал сен кімсің?  <b>Қабан:</b> мен сояу тісті қабанмын. Мені де қолғапқа кіргізіндерші.  Қабан қолғапқа кіреді.  Шыршалардың арасынан аю шығады.  <b>Аю:</b> Қолғапта кім тұрады?  <b>Тышқан:</b> Қаптесер тышқан тұрады.  <b>Бақа:</b> Секек бақа тұрады.  <b>Қоян:</b> Зымырауық қоян тұрады.  <b>Түлкі:</b> Түлкі бикеш тұрады.  <b>Қасқыр:</b> Қасқыр тұрады.  <b>Қабан:</b> Сояу тісті қабан тұрады.  Ал сен кімсің?  Мен аю аталарыңмын. Мені де кіргізіндерші.  <b>Тышқан:</b> Жоқ!  <b>Бақа:</b> мұнда орын жоқ!  <b>Қоян:</b> сен дәусің қалай кіресің?  <b>Аю:</b> Қолғапқа кіреді.  <b>Тәрбиеші:</b> Жоғалған қолғабын шал есіне алып: итіне артқа қайт, жоғалған қолғапты тап деп бұйырады.  Ит әуп-әуп-әуп.  Ей сендер құстарсыңдар ма, әлде аңдар?  Қолғаптан тез шығыңдар.  Шал мылтықпен келеді.  Қолғапты алып кетеді.  Сендердің қолғап үйлеріңді шал алып кетті. Әрине, бұл жан ашырлық жағдай.  Қыс, күн суық сендер тоңатын болдыңдар. Сендерге баспана керек қой. Ендеше қазір біз өз еңбегімізбен өзімізге үй-баспана құрастырайық.</p> <p>Балалар Монтессори әдісімен өздері ойнаған кейіпкерлерді баулау арқылы өздеріне қолғап үй құрастырады.  Балалар, міне сендер өз еңбектеріңмен өздеріңе қолғап үй құрастырдыңдар. Енді біздің үйіміз бар.</p>	<p>Үй құрастырады</p>
--------------------------------	---	-----------------------

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Ертегі мазмұнын түсініпжақсы, жаманды айыруды

**Түсінеді:** Түлкінің қу екенін, уәдеде тұру керектігін

**Қолданады:** сұраққа толық жауап береді , ертегі мазмұнын айтып береді

**Күні: 06.01.21ж**

**Білім беру саласы:** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Ертегілер елінде

**Тақырыбы:** «Шұбар тауық» ертегісі

**Мақсаты:** Балаларға ертегіні мұқият тыңдатып, сұраққа толық жауап береді.

**Күтілетін нәтиже:** ертегіні мұқият тыңдады, сұраққа толық жауап берді.

**Көрнекігі:** ертегі кейіпкерлерінің суреттері

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p>Шұбар тауық туралы өлең оқып беремін. Шұбар тауық мүлдем Жолатпайды барса. Ұясында жүрген Балапаны қанша? Балапанын тауық Қызғанады жаман. Қанатымен жауып, Санатпайды маған. (Ұ. Есдәулетов). - Балалар, сендер білесіңдер ме? Тауықтар қандай түсті болады? Мен сендерге осы «Шұбар тауық» ертегісін әңгімелеп беремін. Баяғыда бір әжей мен атай күнін эзер көріпті. Олардың жалғыз шұбар тауығы болыпты. Тауық бір күні алтын жұмыртқа тауыпты. Атай жұмыртқаны жерге ұрыпты, бірақ әлгі жұмыртқаны жара алмапты, әжей де ұрып – ұрып жара алмапты. Бір тышқан зырылдап жүріп, құйрығымен қағып кетіпті, сол кезде жұмыртқа жерге түсіп кетіп, жарылып қалыпты. Атай мен әжей жылапты. Сонда оларды Тауық былай деп жұбатыпты: - Жыламашы, аташым! Мұңаймашы, әжешім! Мен сендерге жылтылдаған алтын емес, ас болатын қарапайым жұмыртқа тауып беремін,- депті.</p>	<p>Балалар өлеңді қызыға тыңдайды</p> <p>Ақ түсті, қызыл түсті, шұбар ала түсті тауықтар болады екен.</p>
<p><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p>- Балалар сендерге ертегі ұнады ма? - Онда, осы шұбар тауықтан алынған қауырсыннан «Қауырсынды үрлеу» ойынын ойнайық.</p>	<p>Иә, ұнады Балалар қуана ойнайды</p>

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Ертегі мазмұнын түсініп жақсы, жаманды айыруды

**Түсінеді:** достықты, адамгершілікті түсінеді

**Қолданады:** сұраққа толық жауап береді, ертегі мазмұнын айтып береді

Күні 13.01.21ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Түлкі, қойшы, аю» ертегісі.

Мақсаты: Ертегіні түсіндіру барысында балалардың тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту, қалыптастыру. Балаларды халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыру

Көрнекілігі: Ертегі кейіпкерлері қуыршақ театры

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушылық</b></p> <p><b>Ұйымдастырушылық ізденіс</b></p>	<p>Балалар қазір біз «Түлкі, қойшы, аю» ертегісін тыңдап, тамашалап көрейік</p> <p>Бір қойшы қой бағып жүрсе, бір түлкіні бір аю қуып келеді екен. Түлкі бір тамға кіреді. Аю да тамға кіремін дегенде тар тесігіне кеудесі сыйып, бөксесі сыймай қалады. Ал, түлкі болса, басқа бір тесігінен жылт етіп шығып, айналып, есікке жақындайды. Есіктен не әрі, не бері шыға алмай ілініп жатқан аюды түлкі әжуалап, күліп кетеді. Оны қойшы көріп тұрады. Аю әрең дегенде қайта шығып, жан-жағына қарайды. Болған жайды бақылап тұрған қойшыны көреді.</p> <p>Қойшыға жақындап келіп, аю;</p> <p>- Е, қойшы сен не көрдің? – деп ақырады.</p> <p>Қойшы қорқып кетіп:</p> <p>- Ойбай, мен ештеңе көрген жоқпын деп жауап береді.</p> <p>Аю:</p> <p>- Жарайды. «Көргеніңді айтсаң өлесің» дейді де кетіп қалады.</p> <p>Қойшы қойларын айдап ауылына қайтады. Ауылына келген соң кездескен адамдардың бәріне айтады.</p> <p>Ауылдағы бала-шаға оқиғаны өлең қылып күліп жүреді. Осы өсекті естіген аю, ыза болып қойшыны іздейді. Қой бағып жүрген қойшыны тауып алады.</p> <p>- Ештеңе көрмедім, ешкімге айтпаймын деген уәдең қайда? Енді сөзіңде тұрмағаның үшін мен сені жеймін – деп ақырады.</p> <p>Қойшы жалынып:</p> <p>- Маған үш күн рұқсат бер, үй – ішіммен, ағайын-туыспен қоштасайын деп сұрайды.</p> <p>Аю:</p> <p>- Жарайды. Үш күнге рұқсат берейін деп кетіп қалады.</p> <p>Қойшы қоштаса бастайды. Қойшы екі күн үй-ішімен қоштасып, уәделескен күніне бір күн қалғанда далада істеген ісіне өкініп жылап отырады. Осы кезде қасына түлкі келеді.</p> <p>Түлкі:</p> <p>- Е, қойшым неге жылап отырсың?</p> <p>- Сенің кесіріңнен енді өлетін болдым,- деп жауап береді.</p> <p>Түлкі:</p> <p>- Е, үндеме саған көмектесейін. Аюдан құтылудың амалын табайын. Ал, енді маған ақылыма не бересің? – дейді.</p> <p>Қойшы: Қуанып кетеді де:</p> <p>- Ойбай, не қаласаң соны берейін – дейді.</p> <p>Түлкі:</p> <p>- Егер мен сені аюдан құтқарсам сен маған өзіңнің бір бүйрегіңді бересің бе? - дейді.</p> <p>Қойшы қатты сасып, қипақтап, қиналып бірақ басқа амалы болмағандықтан.</p> <p>- Мейлі берейін. – деп келіседі.</p> <p>- Сонда түлкі қойшыға:</p> <p>- Аулыңа барып, демал ертең уәделескен жерге кел де, аюды күт. Аю келгенде анау жерде шанды бұрқыратып мен жүрейін. Аю сұрап: Анау неткен шаң? – деп сонда сен: «Ол ханның баласы әйелі аюдың жүрегіне жерік болып, соны іздеп жүр» де аю қорыққанынан қашып кетер – дейді.</p> <p>Екеуі уәделесіп екі жаққа тарасады. Келесі күні қойшы уәделескен жеріне келеді. Осы кезде басы салбырап қойшы келе жатады. Аюда келеді.</p> <p>- Екеуі кездесе бергенде, аю алыстан бұрқырап шығып жатқан шаңды көреді.</p> <p>Аю:</p>	<p>Балалар еретті тыңдауға қызығушылығын білдіреді</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p>

<p><b>Жетекші-жөндеуші</b></p>	<p>- Қойшым анау бұрқыраған не шаң? –деп сұрайды.      Қойшы:      - Е, ол ханның баласы ғой. Әйелі аюдың жүрегіне жерік болып, соны шарқ ұрып іздеп жүр дейді      Аю қорқып кетеді де, қойшыны құшақтай алып:      - Ойбай, қойшым онда мен тезірек қашайын. Тек сен мені көргенінді айтпа, - деп қаша жөнеледі.      Осы жайды алыстан бақылап тұрған түлкі, аю қаша жөнелісімен қойшының қасына жетіп келеді.      - Түлкі қуланып қойшыға келіп:      - Қойшым, мен саған көмектестім. Енді сен уәдеңде тұр. Маған бір бүйрегінді бересің.      Қойшы қипақтап, жыламсырап, шапанының белбеуін шеше бастайды. Осы кезде үш күн бойы жөнді тамақ ішпеген, жөнді ұйықтай алмаған қойшының іші шұрылдайды. Бұл шұрылды естіп қалған түлкі құлағын тіге қойып, Түлкі:      - О, не қыңсылаған? – деп сұрайды.      Сол кезде қойшы:      - Түнеу күні бір тазының күшігін жұтқан едім. Сол енді үлкен тазы болып, ішімнен шығайын деп, қыңсылап жатыр – дейді.      Түлкі шошып кетіп:      Ойбай, қойшым ендеше дос болайық! Тазы шығып кетпесін мен қашайын деп алды-артына қарамай қаша жөнеледі. Түлкіден қулық үйренген қойшы басына түскен ауыртпалықтан осылай құтылады. Қойшы қойларын айдап жайына кетеді.      Сұрақтар      –Ертегі сендерге ұнады ма? -      Қой бағып жүрген қойшы нені көреді?      - Түлкі аюға не деп кетеді?      -Оны кім көреді?      Аю қойшыға не ескертеді?      -Қойшы уәдесінде Тұра ма?      Аюдың жүрегіне «жерік» болу дегенді қалай түсінесіңдер?      Қойшы қалай құтылады?      Түлкінің қандай қылығын адамдарға ұқсатар едіңдер? -      Аюды неге теңер едіңдер?      Балаларды мадақтап, қорытындылау</p>	<p>Қойшы түлкіні қуып жүрген аюды көреді аюды мазақ етіп кетеді қойшы көреді ешкімге айтпауын ескертеді Ол ауылдағы адамдарға айтып қояды Түлкіні алдап құтылады қулығы ұқсайды Аңқау адамға ұқсайды</p>
--------------------------------	---	--

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Ертегі мазмұнын түсініпжақсы, жаманды айыруды

**Түсінеді:** Түлкінің қу екенін, уәдеде тұру керектігін

**Қолданады:** сұраққа толық жауап береді , ертегі мазмұнын айтып береді



**Күні:** 20.01.21ж

**Білім саласы:** «Вариативтік компонент»

**Білім көзі:** Ертегілер елінде

**Тақырыбы:** «Түлкі, қойшы, аю» ертегісі.

**Мақсаты:** Ертегіні түсіндіру барысында балалардың тіл байлықтарын, есте сақтау қабілеттерін дамыту, қалыптастыру. Балаларды халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын арттыру

**Көрнекілігі:** Ертегі кейіпкерлерінің атрибуттары

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушылық</b></p> <p><b>Ұйымдастырушылық ізденіс</b></p> <p><b>Жетекші-жөндеуші</b></p>	<p>Балалар қазір біз «Түлкі, қойшы, аю» ертегісін тыңдап, тамашалап көрейік</p> <p>Ертегіні қуыршақ тетры арқылы балаларға айтып беремін.</p> <p>Балалар енді осы ертегіні рөлдерге бөлініп ойнап шығамыз.</p> <p>Сұрақтар</p> <p>–Ертегі сендерге ұнады ма?</p> <p>-Қой бағып жүрген қойшы нені көреді?</p> <p>- Түлкі аюға не деп кетеді?</p> <p>-Оны кім көреді?</p> <p>Аю қойшыға не ескертеді?</p> <p>-Қойшы уәдесінде Тұра ма?</p> <p>Аюдың жүрегіне «жерік» болу дегенді қалай түсінесіңдер?</p> <p>Қойшы қалай құтылады?</p> <p>Түлкінің қандай қылығын адамдарға ұқсатар едіңдер?-</p> <p>Аюды неге теңер едіңдер?</p> <p>Балаларды мадақтап, қорытындылау</p>	<p>Балалар еретгі тыңдауға қызығушылығын білдіреді</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Балалар өздері қалаған кейіпкер рөлін сомдайды</p> <p>Қойшы түлкіні қуып жүрген аюды көреді аюды мазақ етіп кетеді қойшы көреді ешкімге айтпауын ескертеді Ол ауылдағы адамдарға айтып қояды</p> <p>Түлкіні алдап құтылады кулығы ұқсайды</p> <p>Аңқау адамға ұқсайды</p>

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Ертегі мазмұнын түсініпжақсы, жаманды айыруды

**Түсінеді:** Түлкінің қу екенін, уәдеде тұру керектігін

**Қолданады:** сұраққа толық жауап береді , ертегі мазмұнын айтып береді

Күні: 27.01.21ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: Түлкі мен қырғауыл ертегісі.

Мақсаты: Балаларға білетін ертегілерін еске түсіру арқылы тіл байлығын дамыту, дауыс ырғағын келтіре отырып, рольдерге бөліп ойнату. Балаларды тапқырлыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушылық</b></p> <p><b>Ұйымдастырушылық ізденіс</b></p> <p><b>Жетекші-жөндеуші</b></p>	<p>Балалар қандай ертегі білесіңдер? Ертегі тыңдау ұнай ма?</p> <p>Ертегіміз «Түлкі мен қырғауыл» деп аталады. Бір түлкі ағашты аралап келе жатып, ағаштың басында отырған қырғауылды көреді де жақындап келіп; -Сәлеметсіз бе, қырғауылым, халің қалай? -Жақсы өзін қалай? -дейді қырғауыл -Жерге түсіп, сөйлессеңіз қайтеді, құлағым естімейтін еді?- дейді -Жерге түсуге қорқамын, жерде әртүрлі аңдар баржеп қоюы мүмкін - дейді қырғауыл - Әй, достым, қазіргі заман бұрынғы заман емес, жаңа ғана келдім, бұйрық шығыпты, біреуге біреу зорлық қылмасқа, қой мен қасқырбірге жүрсін, түлкі мен тауық бірге жүрсін деген, деп қу түлкі алдайды - Жақсы хабарыңыз бар екен, рахмет достым! Мына жақта бір иттер келе жатыр, оларға да хабарыңызды айтыңыз, естісін-- дейді қырғауыл. Ит деген сөзді естіген түлкі қаша жөнеледі – Қырғауыл: - Қайда барасың; түлкім, бұйрықты ұмытып кеттің бе?-дейді Түлкі: - Кім біледі, бұйрықты олар естімеген шығар—дейді миңгірлеп -Ертегі қалай аталады?</p> <p>-Түлкінің қырғауылға айтқан сөздері рас па?</p> <p>-Қырғауыл түлкінің айтқан сөздеріне сенді ме?</p> <p>—«Ит» деген сөзді естіген соң, түлкі неге қаша жөнелді? - Түлкі қырғауылға не деді? Балаларды мадақтап, қорытындылау</p>	<p>Балалар білетін ертегілерін айтады</p> <p>Ертегіні тыңдайды</p> <p>Түлкі мен қырғауыл</p> <p>Оны жегісі келіп алдайды Қырғауыл сенбей, оны ит келе жатыр деп алдайды иттерден қорқады</p> <p>Олар естімеген шығар дейді</p>

Күтілетін нәтиже:

**Жаңғыртады:** бір бірін алдау жақсы қасиет емес екенін білуді

**Түсінеді:** Түлкінің өте қу аң екенін біледі

**Қолданады:** дауыс ырғағын салып, рольдерге бөлініп ойнайды

Күні: 03.02.21ж

Білім саласы: «Вариативтік компонент»

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: Түлкі мен қырғауыл ертегісі.

Мақсаты: Балаларға білетін ертегілерін еске түсіру арқылы тіл байлығын дамыту, дауыс ырғағын келтіре отырып, рольдерге бөліп ойнату. Балаларды тапқырлыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<b>Мотивациялық қозғаушылық</b>	Балалар қандай ертегі білесіңдер? Ертегі тыңдау ұнай ма?	Балалар білетін ертегілерін айтады
<b>Ұйымдастырушылық ізденіс</b>	Ертегіміз «Түлкі мен қырғауыл» деп аталады. Бір түлкі ағашты аралап келе жатып, ағаштың басында отырған қырғауылды көреді де жақындап келіп; Сәлеметсіз бе, қырғауылым, халің қалай? Қалай? –дейді қырғауыл Қайтеді, құлағым естімейтін еді? – дейді -Жерге түсуге қорқамын, жерде әртүрлі аңдар баржеп қоюы мүмкін – дейді қырғауыл заман емес, жаңа ғана келдім, бұйрық шығыпты, біреуге біреу зорлық қылмасқа, қой мен қасқырбірге жүрсін, түлкі мен тауық бірге жүрсін деген, деп қу түлкі алдайды хабарыңыз бар екен, рахмет достым! Мына жақта бір иттер келе жатыр, оларға да хабарыңызды айтыңыз, естісін-- дейді қырғауыл Ит деген сөзді естіген түлкі қаша жөнеледі –Қырғауыл: - Қайда барасың, түлкім, бұйрықты ұмытып кеттің бе? –дейді Түлкі: біледі, бұйрықты олар естімеген шығар—дейді мінгірлеп -Ертегі қалай аталады?  -Түлкінің қырғауылға айтқан сөздері рас па?  -Қырғауыл түлкінің айтқан сөздеріне сенді ме?  —«Ит» деген сөзді естіген соң, түлкі неге қаша жөнелді? - Түлкі қырғауылға не деді? Балаларды мадақтап, қорытындылау	Ертегіні тыңдайды  Түлкі мен қырғауыл  Оны жегісі келіп алдайды Қырғауыл сенбей, оны ит келе жатыр деп алдайды иттерден қорқады  Олар естімеген шығар дейді
<b>Жетекші-жөндеуші</b>		

Күтілетін нәтиже:

**Жаңғыртады:** бір бірін алдау жақсы қасиет емес екенін білуді

**Түсінеді:** Түлкінің өте қу аң екенін біледі

**Қолданады:** дауыс ырғағын салып, рольдерге бөлініп ойнайды

Күні: 10.02.21ж

**Білім беру саласы:** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Ертегілер еліне саяхат

**Тақырыбы:** Алтын сақа

**Мақсаты:** Ертегінің мазмұнын түсіну, өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайту, сөйлеуге дағдыландыру. балалардың ақыл- ойын, сөз байлығын жетілдіру.

Қазақ ертегілеріне қызығушылығын арттыру, қиындықты ақылмен, тапқырлықпен жеңе білуге тәрбиелеу.

**Іс-әрекет**

**кезеңдері**

**Мотивациялық-**

**қозғаушылық**

**Ұйымдастырушы-**

**ізденушілік**

**Тәрбиешінің іс-әрекеті**

Балаларға сақа туралы түсінік беру.

Сақа – деген асықтардың ішіндегі үлкендеуі және ауырлауы себебі оған қорғасын құйылады, онымен асықтарды атып ұтуға болады. Ауыл балаларының сүйіп ойнайтын ойыны.

Ендеше, ертегіні тыңдайық

**Алтын сақа**

Өткен заманда бір бай болыпты, ол бір перзентке зар болыпты, зарыға жүріп перзентті болыпты. Бай бір күні жылқысын суара көлге келсе, көлдің ішінде бір қыпқызыл өкпе жүзіп жүр екен. Байдың айдап келген жылқылары көлдегі жүзіп жүрген өкпеден үркіп, суға жуымайды. Әлгі жерде бай жылқыларын қанша айдаса да, суға жаба алмайды. Сол кезде бай тұрып судағы жүзіп жүрген өкпені құрықпен түртіп көреді. Өкпе суға батып кетіп, әлден уақыттан соң жалмауыз кемпір болып судан шығады да, байдың жағасынан ала кетеді. Бай көзі алақандай болып, қорқып кетеді. Бай жалмауыз кемпірге:

- Ат басындай алтын берейін, қоя бер, - дейді.

Жалмауыз кемпір жібермейді.

- Осы жылқыларымның бәрін берейін, қоя бер, - дейді.

Кемпір көнбейді.

Кемпірден сасып: -

Енді не берейін? - дейді бай.

Кемпір: - Жалғыз балаңды бер, жіберейін, - дейді.

Бай жалғыз баласын бермек болады, кемпір байды қоя береді. Кемпір байға: - Балаңды қай жерде бересің? - дейді.

Сонда бай:

- Ертең көшемін, сонда баламның алтын сақасын жұртқа тастап кетейін, сен жұртта сол сақаның жанында отырасың, - дейді.

Сонымен бай жалмауыз кемпірге уәдесін беріп, жылқыларын айдап кетіп қалады. Ертеңінде көшеді, жалғыз баласының алтын сақасын ұмыттырып жұртқа тастап кетеді. Ауыл жаңа қонысқа көшіп барады. Асық ойнайын десе, сақасы жоқ, бала алтын сақасын жоқтап, жылайды.

Сонда әкесі:

- Кеше көшіп жүргенде жұртта қалыпты. Барып алып келе ғой, - дейді. Бала бармақшы болады да, әкесінен:

- Әке, қандай тайға мініп барайын? - деп сұрайды.

Жылқышыдан сұрап мін, - дейді бай.

Жылқышы балаға:

Құрығыңды құлдыратып, жүгеніңді сылдыратып, жылқыға бар.

Қай тай бетіңе қараса, соны мін, - дейді. Бала құрығын құлдыратып, жүгенін сылдыратып, жылқыға келсе, шеттегі бір қотыр тай балаға қарай қалады. Бала сол қотыр тайды ұстайды да, жүгендейді. Жүгендегенде

**Балалардың іс-әрекеті**

Балалар ертегіні қызғушылықпен тыңдайды

тайдың қотыры жазылады. Үстіне тоқым салғанда, құнан болады. Үстіне ер салғанда, дөнен болады. Айылын тартқанда, бесті ат болады. Бала үстіне қарғып мінгенде, тұлпар болып, көзді ашып-жұмғанша жұртқа жетіп келеді. Жұртқа келсе, алтын сақасы ошақ басындағы тезек түбінде жатыр екен. Сақа жанында бір кемпір отыр екен. Бала кемпірге:

Шеше, анау жатқан сақамды алып берші! - дейді.

Сонда кемпір:

Шырағым, өзің түсіп ал. Кәріліктен отырсам - тұра алмаймын, тұрсам - отыра алмаймын, - дейді.

Сонда бала:

- Мен жастықтан түссем - міне алмаймын, мінсем - түсе алмаймын, - дейді. Сонда баланың тайы сақаның жанына жата қалады. Бала үзеңгіден аяғын суырмай, сақаны іліп алады. Тай тұра қашады. Жалмауыз кемпір тұра қуады. Бала қашып келеді. Әрі-бері қуып жете алмайтын болған соң кемпір бір тісін жұлып алып, атып жібергенде тайдың бір аяғын жұлып түсіреді. Тай үш аяғымен қашып, жеткізбейді. Кемпір тағы бір тісін жұлып лақтырғанда, тайдың тағы бір аяғы жұлынып түседі. Тай екі аяғымен шауып бара жатып, жолында бір бәйтерекке кез болады. Тай әлсірейін дейді. Терек жанына бара бергенде, бала тайынан секіріп түсіп, бәйтеректің басына шығып кетеді. Жалмауыз кемпір бәйтеректің түбін кешке дейін қазады. Бір кезде бір қызыл түлкі келеді де, кемпірге:

- Шеше, шаршаған екенсің, мен қаза тұрайын, сен ұйықтап демал, - дейді. Кемпір жатады. Түлкі тісті суға атады да, қазған шұқырды қайта бітеп, өзі кетіп қалады. Кемпір тұра келсе, тісі де жоқ, түлкі де жоқ. Кемпір тағы бір тісін суырып алып, кетпен қылып, бәйтеректі қаза береді. Бір уақытта тағы да бір түлкі келіп:

- Шеше, кетпеніңді маған бере тұр, сен шаршаған шығарсың, мен қазайын, - дейді. Сонда жалмауыз кемпір: - Сен кетпеніңді алып қашып кетесің, - дейді.

Сонда түлкі:

- Ол қырдың қызыл түлкісі, мен сайдың ақ түлкісімін. Баяғыда бұл баланың әкесі аң аулап жүргенде мені қуып, соға жаздаған болатын. Сондықтан бұл балада менің кегім бар, - дейді. Жалмауыз кемпір түлкінің сөзіне сеніп, тағы да кетпенді түлкіге беріп, өзі ұйқыға кіріседі. Түлкі тағы да кетпенін суға лақтырып жібереді де, шұқырды бітеп, өзі қашып кетеді. Кемпір тұрса, тағы да кетпені де жоқ, түлкі де жоқ. «Алда, ойбай-ай, алдаған екен ғой» деп, тағы да бір тісін суырып кетпен қылып, бәйтеректің түбін қаза береді. Сонда кемпір аузын ашса, бір-ақ тісі қалыпты. Кемпір бәйтеректің түбін қаза-қаза құлатуға жаақындайды. Бір заманда баланың төбесінен бір топ қарға өтеді. бала қарғаға:

- Ау, қарғалар, қарғалар, қанатымен жорғалар. Жайлаудағы бес төбетіме хабар айта кет, мені жалмауыз кемпірден арашалап алсын, - дейді. Сонда қарғалар «қарқ-қарқ» етіп ұшып кетеді. Бір мезгілде үйректер төбеден ұшып өтеді, бала оларға да айтады. Олар да үндемей ұшып кете береді. Бір мезгілде бір қарлығаш бәйтеректің төбесінен әрлі-берлі ұшып жүреді де, баланың төбесіне келіп қонады. Бала қарлығашқа жылап тұрып, бұған да тапсырады. Бұрын бала қыстауындағы ұя салған қарлығаштың балапандарына тимей, бұларды жақсылап өсіріп, ұшырып жібереді екен. Сондықтан бала қарлығашпен дос екен. Сонымен, қарлығаш баланың төбеттеріне

**Жетекші-  
жөндеуші**

тапсырғанын айтып барады. «Осындай пәлен жердегі бәйтеректің басында бала тұр, бәйтеректің түбін жалмауыз кемпір қазып жақындатқан, енді құлатуға таяу тұр», - дейді қарлығаш баланың төбеттеріне. Мұны естіген соң төбеттер шапқаннан шауып отырып, бәйтерекке келеді. Сол кезде бәйтерек те жерге құлайды. Баланың төбеттері, жалмауыз кемпірдің қолын қол, бұтын бұт қылып, жүн-жүнін шығарып, талап тастайды. Бала төбеттеріне кезек-кезек мініп, еліне аман-сау жетеді. Бала жалмауыздан аман-сау ққтылып келгеніне әкешесіне қатты қуанып, ел-жұртын жиып, үлкен той қылады. Бұдан былай неше күндер өткен соң, баяғы жалмауыз кемпірдің қызы құлаған бәйтеректің жанына келеді. Келсе, шешесінің жүн-жүні шығып, өліп қалғанын көреді. Кім өлтіргенін білу үшін сол жерде қарап жүрсе, иттердің ізі көрінеді. Мұнан соң қыз иттердің ізіне түсіп келе жатса, көп жылқыға кез болады. Енді ауыл жақын екенін біліп, ол жүріп келе жатады. Иттердің ізі тұп-тура байдың қотанына алып барады. Бұл кезде қотанға баяғы жалмауыз кемпірдің қызының келгенін біліп, бес төбет жалма-жан тұра ұмтылады, қыз кемпірдей емес, өте-күшті екен, бес төбетке бой бермейді. Сол арада бала, садақпен атып, қыздың көзін шығарады, садақпен екінші атқанда қызды өлтіреді. Сөйтіп, жалмауыздан мәңгі құтылады.

Балалар, сендер бүгінгі оқу қызметіне белсенді қатыстыңдар.

Балалар кім айтады бала кімді жеңді

Балаға көмекті нелер көрсетті?

жалмауыз кемпірді  
қарлығаш, иттер.

#### **Күтілетін нәтиже**

**Жаңғыртады: Сұрақтарға жауап береді**

**Түсінеді: ертегі мазмұнын түсінеді**

**Қолданады: ертегіні қайталап айтуға тырысады**

|

Күні: 17.02.21ж

**Білім беру саласы:** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Ертегілер еліне саяхат

**Тақырыбы:** Алтын сақа

**Мақсаты:** Ертегінің мазмұнын түсіну, өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайту, сөйлеуге дағдыландыру. балалардың ақыл- ойын, сөз байлығын жетілдіру.

Қазақ ертегілеріне қызығушылығын арттыру, қиындықты ақылмен, тапқырлықпен жеңе білуге тәрбиелеу.

<b>Іс-әрекет кезеңдері</b>	<b>Тәрбиешінің іс-әрекеті</b>	<b>Балалардың іс-әрекеті</b>
<b>Мотивациялық-қозғаушылық</b>	Балаларға сақа туралы түсінік беру. Сақа – деген асықтардың ішіндегі үлкендеуі және ауырлауы себебі оған қорғасын құйылады, онымен асықтарды атып ұтуға болады. Ауыл балаларының сүйіп ойнайтын ойыны.	Балалар ертегіні қызғушылықпен тыңдайды
<b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b>	Балалар мен сендерге Алтын сақа ертегісін өткен оқу қызметінде айтып бергенмін. Бүгін мен сендерге мультфильм арқылы тамашалауды ұсынамын	
<b>Жетекші-жөндеуші</b>	Балалар кім айтады бала кімді жеңді Балаға көмекті нелер көрсетті?	жалмауыз кемпірді қарлығаш, иттер.

#### **Күтілетін нәтиже**

**Жаңғыртады:** Сұрақтарға жауап береді

**Түсінеді:** ертегі мазмұнын түсінеді

**Қолданады:** ертегіні қайталап айтуға тырысады

Күні: 24.02.21ж

**Білім беру саласы:** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Ертегілер еліне саяхат

**Тақырыбы:** Ұр тоқпақ

**Мақсаты:** Балалардың сөйлеу тілін, сөздік қорын, шығармашылық қабілеттерін арттыра отырып, байланыстырып сөйлеу дағдыларын жетілдіру. Халқымыздың тұрмыс – салтын, әдет- ғұрпын, нанымын, дүние танушылық көзқарасын сақтауға, жат әдеттен аулақ болуға, адал еңбек етуге тәрбиелеу.

Ой – өрісін, сөздік қорын, дүниетанымын, танымдық- шығармашылық қабілеттерін

**Іс-әрекет кезеңдері**

**Тәрбиешінің іс-әрекеті**

**Балалардың іс-әрекеті**

**Мотивациялық-қозғаушылық**

Ертегіні нақышына келтіре оқу; ертегідегі негізгі ойды ұғындыру;

**Ұр тоқпақ**

Бұрынғы өткен заманда бір шал мен кемпір болыпты.

Шал мен кемпір кедей болып, тұзақ құрып күнін көреді екен. Бір күні шал тұзағын келіп қараса, бір

қаз түсіп қалыпты. Шал қазды тұзақтан босатып

алып, бауыздайын десе, қаз шалға айтыпты:

-Мені сен босат! Менен не сұрасаң соны бір жылдан кейін ал, - дейді. Шал мақұл көріп, қазды босатып

қоя береді. Үйіне келіп, жаңағыны айтса, кемпірі шалға ұрсады.

Шал:

Қой, сен түк білмейсің! - деп, сөзін тыңдамай, жүре береді. Бір жыл өтеді. Шал қазға бармақшы болады.

Жүре-жүре бір жерге келсе, өңкей түйе жайылып жүр екен.

Келіп түйешіден:

Бұл кімнің түйесі? - десе:

Бұл Қазбайдың түйесі, - дейді.

«Бұл Қазбай - баяғы қаз екен», - деп шал ойланып тұрып, жүріп кетеді.

Бір жерге келіп:

Бұл кімнің қойы? - деп, қойшыдан сұрайды.

Қойшы:

- Бұл Қазбайдың қойы, - дейді. Шал жаңағы қойшы баладан:

- Шырағым, Қазбайдың бұдан басқа несі бар? - дейді. Бала шалға:

- Қазбайдың үш жақсы нәрсесі бар.

Біреуі: «Піс, қазаным, піс!» - десе, әр түрлі тамақ пісіп шығады, енді біреуі: «Құс, есегім құс!» десе, есегі алтын құсады, тағы біреуі: «Ұр, тоқпағым, ұр!» десе, адамдарды ұра береді, - дейді.

Мақұл, - деп шал жүріп кетеді. Шал Қазбайдың аулына келеді. Қазбай шалды күтіп алады. Шал Қазбайдан

«Піс қазанын» сұрайды. Қазбай сұрағанын береді.

Шал алып үйіне келе жатса, бір жерде асық ойнап жатқан балалар шалға:

- Ата, асқа түсіңіз! - дейді. Шал асқа түседі. Үйге кіріп бара жатып, шал балаларға:

- Шырақтарым! «Піс, қазаным, піс!» демендер, - дейді. Шал үйге кіріп кеткен соң балалар тыңдасын ба: «Піс, қазаным, піс!» деп шулап қоя береді.

Сүйдегенде, әр түрлі тамақ пісіп, даяр болады.

Балалар қазанды айырбастап, алып қояды. Шал шығып қазанды үйіне алып барып:

«Піс, қазаным, піс!» - десе, еш нәрсе піспейді. Шал қазанды алып, Қазбайдың үйіне қайта келеді.

**Ұйымдастырушы-ізденушілік**

Ертегіні қызығушылықпен тыңдайды



Қазбайға:

- Бұдан еш нәрсе шықпады, - дейді. Қазбай қазанды алып: «Піс, қазаным, піс!» десе еш нәрсе шықпайды. Қазбай қазанды алып, шалға есекті беріп жібереді. Шал есекті алып үйіне қайтады. Жолда келе жатса, балалар шалға:

- Ата, асқа түсіңіз! - дейді. Шал асты тастағысы келмей, есектен түседі. Үйге кіріп бара жатып балаларға: - Шырақтарым! «Құс, есегім, құс!» демендер, - дейді. Балалар: - Мақұл! - дейді. Шал үйге кіріп кеткен соң-ақ балалар: «Құс, есегім, құс» десе, есек алтын құсады. Балалар есекті айырбастап, орнына басқа есек қояды. Шал есекті алып үйіне кетеді.

Кемпір: - Қаздан барып алып келгенің осы ма? - дейді. Шал есекке: «Құс есегім, құс!» десе, есек еш нәрсе құспайды. Шал есекті алып, Қазбайға тағы қайта келеді. - Есектен еш нәрсе шықпайды, - дейді. Қазбай есекті алып: «Құс, есегім, алтын құс» десе, еш нәрсе құспайды. Шалға Қазбай «Ұр тоқпағын» береді. Шал «Ұр тоқпақты» алып келе жатса, баяғы жерде тағы да балалар жүр екен.

Балалар шалға:

Ата, асқа түсіңіз! - дейді. Шал үйге кіріп бара жатып: - Шырақтарым! «Ұр, тоқпағым, ұр!» демендер, - дейді. Шал үйге кіріп кеткен соң, дәндеген балалар:

«Ұр, тоқпағым, ұр!» - дейді. Тоқпақ балалардың әрқайсысын, ал кеп ұр! Ұрып жүр, ұрып жүр...

Балалар тоқпаққа жалынады:

«Ойбай, «Піс қазаныңды», «Құс есегіңді, берейік!» - дейді. Шал шығып келе жатып, естіп қояды.

Шал келіп:

- «Піс қазанды», «Құс есекті» бересіңдер ме? - дейді. Балалар:

- Мақұл! Әкеліп береміз! - дейді. Шал «Ұр тоқпақты» қойғызады. Балалар «Піс қазанды», «Құс есекті» әкеліп береді. Шал «Піс қазанды», «Құс есекті», «Ұр тоқпақты» алып, үйіне келеді. Сөйтіп, мұратына жетеді.

Егер сендер де ертегідегі шал сияқты тұзақ құрған болсаңдар.

Ол тұзақтарыңа қаз түссе не істер едіңдер? Бірден тұзақтан босатып, бауыздайсыңдар ма, әлде қаздың өтінішін орындап мұраттарыңа жетесіңдер ме?

-Шал мен кемпірдің жағдайлары қандай болған?

-Қазбайдың жақсы үш нәрсесін ата.

Шалдың тұзағына не түседі?

Ертегідегі балалардың әрекеті дұрыс деп ойлайсыңдар ма?

мадақтап бағалау.

Сұрақтарға жауап береді  
Тұрмысы нашар  
«Піс, қазаным, піс»  
« Құс, есегім, құс»  
« Ұр, тоқпағым, ұр»

## Жетекші-жөндеуші

### Күтілетін нәтиже

**Жаңғыртады:** Ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекетін өз ойларымен жеткізе білуі

**Түсінеді:** Көптеген халық ертегілерін біледі

**Қолданады** Ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекетін өз ойларымен жеткізеді :

Күні 03.03.21ж

**Білім беру саласы:** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Ертегілер еліне саяхат

**Тақырыбы:** Өтеш пен тоты (ертегі)

**Мақсаты:** Ертегінің мазмұнын түсіну, өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайту, сөйлеуге дағдыландыру. Құстар жайлы білімін кеңейту.

**Сөздік жұмыс:** Қораз, тотықұс.

**Билингвальді компонент:** Өтеш-петух, тоты-папугай

**Іс-әрекет кезеңдері**

**Тәрбиешінің іс-әрекеті**

**Балалардың іс-әрекеті**

**Мотивациялық-қозғаушылық**

**Жұмбақ жасыру.**

Бұрап қойған сағаттай,

Айқайлайды таң атпай.

(өтеш)

Жұмбақтың жауабы: өтеш

**Ұйымдастырушы-ізденушілік**

**Ертегі оқу: "Өтеш пен тоты"**

Ерте, ерте, ертеде ешкі құйрығы келтеде, аң мен құстардың ішіндегі ең әдемісі, сымбаттысы өтеш болыпты.

Сондықтан ол өте тәкаппар екен. Жүріп тұрса да маңғазданып, сылаңдай басады екен. Қоқыраяды да жүреді. Бірде-бір аңмен не құспен сөйлеспейді. Жалғыз серігі Тотықұс болыпты. Тоты байғұстың үстінде жөні түзу киімі де жоқ екен. Бір күні тоты әлгі кербез өтешке келіп:

Досым мен бүгін қонаққа бармақ едім.

Жөнді киімімде жоқ. Мына түріммен қалай барамын. Мені сенің досың деп білетін ел мазақтайды ғой. Маған үстіндегі әдемі киіміңді бере тұршы,-деп қиыла жалыныпты. Өтеш досының сөзіне сеніп, үстіндегі әдемі киімдерінің бәрін шешіп беріпті. Сөйтіп тотықұс жасанып тұрып киініп алды да, қай мезгілде келетінін айтады.

Егер мен кешіксем, дауыстап шақыр, дауысыңды естейін – дейді. Сөйтіп, Тотықұс әсем киініп тойға кетеді. Бірақ ол қайтып оралмайды өтеш ол естісін деп үсті-үстіне шақырады. Ешқандай хабар болмайды.

Содан күні бүгінге дейін өтеш тотықұспен әдемі киімін іздеп, таң атысымен, күн батқанға дейін айқайлап шақыра береді екен.

**Сергіту жаттығуы.**

Қанатытымды жазамын,

Жоғары-төмен қағамын.

Биік көкте ойналып,

Жұлдыздай жылдам ағамын.

?

**Билингвизм:** Өтеш-петух, тоты-папугай

**Ойын: "Ұшты-ұшты"**

**Мақсаты:** баланы тез ойнатуға және ұшатын немесе ұшпайтын затты ажырата білуге үйрету.

**Шарты:** ұшатын заттарды тез анықтап, екі қолын жоғары көтеру керек.

Ертегіні мұхият қызығушылықпен тыңдады

Орысша, қазақша сөздіктерді қайталады.

Ойынға қызығушылықпен түгел ойнады

**Жетекші-жөндеуші**

Балалар, сендерге бүгінгі оқу қызмет ұнады ма?

Сұрақтарға жауап береді

Ертегі не жайлы айтылды?

Құстарға қандай қамқорлық жасауға болады?

Әтеш кіммен достасыпты?

Тоты әтешке берген сөзінде тұрды ма?

Әтеш неге таң атысымен айқайлап шақыра береді екен?

тотықұспен достасты.

Жоқ тұрған жоқ.

Өйткені, ол тотыға берген киімін іздеп айқайлап шақыра береді

Үй құстарына нелер жатады?

Құстар немен қоректенеді?

Құстардың пайдасы бар ма?

Құстардың баласы қалай аталады?

Тоты әтешке берген сөзінде тұрды ма?

Әтеш, тауық, күрке тауық, балапан.

Құстар қалай пайда болады?

Олар тірі туады ма, әлде жұмыртқа басады ма

Жарайсыңдар! Балалар, сендер бүгінгі оқу іс-әрекетке белсенді қатыстыңдар

Құрт-құмырсқа, жем, дән т.б.

Иә.  
Балапан

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Ертегінің мазмұнын білуді

**Түсінеді:** Құстар жайлы мағлұматты және суретпен жұмыс жасауды.

**Қолданады:** ертегі мазмұнын айтып береді

Күні:10.03.21ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Шалқан» ертегісі

Мақсаты: Ертегі желісін ретімен орындай алады.

Көрнекігі: атрибуттар

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="145 439 360 499">Мотивациялық қозғаушы</p> <p data-bbox="145 770 397 831">Ұйымдастырушы-ізденушілік</p>	<p data-bbox="424 439 667 472"><b>Шаттық шеңбері.</b></p> <p data-bbox="424 472 692 506">Біз ұқыпты баламыз,</p> <p data-bbox="424 506 692 539">Айтқан тілді аламыз.</p> <p data-bbox="424 539 778 573">Ойыншықтарды жинаймыз,</p> <p data-bbox="424 573 730 607">Үлкендерді сыйлаймыз.</p> <p data-bbox="424 607 724 640">-Жарайсыңдар балалар!</p> <p data-bbox="424 640 1110 734">Балалар «Шалқан» ертігісін бәріміз білеміз. Бүгін осы шалқан ертегісін сахналаймыз. Балалар ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарын алады.</p> <p data-bbox="424 734 683 768">Артегіні бастаймыз.</p> <p data-bbox="424 768 1123 837">Баяғы бір заманда шал мен кемпір болыпты. Олардың бақшасы бар екен. Бірде шал шалқан отырғызады.</p> <p data-bbox="424 837 1102 931">Шалқан үп-үлкен боп өседі. Бір күні шал шалқанды жерден суырып алмақшы болады. Ары тартады, бері тартады. Бірақ шалқанды шығара алмайды.</p> <p data-bbox="424 931 1107 1001">Шал көмекке кемпірін шақырады. Кемпір шалдан, шал шалқаннан ұстап, ары тартады, бері тартады.</p> <p data-bbox="424 1001 895 1034">Бірақ орнынан қозғалта да алмайды.</p> <p data-bbox="424 1034 1123 1171">Кемпір көмекке немере қызын шақырады. Немересі кемпірден, кемпір шалдан, шал шалқаннан ұстап, ары тартады, бері тартады. Тағы да суырып шығара алмайды.</p> <p data-bbox="424 1171 1123 1308">Немере қызы итін шақырады. Ит қыздың етегінен, немересі кемпірден, кемпір шалдан, шал шалқаннан ұстап, ары тартады, бері тартады. Шалқанды суыра алмайды. Енді ит көмекке мысықты шақырады.</p> <p data-bbox="424 1308 1102 1444">Мысық иттің құйрығынан, ит қыздың етегінен, немересі кемпірден, кемпір шалдан, шал шалқаннан ұстап, ары жұлқиды, бері жұлқиды. Шалқан шықпайды.</p> <p data-bbox="424 1444 1123 1608">Мысық болса, тышқанды шақырады. Тышқан келіп мысықтың құйрығынан, мысық иттен, ит немересінің етегінен, қыз кемпірден, кемпір шалдан, шал шалқаннан ұстайды. Олар тарта-тарта ақыры шалқанды суырып шығарады.</p>	<p data-bbox="1152 439 1458 472">Балалар өлеңді айтады</p> <p data-bbox="1152 640 1442 777">Балалар қуанады Балалар өздері қалаған ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарын алады.</p>
<p data-bbox="145 1641 277 1702">Жетекші жөндеуші</p>	<p data-bbox="424 1619 932 1653">Сұрақ-жауап алып қорытындылаймын</p>	<p data-bbox="1152 1619 1458 1653">Балалардың жауаптары</p>

Күтілетін нәтиже: Ертегі желісін ретімен орындай алды.

Күні: 17.03.21ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Шұбар тауық» ертегісі

Мақсаты: Балаларға ертегіні мұқият тыңдатып, сұраққа толық жауап береді.

Көрнекілігі: ертегі кейіпкерлерінің суреттері

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p>Шұбар тауық туралы өлең оқып беремін. Шұбар тауық мүлдем Жолатпайды барса. Ұясында жүрген Балапаны қанша? Балапанын тауық Қызғанады жаман. Қанатымен жауып, Санатпайды маған. (Ұ. Есдәулетов). - Балалар, сендер білесіңдер ме? Тауықтар қандай түсті болады? Мен сендерге осы «Шұбар тауық» ертегісін әңгімелеп беремін. Баяғыда бір әжей мен атай күнін әзер көріпті. Олардың жалғыз шұбар тауығы болыпты. Тауық бір күні алтын жұмыртқа тауыпты. Атай жұмыртқаны жерге ұрыпты, бірақ әлгі жұмыртқаны жара алмапты, әжей де ұрып – ұрып жара алмапты. Бір тышқан зырылдап жүріп, құйрығымен қағып кетіпті, сол кезде жұмыртқа жерге түсіп кетіп, жарылып қалыпты. Атай мен әжей жылапты. Сонда оларды Тауық былай деп жұбатыпты: - Жыламашы, аташым! Мұңаймашы, әжешім! Мен сендерге жылтылдаған алтын емес, ас болатын қарапайым жұмыртқа тауып беремін,- депті.</p>	<p>Балалар өлеңді қызыға тыңдайды</p> <p>Ақ түсті, қызыл түсті, шұбар ала түсті тауықтар болады екен.</p>
<p><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p>- Балалар сендерге ертегі ұнады ма? - Онда, осы шұбар тауықтан алынған қауырсыннан «Қауырсынды үрлеу» ойынын ойнайық.</p>	<p>Иә, ұнады Балалар қуана ойнайды</p>

Күтілетін нәтиже: ертегіні мұқият тыңдады, сұраққа толық жауап берді

Күні: 31.03.21ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Ойыншықтар достығы» ертегісі

Мақсаты: Ойыншықтарды дұрыс атайды, ұқыптылықпен қарауды түсінеді.

Көрнекігі: Ойыншықтар

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="145 434 360 501"><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p data-bbox="145 770 395 837"><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p data-bbox="424 434 667 468"><b>Шаттық шеңбері.</b></p> <p data-bbox="424 468 994 701">Біз ұқыпты баламыз, Айтқан тілді аламыз. Ойыншықтарды жинаймыз, Үлкендерді сыйлаймыз. -Жарайсыңдар балалар! -Балалар қараңдаршы, балабақшаға келгенде айналамызда нелерді көреміз?</p> <p data-bbox="424 701 655 734"><b>Жұмбақ жасыру.</b></p> <p data-bbox="424 734 1074 1709">Аяғы бар жүрмейді, Ауызы бар күлмейді. Айнымайды бөпемнен, Тек сөйлеуді білмейді. -Балалар, кім жауабын біледі? Бұл не? -Балалар, бүгін біздер ойыншықтармен танысамыз. -Қане бәріміз менің үстелімдегі ойыншықтарға қарайық. -Қане, қоянды ұстап көріндерші, қандай екен? -Доп неден жасалған? -Бір сөзбен не деп айтамыз? Бір ойыншықты ойыншық дейміз, көп ойыншықты ойыншықтар дейміз. -Балалар, сендердің сүйікті ойыншықтарың барма? Қандай? -Көбіне қыз балалар қандай ойыншықты жақсы көреді? «Қуыршақ» қандай әріптен басталып тұр? -Ал ұл балалар ше? Енді сендермен «<b>Ойыншықтар достығы</b>» ертегісін тыңдап көрейік. Ертеде сұлу әдемі қуыршақ болыпты. Ол өз әдемілігіне масаттанып басқа ойыншықтармен ойнамапты. Достары аюдың баласы қонжық, қоянның баласы көжек, маймыл оны ойнауға шақырса бармапты. Бір күні қатты жел соғып, қуыршақ еденге құлап түседі. Оның әдемі көйлегі жыртылып, қатты жылапты. Оны байқаған ойыншықтар не істепті?</p>	<p data-bbox="1142 434 1445 468">Балалар өлеңді айтады</p> <p data-bbox="1142 701 1313 734">Ойыншықтар</p> <p data-bbox="1142 835 1262 869">Қуыршақ</p> <p data-bbox="1142 1003 1437 1037">Балалардың жауаптары</p>
<p data-bbox="145 1787 277 1854"><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p data-bbox="424 1749 1098 2011">-Маймыл не істепті? -Көжек қалай көмектесті? -Ал қонжық шы? -Қуыршақ не себепті өзін танымай қалады? Доссыз өмірде қызық емес екенін ұғады. Осыдан соң қуыршақ менмендігін ұмытып, сұлулығына мақтанбай достарының бәрімен тату болыпты.</p>	<p data-bbox="1142 1749 1453 1984">Балалардың жауаптары Маймыл қуыршақты аяп кетіпті Көжек шашын тарап беріпті Қонжық көйлегін жамап беріпті</p>

Күтілетін нәтиже: Ойыншықтарды дұрыс атайды, ұқыптылықпен қарауды түсінеді.

Күні: 07.04.21ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Үйшік» ертегісі

Мақсаты: Ертегі арқылы мейірімділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу

Көрнекілігі; ертегі кейіпкерлері

Оқу іс-әрекет кезендері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="145 434 400 501"><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p data-bbox="145 568 400 636"><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p data-bbox="422 434 727 568">Күн күледі жадырайды, Құстар келіп сайрайды. Кел, балалар, келіңдер. Ертегіге еніңдер.</p> <p data-bbox="422 568 1078 1980">- Ерте, ерте, ертеде орманда бір үйшік болған екен. «Үйшік» ертегісін тамашалаңыздар. Орманда келе жатқан тықырлауық тышқан: Мен тықырлауық тышқанмын, Өз інімнен шыққанмын. Дос іздеймін өзіме, Тату болам өзіңмен. Үйшікті көре таңғалып. - Сүп – сүйкімді, кіп-кішкентай әдемі үйде кім тұрады? Үйшікте ешкім тұрмаған соң тышқан үйшікке кіріп тұрады. Қоян келеді. Мен қоянмын, қоянмын, Сәбізді жеп тоямын. Жемістерді көп жинап, Қысқа сақтап қоямын. Үйшікті көрген қорқақ қоян. - Сүп - сүйкімді, кіп-кішкентай әдемі үйшікте кім тұрады? - Мен тықырлауық тышқанмын, кел бірге тұрайық. Тиін келеді. Мен тиінмін, тиінмін, Қысқа жылы киіндім. Қоймам толы жаңғаққа, Іші жылы үйімнің. - Сүп - сүйкімді, кіп-кішкентай әдемі үйшікте тұрады? - Мен тықырлауық тышқанмын. - Мен қорқақ қоянмын кел бірге тұрайық. Сұлу түлкі келеді. Мен сұлу түлкімін, Жай өтпес бір күнім. Ішінде жүремін, Айғай шу күлкінің. - Сүп – сүйкімді, кіп-кішкентай әдемі үйшікте кім тұрады. - Мен тықырлауық тышқанмын. - Мен қорқақ қоянмын. - Мен үлпілдек тиінмін, кел бірге тұрайық. Түлкі үйшікке кіріп өзіне жаңа достар табады. Көкжал қасқыр келеді.</p> <p data-bbox="422 2011 1062 2204">Мен көкжал қасқырмын, Ауылды торимын. Аңшыдан қорқамын, Сайларда жортамын. - Сүп – сүйкімді, кіп-кішкентай әдемі үйшікте кім тұрады.</p>	<p data-bbox="1137 465 1434 533">Балалар қуана ертегіні тамашалайды</p>

	<p>- Мен тықырлауық тышқанмын.  - Мен қорқақ қоянмын.  - Мен үлпілдек тиінмін.  - Мен сұлу түлкімін, кел бірге тұрайық.  Осылайша қасқырда дос болып үйшікке кіріп тұрады.  Қорбандаған аю келеді.  Мен аюмын қорбаңбай,  Қимылдаймын қорбаңдай.  Омартаны көргенде,  Бас саламын ойланбай.  - Сүп - сүйкімді, кіп-кішкентай, әдемі үйшікте кім тұрады.  - Мен тықырлауық тышқанмын.  - Мен қорқақ қоянмын.  - Мен үлпілдек тиінмін.  - Мен сұлу түлкімін.  - Мен көкжал қасқырмын, кел бірге тұрайық.  Аю денесінің үлкендігіне байланысты үйшіктің есігінен сыймай қояды, үйшіктің терезесінен кіруге тырысады бәрібірде басы кірмей қояды.  Үйшіктің шатырына шығып тұруға тырысады.  Шатырына шыға берген кезде үйшікті құлатып қояды.  Қапаланған аю.  - Үйшіктеріңді құлатып қойдым кешіріңдер.  Достары:  - Қапаланба достым бәріміз бірге үй салайық.  Бәрі бірге:  Балдырған баламыз,  Досты көп табамыз.  Қашан да, қайда да,  Достар бір - біріне,  Сенімді боламыз.</p>	
<p><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p>Балалардан ертегі турала сұрақ-жауап алып оқу қызметін қорытындылаймын</p>	<p>Балалар сұрақтарға жауап береді</p>

**Күтілетін нәтиже:** Ертегіні зейін қойып тыңдай алды



Күні: 14.04.21ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: «Күшік пен мысық» ертегісі

Мақсаты: Айырмашылығын табады, ертегіні қайталап айта алады.

Көрнекілігі: Күшік пен мысықтың суреті

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="145 495 368 562"><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p data-bbox="145 1267 400 1335"><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p data-bbox="427 495 951 562">Балалар асықтарды таңдап алып отыра қойындар.</p> <p data-bbox="427 584 932 685">Балалардың алдына үй жануарларының суреттері қойылады, ішінен күшік пен мысықтың суретін тапқызамын</p> <p data-bbox="427 707 1018 775">-Ал сендердің үйлерінде мысық пен күшік бар ма?</p> <p data-bbox="427 797 1023 864">-Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер, олар қандай тамақ жейді?</p> <p data-bbox="427 987 938 1055">-Ал сендердің күшіктерің қандай дыбыс шығарады?</p> <p data-bbox="427 1077 986 1144">-Қазір күшік пен мысық әңгімесін мәнерлеп оқып беремін.</p> <p data-bbox="427 1167 719 1200"><b>«Күшік пен мысық»</b></p> <p data-bbox="427 1223 948 1290">-Қарны ашқан күшік қаңғып жүріп тауда қасқырға кезігеді.</p> <p data-bbox="427 1312 959 1335">-Ей, күшік мен сені жеймін,-дейді қасқыр.</p> <p data-bbox="427 1357 1034 1379">-Қой, жеме мені әуелі тойдыр, сонан соң жейсің –дейді күшік.</p> <p data-bbox="427 1402 986 1447">Жарайды, жүр, соңымнан қалмай жүре бер,- дейді қасқыр. Екеуі бір топ сиырды көреді.</p> <p data-bbox="427 1469 986 1514">-Күшік, менің көздерім, құлақтарым, аузым, құйрығым қандай?-дейді қасқыр.</p> <p data-bbox="427 1536 986 1626">Көздерің қып-қызыл, екі құлағың жымиған, ауызың арандай ашылған, құйрығың жас шыбықтай майысып тұр.</p> <p data-bbox="427 1648 528 1671">Қасқыр:</p> <p data-bbox="427 1693 1018 1760">Енді маған кара,-деп бұзаудың тамағына жабысып өлтіріп, күшікті де тойғызады, өзі де тояды.</p> <p data-bbox="427 1783 1018 1827">Күшік, енді сені жемеймін. Сау бол!-деп кетіп қалады. Іші пысқан күшік мысыққа кездеседі.</p> <p data-bbox="427 1850 831 1872">-Мысық мен сені жеймін,-дейді.</p> <p data-bbox="427 1895 687 1917">-Мені тойдыр күшік.</p> <p data-bbox="427 1939 975 1962">-Жарайды, менімен бірге жүр,-дейді күшік.</p> <p data-bbox="427 1984 815 2007">Екеуі бір топ жылқыны көреді.</p> <p data-bbox="427 2029 1023 2119">-Мысық маған кара, құлағым, көзім, құйрығым қандай? Көзің бозарып, құлағың сылпиып, құйрығың салпақтап тұр.</p> <p data-bbox="427 2141 512 2163">Күшік:</p> <p data-bbox="427 2186 1018 2208">-Қара маған не қыларымды?-деп жылқыға жабыса кетеді. Жылқы маңдайынан бір тебеді.</p>	<p data-bbox="1059 495 1469 562">Түрлі асық таңдап топқа бөлініп отырады.</p> <p data-bbox="1059 640 1437 707">Балалар күшік пен мысықтың суретін табады</p> <p data-bbox="1059 786 1406 808">Үйінде бар балалар айтады.</p> <p data-bbox="1059 831 1469 898">-Мен мысығымға сүт беремін. Ал күшігім етті жақсы көреді.</p> <p data-bbox="1059 920 1422 1021">-Мен өзімнің мысығымның дауысын саламын. Ол «мияу-мияу» деп дыбыстайды.</p> <p data-bbox="1059 1043 1422 1111">Менің күшігім «әуп-әуп» деп үреді.</p> <p data-bbox="1059 1234 1422 1301">Балалар ертегіні көңіл қойып тыңдайды.</p>

<p>Жетекші жөндеуші</p>	<p>Күшік сол арада ұшып түседі. Сонда мысық:  -Әй, мақтаншақ, әліңе қара, сен қасқыр бола алмайсың,-дейді.  Ертегі мазмұнын сұрау.  -Балалар сендерге ертегі ұнады ма?  -Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші?  -Күшік келе жатып неге жолығады?  -Қасқыр не дейді?  -Күшік не дейді?  -Екеуі келе жатып нелерді көреді?  -қасқыр не жейді?</p> <p>-Тойған қасқыр күшікке не дейді?  -Іші пысқан күшік неге жолығады?  -Мысыққа не дейді?  -Мысық не дейді?  -Күшік жолда нелерді көреді?  -Жылқыға күшіктің шамасы келе ме?  -Міне, балалар, «әлің білмеген әлек» деген осыдан қалған екен.  <b>Сергіту сәті:</b>  Керіледі мысық,  Көзін жаймен қысып,  Жүгіреді күшік,  Аула ішін кезіп.  <b>Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып олардың қай ертегіден екенін тап»</b>  Ойын шарты: ертегі кейіпкерлерін қандай ертегіде кездесетінін айту.  Балалар сендер қандай ертегі тыңдадыңдар?  -Ертегідегі кейіпкерлерді атаңдаршы?  Балаларды мадақтап, қорытындылау</p>	<p>иә, ұнады.  -күшік, мысық, бұзау, жылқы, қасқыр.  -қасқырға  -сені жеймін дейді.  -жеме алдымен тойдыр дейді.  -сиырларды көреді.  -бұзауды жейді.  -кете бер сені жемеймін дейді.  -Мысыққа сені жеймін дейді.  -мені тойдыр –дейді.  -жылқыларды көреді.  -жоқ шамасы келмейді.  .  Өлең мазмұнына сәйкес кимылдар жасайды.  Балалар қайталайды.  ертегі кейіпкерлерінің қандай ертегіден екенін табады.  Тапсырманы орындайды Күшік пен мысық ертегісін.  -Қасқыр, күшік мысық, жылқы.</p>
-------------------------	--	--

**Күтілетін нәтиже:** Айырмашылығын тапты, ертегіні қайталап айтты.

Күні: 21.04.21ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Алма» ертегісі

Мақсаты: Ертегіні рөлдерге бөлініп сомдай алады

Көрнекісі: Үлгі суреттер, алма

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="145 369 360 432">Мотивациялық қозғаушы</p> <p data-bbox="145 600 397 663">Ұйымдастырушы-ізденушілік</p>	<p data-bbox="422 369 667 400"><b>Шаттық шеңбері.</b></p> <p data-bbox="422 403 778 566">Біз ұқыпты баламыз, Айтқан тілді аламыз. Ойыншықтарды жинаймыз, Үлкендерді сыйлаймыз. -Жарайсыңдар балалар!</p> <p data-bbox="422 602 1110 2208">-Балалар , бүгін мен сендерге «Алма» ертегісін айтып беремін. Сендер мұқият отырып тыңдаңдар. Қоңыр күз мезгілі еді. Ағаштың жапырақтары түсіп, тек жабайы алма ағашының басында жалғыз алма қалыпты. Осы кезде орман аралап жүрген Қоян алманы байқап қалады. Оны қалай алуға болады? Алма өте биікте — секіріп жете алмайсың! Шырша бұтағында отырған қарға қоян қылығына сырттай күліп отырды. — Қарқ-қарқ! Оны көрген қоян: — Қарға, Қарға! Маған алманы үзіп алып берші! — дейді. Қарға ағаш басына ұшып барып, алманы үзіп алады. Бірақ алманы тұм-сығымен қармап ұстай алмай, жерге түсіріп алады. Рақмет, саған, Қарға! — деді де Қоян алманы жерден көтермек болды. Ал жерге түскен алма жаны бардай, дыбыс шығарып, қозғалып жүгіре жөнелді. — Бұл қалай? Қорқып кеткен Қоян ағаш алмасының түбінде ұйықтап жатқан кірпінің тікеніне құлағанын түсініп: — Кірпі, кірпі! Тоқта, тоқта! — деп айғайлады. — Менің алмамды қайда алып бара жатырсың? Кірпі кідірместен: ~ Бұл — менің алмам! Ол төбеден құлады, ал мен болсам оны ұстап алдым. Қоян да қояр емес! — Алмамды қайтарып бер. Оны тауып алған мен! Таласып жатқан Қоян мен Кірпіге Қарға қосылады. — Босқа таласасыңдар, алма менікі! Мен оны өзім үшін үзіп алғанмын! -деді ол өтірік-шынын араластыра. Олар бір-бірімен түсінісе алмай, алманы әрі тартып, бері тартып, орман .~: айғайдан у-шу болып кетеді. Сол кезде қорбаңбай Аю келіп қалады. — Бұл не деген айғай-шу! Мазамды алдыңдар ғой! Бәрі оған жақындап: — Сен, Аю, біздің ормандағы ең үлкен, әрі ең ақылдысың. Сондықтан бізге алманың кімдікі екенін айтып берші? — деп аюға оқиғаның қалай болғанын баяндап, төрелігін сұрайды. Аю сәл ойланып, сұрады: — Алманы кім тапты? — Мен! — деді Қоян. — Ал, алманы кім үзіп алды? — Мен! — деп қарқ етті Қарға. — Жақсы. Кім оны ұстап алды? — Мен ұстап алдым! — деді Кірпі. — Мінекей, бәрің де дұрыс айтасыңдар, өйткені әрқайсыларың алманы алу үшін еңбектендіңдер!</p>	<p data-bbox="1137 369 1445 400">Балалар өлеңді айтады</p> <p data-bbox="1137 602 1445 701">Балалар қуанады Балалар ертегіні мұқият тыңдайды</p>

	<p>Алма бәріңдікі!  — Мұнда бір алма ғой! — деді Кірпі, Қоян, Қарға түк түсінбей.  — Бұл алманы теңдей бөліңдер. Әрқайсың бір-бір бөлігін алыңдар! — деді аю. Мұны естіп бәрі қуанып кетті: — Бағанадан бері біз бостан-босқа таласқан екенбіз ғой! Кірпі алманы төрт бөлікке бөледі. Қоянға бір бөлігін беріп: — Бұл саған, Қоян — сен алманы бірінші көрдің! Екінші бөлігін Қарғаға беріп: — Бұл саған, Қарға — сен алманы үзіп алдың! Үшінші бөлігін Кірпі аузына салып: — Бұл маған, өйткені алманы ұстап алған — мен!  Кірпі Аюға төртінші бөлігін беріп: — Бұл саған, Аю! — Маған, не үшін? — деп таңқалды Аю. — Сен бізге ақыл айтып, татуластырдың! — деді ол, риза кейіппен. Әрқайсы өзіне берілген алманың бөлігін жеп риза болды, өйткені Аю ешкімді ренжітпей дұрыс, әділ шешім шығарған еді. «Береке басы — бірлікте» деген осыдан қалған көрінеді.  Ал енді балалар осы ертегіні рөлдерге бөлініп сахналап ойнап шығамыз.</p>	<p>Балалар ертегіні ойнап шығады</p>
<p><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p>Сұрақ-жауап алып қорытындылаймын</p>	<p>Балалардың жауаптары</p>



Күні: 05.05.21ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: «Ертегілер елінде»

Тақырыбы: «Күшік пен мысық» ертегісі

Мақсаты: Айырмашылығын табады, ертегіні қайталап айта алады.

Көрнекілігі: Күшік пен мысықтың суреті

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="236 465 459 521"><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p data-bbox="236 1238 485 1294"><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p data-bbox="501 465 940 521">Балалар асықтарды таңдап алып отыра қойындар.</p> <p data-bbox="501 555 940 678">Балалардың алдына үй жануарларының суреттері қойылады, ішінен күшік пен мысықтың суретін тапқызамын</p> <p data-bbox="501 712 956 768">-Ал сендердің үйлеріңде мысық пен күшік бар ма?</p> <p data-bbox="501 801 956 880">-Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер, олар қандай тамақ жейді?</p> <p data-bbox="501 1025 956 1081">-Ал сендердің күшіктерің қандай дыбыс шығарады?</p> <p data-bbox="501 1115 956 1171">-Қазір күшік пен мысық әңгімесін мәнерлеп оқып беремін.</p> <p data-bbox="501 1205 956 1238"><b>«Күшік пен мысық»</b></p> <p data-bbox="501 1261 956 1317">-Қарны ашқан күшік қаңғып жүріп тауда қасқырға кезігеді.</p> <p data-bbox="501 1328 956 1451">-Ей, күшік мен сені жеймін,-дейді қасқыр. -Қой, жеме мені әуелі тойдыр, сонан соң жейсің – дейді күшік.</p> <p data-bbox="501 1462 956 1541">-Жарайды, жүр, соңымнан қалмай жүре бер,-дейді қасқыр. Екеуі бір топ сиырды көреді.</p> <p data-bbox="501 1552 956 1787">-Күшік, менің көздерім, құлақтарым, аузым, құйрығым қандай?-дейді қасқыр. -Көздерің қып-қызыл, екі құлағың жымыған, ауызың арандай ашылған, құйрығың жас шыбықтай майысып тұр.</p> <p data-bbox="501 1798 956 1921">Қасқыр: -Енді маған қара,-деп бұзаудың тамағына жабысып өлтіріп, күшікті де тойғызады, өзі де тояды.</p> <p data-bbox="501 1933 956 2033">-Күшік, енді сені жемеймін. Сау бол!-деп кетіп қалады. Іші пысқан күшік мысыққа кездеседі.</p> <p data-bbox="501 2045 956 2101">-Мысық мен сені жеймін,-дейді.</p> <p data-bbox="501 2112 956 2168">-Мені тойдыр күшік.</p> <p data-bbox="501 2179 956 2235">-Жарайды, менімен бірге жүр,-дейді күшік. Екеуі бір топ жылқыны көреді.</p>	<p data-bbox="971 465 1394 521">Түрлі асық таңдап топқа бөлініп отырады.</p> <p data-bbox="971 611 1394 667">Балалар күшік пен мысықтың суретін табады</p> <p data-bbox="971 745 1394 779">Үйінде бар балалар айтады.</p> <p data-bbox="971 801 1394 857">-Мен мысығымға сүт беремін. Ал күшігім етті жақсы көреді.</p> <p data-bbox="971 891 1394 969">-Мен өзімнің мысығымның дауысын саламын. Ол «мияу-мияу» деп дыбыстайды.</p> <p data-bbox="971 1014 1394 1070">Менің күшігім «әуп-әуп» деп үреді.</p> <p data-bbox="971 1205 1394 1261">Балалар ертегіні көңіл қойып тыңдайды.</p>

<p><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p>-Мысық маған қара, құлағым, көзім, құйрығым қандай? Көзің бозарып, құлағың сылпиып, құйрығың салпақтап тұр. Күшік:</p> <p>-Қара маған не қыларымды?-деп жылқыға жабыса кетеді. Жылқы маңдайынан бір тебеді. Күшік сол арада ұшып түседі. Сонда мысық:</p> <p>-Әй, мақтаншақ, әліне қара, сен қасқыр бола алмайсың,-дейді.</p> <p>Ертегі мазмұнын сұрау.</p> <p>-Балалар сендерге ертегі ұнады ма?</p> <p>-Ертегі кейіпкерлерін атап беріндерші?</p> <p>-Күшік келе жатып неге жолығады?</p> <p>-Қасқыр не дейді?</p> <p>-Күшік не дейді?</p> <p>-Екеуі келе жатып нелерді көреді?</p> <p>-қасқыр не жейді?</p> <p>-Тойған қасқыр күшікке не дейді?</p> <p>-Іші пысқан күшік неге жолығады?</p> <p>-Мысыққа не дейді?</p> <p>-Мысық не дейді?</p> <p>-Күшік жолда нелерді көреді?</p> <p>-Жылқыға күшіктің шамасы келе ме?</p> <p>-Міне, балалар, «әлің білмеген әлек» деген осыдан қалған екен.</p> <p><b>Сергіту сәті:</b> Керіледі мысық, Көзін жаймен қысып, Жүгіреді күшік, Аула ішін кезіп.</p> <p><b>Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып олардың қай ертегіден екенін тап»</b></p> <p>Ойын шарты: ертегі кейіпкерлерін қандай ертегіде кездесетінін айту.</p> <p>Балалар сендер қандай ертегі тыңдадыңдар?</p> <p>-Ертегідегі кейіпкерлерді атаңдаршы?</p> <p>Балаларды мадақтап, қорытындылау</p>	<p>иә, ұнады.</p> <p>-күшік, мысық, бұзау, жылқы, қасқыр.</p> <p>-қасқырға</p> <p>-сені жеймін дейді.</p> <p>-жеме алдымен тойдыр дейді.</p> <p>-сиырларды көреді.</p> <p>-бұзауды жейді.</p> <p>-кете бер сені жемеймін дейді.</p> <p>-Мысыққа сені жеймін дейді.</p> <p>-мені тойдыр –дейді.</p> <p>-жылқыларды көреді.</p> <p>-жоқ шамасы келмейді.</p> <p>Өлең мазмұнына сәйкес қимылдар жасайды.</p> <p>Балалар қайталайды.</p> <p>ертегі кейіпкерлерінің қандай ертегіден екенін табады.</p> <p>Тапсырманы орындайды Күшік пен мысық ертегісін.</p> <p>-Қасқыр, күшік мысық, жылқы.</p>
--------------------------------	--	---

**Күтілетін нәтиже:** Айырмашылығын тапты, ертегіні қайталап айтты

Күні: 12.05.21ж

Білім беру саласы: Вариативтік компонент

Білім көзі: Ертегілер елінде

Тақырыбы: «Шалқан» ертегісі

Мақсаты: Ертегі желісін ретімен орындай алады.

Көрнекігі: атрибуттар

Оқу іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
<p data-bbox="145 465 360 533"><b>Мотивациялық қозғаушы</b></p> <p data-bbox="145 801 395 869"><b>Ұйымдастырушы-ізденушілік</b></p>	<p data-bbox="424 465 667 499"><b>Шаттық шеңбері.</b></p> <p data-bbox="424 499 1110 1671">Біз ұқыпты баламыз, Айтқан тілді аламыз. Ойыншықтарды жинаймыз, Үлкендерді сыйлаймыз. -Жарайсыңдар балалар! Балалар «Шалқан» ертігісін бәріміз білеміз. Бүгін осы шалқан ертегісін сахналаймыз. Балалар ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарын алады. Артегіні бастаймыз. Баяғы бір заманда шал мен кемпір болыпты. Олардың бақшасы бар екен. Бірде шал шалқан отырғызады. Шалқан үп-үлкен боп өседі. Бір күні шал шалқанды жерден суырып алмақшы болады. Ары тартады, бері тартады. Бірақ шалқанды шығара алмайды. Шал көмекке кемпірін шақырады. Кемпір шалдан, шал шалқаннан ұстап, ары тартады, бері тартады. Бірақ орнынан қозғалта да алмайды. Кемпір көмекке немере қызын шақырады. Немересі кемпірден, кемпір шалдан, шал шалқаннан ұстап, ары тартады, бері тартады. Тағы да суырып шығара алмайды. Немере қызы итін шақырады. Ит қыздың етегінен, немересі кемпірден, кемпір шалдан, шал шалқаннан ұстап, ары тартады, бері тартады. Шалқанды суыра алмайды. Енді ит көмекке мысықты шақырады. Мысық иттің құйрығынан, ит қыздың етегінен, немересі кемпірден, кемпір шалдан, шал шалқаннан ұстап, ары жұлқиды, бері жұлқиды. Шалқан шықпайды. Мысық болса, тышқанды шақырады. Тышқан келіп мысықтың құйрығынан, мысық иттен, ит немересінің етегінен, қыз кемпірден, кемпір шалдан, шал шалқаннан ұстайды. Олар тарта-тарта ақыры шалқанды суырып шығарады.</p>	<p data-bbox="1139 465 1442 499">Балалар өлеңді айтады</p> <p data-bbox="1139 667 1430 801">Балалар қуанады Балалар өздері қалаған ертегі кейіпкерлерінің атрибуттарын алады.</p>
<p data-bbox="145 1709 277 1776"><b>Жетекші жөндеуші</b></p>	<p data-bbox="424 1680 928 1713">Сұрақ-жауап алып қорытындылаймын</p>	<p data-bbox="1139 1680 1433 1713">Балалардың жауаптары</p>

Күтілетін нәтиже: Ертегі желісін ретімен орындай алды.





Бекітемін:

«Балдырған» б/б меңгерушісі: *Қ.Немайыл* Қ.Немайыл



**«Балдырған» бөбекжай балабақшасы  
Вариативтік компонент  
«Шынықсан шымыр боласың»  
«Балауса» ересек тобы  
2020-2021 оқу жылы**

**Тәрбиешілері: Г.Талипова  
Қ.Оразбай**

Бекітемін  
«Балдырған» б/б меңгерушісі: *К. Исмайл* К Исмайл



**«Вариативтік» компонент**  
**Шынықсаң шымыр боласың**

К/ы	Ай аттары	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Қыркүйек	«Орнынды жылдам тап»	1	03.09.20
		«Ұзақ жолға шығайық»	1	10.09.20
		«Ақылды қояндар»	1	17.09.20
		«Допты домалату»	1	24.09.20
2	Қазан	«Ұзақ жолға шығайық»	1	01.10.20
		«Допты қағып ал»	1	08.10.20
		Жүгіру жаттығулары	1	15.10.20
		Әдемі ұзын ленталар	1	22.10.20
		«Футбол элементтері»	1	29.11.20
3	Қараша	«Кедергілер жолы»	1	05.11.20
		«Шенберді айлан»	1	12.11.20
		«Кеглиге тигіз»	1	19.11.20
		«Епті балалар»	1	26.11.20
4	Желтоқсан	«Әр түрлі кедергілер»	1	03.12.20
		«Жолға жүкпен шығайық»	1	10.12.20
		«Кел билейік»	1	24.12.20
		«Менің добым»	1	31.12.20
5	Қаңтар	«Алысқа секір»	1	14.01.21
		«Сен допты қағып ал»	1	21.01.21
		«Менің күшім көп»	1	28.01.21
6	Ақпан	Текшелерден құралған кедергілер	1	04.02.21
		«Жылдам қимылда»	1	11.02.21
		«Секіргіш доп»	1	18.02.21
		«Сикырлы доп»	1	25.02.21
7	Наурыз	«Үлкен бөренс»	1	04.03.21
		«Менің асығым»	1	11.03.21
		«Биле, биле»	1	18.03.21
		Жоғары секір	1	25.03.21
8	Сәуір	«Орманға саяхат»	1	01.04.21
		«Төзімді балалар»	1	08.04.21
		«Алысқа лақтыр»	1	15.04.21
		«Жануарлар мекен»	1	22.04.21
		«Көпірмен жүр»	1	29.04.21
9	Мамыр	«Кім бірінші»	1	06.05.21
		«Қимылды ойындар»	1	13.05.21
		«Сикырлы жіп»	1	20.05.21
			36	

**Күні: 03.09.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Орныңды жылдам тап»

**Балалардың іс-әрекеті**  
**Мотивациялық-қозғаушы**  
**Кіріспе бөлім**

Спорт залға келген балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу  
Денешынықтыру жаттығуларына қызығушылық тудырту үшін, спорт залдағы атрибуттарға көңіл бөледі.

Балалармен бірге жаттығулар орындайтын және ойнайтын ертегі кейіпкерін шақырады.

Саптізбекке бір-бірден сапқа тұруға көмектеседі.

Спорттық ойындар мен жаттығуларға қызығушылық таныту.

Спорттық снарядтар мен атрибуттарды зерттеу (қарайды, ұстайды, ойнайды)(1-2 минут).

Келген ертегі кейіпкеріне қатынасын көрсету (қуанады, оны өзімен бірге ойынауға және жаттығуға шақырады).

**Ұйымдастыру-іздігіру**

Саптізбекке бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

Жалпы дамытушы жаттығуларды орындау үшін 2 қатар болып тұруды ұсынады.

Қозғалмалы ойын

**Арқан тарту.** Шартын түсіндіру

Саптізбекке бір-бірден сапқа тұру, қатардан өз орнын табады. Саптізбекте бір-бірден жүру.

**Жектекші –жөндеуші**

Спорттық құрал-жабдықтар мен атрибуттарды жинауды ұсынады.

Ұйымдасқан оқу іс-әрекетінің қорытындысын талдау: Бүгін не үйрендік?, Қандай жаттығу немесе әрекет ұнады? Не жасадық, ал нені жасамай қалдық?

Балалармен бірге үйренген ертегі кейіпкерімен қоштасуды ұсынады.

Тәрбиешіге көмектесу (Спорттық құрал-жабдықтарды жинайды). Сабақ қорытындысы бойынша талқылауға қатысу (Сұрақтарға жауап береді «Мен не үйрендім, ал нені жасай алмадым?» қимылдарды еске түсіреді, ойындарды түсіндіреді, дәлелдейді).

Ойын кейіпкерлерімен қош айтысу.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** - дені сау және күшті болуы үшін барлықтарының дене шынықтырумен бірге шұғылдануларын.

**Түсінеді:**

- саптізбекте бір-бірден жүру дағдысын;

**Қолданады:**

- қажетті бастапқы қалыпты қабылдауды;

- жұппен тұруды (қолдарынан ұстап);

**Күні: 10.09.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Ұзақ жолға шығайық»

**Балалардың іс-әрекеті**  
**Мотивациялық-қозғаушы**  
**Кіріспе бөлім**

-Сәлеметсіңдерме балалар! Дене шынықтыру бөлмесіне келген балалармен амандасу Саптізбекке бір-бірден сапқа тұруға нұсқау беру.

-Сәлеметсізбе!

(1-2 минут).

-Балалар бір қатарға сапқа тұрады

**Ұйымдастыру-ізвестіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеуді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

Жалпы дамытушы жаттығуларды орындау үшін екі қатар болып тұруды ұсынады.

Сапқа тұру үшін бағдарды белгілейді (жалаушалар немесе кубиктер)

Жалпы дамытушы жаттығуларды орындауды ұсынады:

**Қозғалмалы ойын:**

1. «Қараторғай ұялары»

Бөлменің әрбір жеріне құрсаулар қою. Бұл – торғай ұялары.

Барлық балалар – қараторғай. Олар алаңда емін-еркін жүгіріп – ұшып жүреді. «Үйге қайтыңдар» деген сигнал бойынша барлығы ұяларға жүгіреді. Ал балалардың ішінен біреуі ұясыз қалады.

2. **Аз қозғалмалы ойын:**

**Сақина жасыру**

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жұмулы қолын әрбір ойыншының алақанына салады, сақина салынған бала алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен ойыншылардың ортасында тұрып -«Сақина –сақина, кел мұнда»-деп айтады. Сақинасы бар бала тез шеңберден тұрып кетуі керек. Ал қасындағы бала оны жібермей ұстап қалу керек. Ойынды ұстап қалған бала жалғастыра.

-Ойынды аяқтап балаларды бір қатарға сапқа тұруға нұсқау беру.

Саптізбекке бір-бірден, бойымен сапқа тұру, қатардан өзінің орнын табады. Саптізбекте бір-бірден жүру (бірінен кейін бірі жүреді, бағытты сақтайды, саптізбектен шығып кетпеуге тырысады, «шашырап» жүреді және белгі бойынша саптізбекте өзінің орнын табады).

Балалар аз қозғалмалы ойын ойнап дене қызуын басады.

-Балалар бір қатарға сап тізбекке тұрады.

**Жетекші- жөндеуші**

Спорттық құрал-жабдықтар мен атрибуттарды жинауды ұсынады.

Ұйымдасқан оқу іс-әрекетінің қорытындысын талдау: Бүгін не үйрендік?, Қандай жаттығу немесе әрекет ұнады?

Нұсқаушыға көмек көрсету (Спорттық құрал-жабдықтарды жинайды). Сабақ қорытындысы бойынша сұрақтарға жауап береді «Мен не үйрендім, қимылдарды еске түсіреді, ойындарды айту.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** .Бағытты өзгерте отырып, сапта жүруді біледі

**Түсінеді:** Саптізбекте бір-бірден жүру дағдысын;

**Қолданады:**

- саптізбекте өзінің орнын таба білуді және сақтауды;

- әр түрлі бағытпен жүгіруді;

**Күні: 17.09.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Ақылды қояндар»

**Балалардың іс-әрекеті  
Мотивациялық-қозғаушы  
Кіріспе бөлім**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру-іздігіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

Жалпы дамытушы жаттығуларды орындау үшін екі қатар болып тұруға белгі береді.

Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

Жалпы дамытушы жаттығуларды дұрыс жасауларын қадағалау.

**Қозғалмалы ойын:**

**«Түлкі мен балапандар»**

Ойын шарты: бір баланы «түлкі» етіп сайлап, қалған балаларды балапандар деп әрқайсысына бетперде кигізу. құралдар: түлкі мен балапандар бет перделері.

**Аз қозғалмалы ойын:**

**«Бұл кімнің дауысы»**

-Ойынды аяқтап балаларды бір қатарға сапқа тұруға нұсқау беру.

Саптізбекке бір-бірден, бойымен сапқа тұру, қатардан өзінің орнын табады. Саптізбекте бір-бірден жүру (бірінен кейін бірі жүреді, бағытты сақтайды, саптізбектен шығып кетпеуге тырысады, «шашырап» жүреді және белгі бойынша саптізбекте өзінің орнын табады).

**Жетекші –жөндеуші**

Спорттық құрал-жабдықтар мен атрибуттарды жинауды ұсынады.

Ұйымдасқан оқу іс-әрекетінің қорытындысын талдау: Бүгін не үйрендік?, Қандай жаттығу немесе әрекет ұнады?

Нұсқаушыға көмек көрсету (Спорттық құрал-жабдықтарды жинайды). Сабақ қорытындысы бойынша сұрақтарға жауап береді «Мен не үйрендім, қимылдарды еске түсіреді, ойындарды айту.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Саптізбекте бағыттарын ауыстырып жүруді біледі

**Түсінеді:** Түрлі бағытта төрттағандап еңбектеуді игеред

**Қолданады:** Аяқтарды бірге, бөлек қойып секіруді біледі, жаттығады

**Күні: 24.09.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Допты домалату»

**Балалардың іс-әрекеті**  
**Мотивациялық-қозғаушы**  
**Кіріспе бөлім**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру-ізвестіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеуді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

Жалпы дамытушы жаттығуларды дұрыс жасауларын қадағалау.

**Қозғалмалы ойын:**

**«Жұпсыз қалма»**

Ойыншылар жұптармен шеңбер бойымен тұрады. Әрбіреуі өз серігін есте сақтайды. Сигнал бойынша ішкі шеңбер оңға қозғалып, сыртқы шеңбер солға қозғалады. Келесі сигналды естіген кезде өз серігін тауып шеңбер бойымен бір біріне арқаларымен қарап тұру керек. Қай жұп бірінші орындайды, сол жеңіске жетеді.

**Аз қозғалмалы ойын:**

**«Доппен соғу»**

**Шарты.** Допты бір-біріне көкке лақтыру арқылы береді. Допты қабылдау кезінде қателік жіберген және дұрыс бағытқа жібермеген ойыншы шеңбердің ортасына келіп отырады. Допты шеңбер бойынша жүргізіп жатқан ойыншылардың бірі, қатты ұру арқылы отырғанға соғады. Ойыншылардан келген доптың иесі ойынға қайта енеді. Егер де ойыншы допты тигізе алмаса, отырғандардың қатарына өзі де келіп қосылады.

**Ереже** Ойыншыларды «ату» отырғандардың бірі допты қолымен қағып алғанға шейін жалғасады, ал шеңбер ортасына серіктесінің қолына допты лақтырған ойыншы келіп отырады.

-Ойынды аяқтап балаларды бір қатарға сапқа тұруға нұсқау беру.

Саптізбекке бір-бірден, бойымен сапқа тұру, қатардан өзінің орнын табады. Саптізбекте бір-бірден жүру (бірінен кейін бірі жүреді, бағытты сақтайды, саптізбектен шығып кетпеуге тырысады, «шашырап» жүреді және белгі бойынша саптізбекте өзінің орнын табады).

Жүрудің әртүрлі қимылдарын жасап жүреді.Маршпен,аяқ ұшымен,өкшемен, секіріп.

Балалар аз қозғалмалы ойын ойнап дене қызуын басады.

-Балалар шеңбер жасай айнала тұрады.

**Жетекші- жөндеуші**

Спорттық құрал-жабдықтар мен атрибуттарды жинауды ұсынады.Ұйымдасқан оқу іс-әрекетінің қорытындысын талдау: Бүгін не үйрендік?, Қандай жаттығу немесе әрекет ұнады?

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Аяқты бірге және алшақ қойып секіруді біледі.

**Түсінеді:** Бастапқы қалпынан өкшесіне отыру арқылы бір – біріне доп домалатуды игереді (арақашықтығы 2 метр).

**Қолданады :**Еркін бағытта заттардың арасында жүруді біледі

**Күні: 01.10.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Ұзақ жолға шығайық»

**Балалардың іс-әрекеті  
Мотивациялық-қозғаушы  
Кіріспе бөлім**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру- іздестіру**

-Саптізбекте бір-бірден жүруді, бағытты сақтай білуді, саптізбектен шығып кетпеді, саптізбекте өзінің орнын таба білуді көрсетеді.Ленталарды алуға нұсқау беріледі.

-Жалпы дамытушы жаттығуларды орындау үшін,екі қатарға бөлініп тұруды ұсынады. Жаттығуларды атайды.

**Қозғалмалы ойын:**

**1.Ұлттық ойын «Тақия тастамақ»**

**2.Аз қозғалмалы ойын: «Өз үйіңді тап» ойынын ұйымдастыру.**

Балалар алаңның немесе бөлменің бір жағын жағалай отырады. «Қыдырып қайтайық», - дейді нұсқаушы.

Нұсқаушының «Үйге қайтыңдар», - деген сигналы бойынша өз үйлеріне қарай жүгіреді.

Ойын үш-төрт рет қайталанады.

**Е с к е р т у:** Егер алғашқы кезде балалар кеңістікті онша дұрыс бағдарлай алмайтын болса, онда кез келген орындыққа отыруға рұқсат ету керек. Кейін барып тек өз орындығына отыру ережесін енгізуге болады.

-Балалар ойын шартын түсініп ойнайды.

**Жетекші- жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

- Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды ұсынады.

-Балаларға бір қатарға түзелуге белгі беріп рахмет айтып қоштасу.

Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесі бойынша сұрақтарға жауап береді:

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Төрттағандап еңбектеуді біледі (арақашықтығы 6 м)

**Түсінеді:** 2 метр арақашықтықта өкшесіне отырып, допты бір біріне домалату жаттығуын игереді

**Қолданады:**Қимыл бағытын сақтауды біледі



**Күні: 08.10.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Допты қағып ал»

**Балалардың іс-әрекеті**  
**Мотивациялық-қозғаушы**  
**Кіріспе бөлім**

**Кіріспе бөлім:**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру- іздестіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді

**«Лақтыр - тосып ал»**

**Дайындық** балалар шеңберді айнала, қолсозым қашықтық арасында тұрады .Ортаға екі бала шығады.Олар арқаларын түйістіріп дәл ортада тұрады.

**Бейнелеу.** Нұсқаушыны белгісі арқылы, допты шеңбер бойынша – бірі оңға, ал бірі солға қарай балаларға лақтырады. Допты қағып алған бала кері ортадағы балаға лақтырады.

Шеңбер бойынша допты ең тез айналдырып үлгерген бала жеңген болып есептеледі.

Ойынды осылайша бірнеше рет қайталауға болады.

-Балалар ойынның шартын түсініп ойнайды.

Допты лақтыру және қағып алу ға, допты дұрыс лақтыру және өзіне қыспай қағып ала білуге жаттығады.

**Жетекші – жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

- Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды ұсынады.

-Балаларға бір қатарға түзелуге белгі беріп рахмет айтып қоштасу.

Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесі бойынша сұрақтарға жауап береді:

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** төрт тағандап еңбектеуді біледі

**Түсінеді:** Тура салынған жіп бойымен жүруді игереді

**Қолданы:** Қос аяқпен секіру (аяғы бірге, аяғы алшақ) басынан асырып қол шапалақтауды біледі

**Күні: 15.10.20ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Жүгіру жаттығулары»

**Балалардың іс-әрекеті**  
**Мотивациялық-қозғаушы**  
**Кіріспе бөлім**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру-іздігі**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді  
Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

**Қозғалмалы ойын**

**«Секіргішпен эстафета»**

Дайындық . Әр топтың ойыншылары, аттанар сызықтары ортақ бір тізбекке орналасады. Әр топқа қарама-қарсы бұрылыс тұрысы қойылады.

***Балаларға дене қызуларын басып, демалу барысында ұсынылады.***

**Аз қозғалмалы ойын.**

**«Жұпсыз қалма».**

**Жетекші – жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Сап тізбекте бір-бірден жүгіруді біледі

**Түсінеді:** тура салынған жіптен жүруді игереді

**Қоладанады:** Еркін бағытта допты домалатуды біледі

**Күні: 22.10.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Әдемі, ұзын ленталар»

**Балалардың іс-әрекеті**  
**Мотивациялық-қозғаушы**  
**Кіріспе бөлім**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру-іздігі**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеуді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

Жаттығуларды ленталармен жасау.

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді  
Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

**Қозғалмалы ойын**

**«Ордағы қасқыр»**

**Дайындық.** Алаңның ортасына бір-біріне параллельді 2 сызық, аралығы 70-100 см, сызылады. Оның аралығында 2 «қасқыр» жүреді, қалған ойыншылар «қозы», алаңның басқа жағында орналасады.

**Нұсқаушының** белгі беруімен «қозылар» «үйінен» шығады. Сол уақытта «қасқырлар» «қозыларды» ұстай бастайды. Ұсталып қалған қозылар шетке тұрады, кейін оларды санап, қайта ойынға қосады. 2-4 жүгірістен кейін қайта «қасқырларды» сайлайды да, ойын қайталанады. Ең көп «қозы» жинап алған «қасқыр» және керісінше бір де бір рет ұсталынбаған «қозы» жеңімпаз атанады.

**Балаларға дене қызуларын басып, демалу барысында ұсынылады.**

**Аз қозғалмалы ойын.**

«Кішкентай және үлкен аяқтар»

Балалар гимнастикалық орындақта отырады. Нұсқаушы оларға қарама-қарсы отырып, балаларға аяқтарын көрсетуді сұрайды. Балалар аяқтарын алға созып, көтереді. Нұсқаушы көңілді түрде былай дейді: «Кішкентай аяқтар жолмен жүгіріп кетті. Қараңдар олардың қалай жүгіргенін». Осыны айтады да аяғымен бірнеше рет тез-тез жер тепкілеп: «топ,топ,топ!» - дейді. Балаларда соны істейді. Одан кейін нұсқаушы қимылын баяулатып былай дейді: «Үлкен аяқтар жолда топ-топ жүріп бара жатыр».

Нұсқаушы алдымен кішкентай аяқтар, одан кейін үлкен аяқтар жөніндегі тексті осылайша бірнеше рет айтады.

Ойынды аяқтау.

**Жетекші- жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** жаттығуларды дұрыс орындайды

**Түсінеді:** Саптізбекте бір-бірден жүгіруді игереді.

**Қоладанады:** тура бағытта алақаны мен тізесіне сүйеніп төрт тағандап еңбектеуді біледі

**Күні: 29.10.20ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Футбол элементтері»

**Балалардың іс-әрекеті**  
**Мотивациялық-қозғаушы**  
**Кіріспе бөлім**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру-іздігіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді

1. **Қақпаға доп домалату** (арақашықтығы 2 м).  
Қос аяқпен секіру (бір аяғы алда, екіншісі артта).

**Қозғалмалы ойын**

«Қақпаға допты дәлде»

**Балаларға дене қызуларын басып, демалу барысында ұсынылады.**

**Аз қозғалмалы ойын.**

**Кеглиларды құлат**

Ойынды аяқтау.

Балаларды бір қатарға жинау.

Саптізбекке бір-бірден, сапқа тұру, қатардан өзінің орнын табады. Саптізбекте бір-бірден жүру (бірінен кейін бірі жүреді, бағытты сақтайды, саптізбектен шығып кетпеуге тырысады, «шашырап» жүреді және белгі бойынша саптізбекте өзінің орнын табады).

-Балалар ойынның шартын түсініп ойнайды.

**Жетекші- жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

- Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды ұсынады.

-Балаларға бір қатарға түзелуге белгі беріп рахмет айтып қоштасу.

Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесі бойынша сұрақтарға жауап береді:

-Өздеріне ұнаған жаттығуларын айтады

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Қос аяқпен секіруді біледі (бір аяғы алда, екіншісі артта)

**Түсінеді:** Қақпаға доп домалатуды игереді

**Қолданады:** Сызық арасымен жүру жаттығуын біледі

**Күні:05.11.20ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Кедергілер жолы»

**Балалардың іс-әрекеті  
Мотивациялық-қозғаушы  
Кіріспе бөлім**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру-іздігіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

Жалпы дамытушы жаттығуларды дұрыс жасауларын қадағалау.

Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді.

**Қозғалмалы ойын**

**Ойын: «Қуаласпақ»**

**Балаларға дене қызуларын басып, демалу барысында ұсынылады.**

**Аз қозғалмалы ойын.**

**«Соқыр теке»**

**Санамақ арқылы бір бала «соқыр теке» болып сайланады және көзін байлап қояды**

Ойынды аяқтау.

Балаларды бір қатарға жинау.

Саптізбекке бір-бірден, сапқа тұру, қатардан өзінің орнын табады. Саптізбекте бір-бірден жүру (бірінен кейін бірі жүреді, бағытты сақтайды, саптізбектен шығып кетпеуге тырысады, «шашырап» жүреді және белгі бойынша саптізбекте өзінің орнын табады).

Балалар бір қатарға тұрады.

**Жетекші – жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

- Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды ұсынады.

-Балаларға бір қатарға түзелуге белгі беріп рахмет айтып қоштасу.

Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесі бойынша сұрақтарға жауап береді:

-Өздеріне ұнаған жаттығуларын айтады

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** жаттығуларды дұрыс орындайды

**Түсінеді:** Қақпаға доп домалатуды игереді

**Қолданады:** Кедергілер арасымен жүгіреді

**Күні: 12.11.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Шеңберді айлан»

**Мақсаты:** Шеңбер түрінде салынған жіп бойымен тепе-теңдікті сақтап жүруге үйрету.

Арқанның астынан өтуде арқанға тиіп кетпеуін бекіту. Төрт тағандап еңбектеуде қол мен аяқ жұмысының координациясын дамыту.

### **Балалардың іс-әрекеті**

#### **Мотивациялық-қозғаушы**

#### **Кіріспе бөлім:**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

#### **Ұйымдастыру іздестіру**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

Шеңбер түрінде салынған жіп бойымен жүру

40 см биіктікте көтерілген арқанның астынан еңбектеп өтумен бірге 6 метр арақашықтыққа төрт тағандап еңбектеу.

#### **Қозғалмалы ойын**

**Ойын: «Көбелектер, бақалар».**

**Ойын бейнелеріне сәйкес әрекет ете білу.**

Балалар ойынның шартын түсініп ойнайды.

Қыз балалар көбелек, ұл балалар бақалар болады.

Бөлмеде көбелектер ұшып, бақалар секіреді(музыкамен)

Музыка тоқтаған кезде көбелектер ұшып барып өз орындарына отыруы керек, ал бақалар оларды ұстап қалуы керек.

Балалар бір қатарға тұрады.

#### **Жетекші -жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

#### **Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Арқан астымен еңбектеуді біледі

**Түсінеді:** Шеңбер түрінде салынған жіп бойымен жүруді игереді

**Қолданады:** Төрт тағандап еңбектеуді біледі

**Күні: 19.11.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Кеглиге тигіз»

**Мақсаты:** Балалардың қимыл-қозғалысын арттыру, денесін шынықтыру, ептілікке баулу.

**Кіріспе бөлім:**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

### **Ұйымдастырушы– ізденушілік**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді  
Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

Жалпы дамытушы жаттығуларды дұрыс жасауларын қадағалау.

**Қозғалмалы ойын**

**«Кеглиге тигіз»**

-Балалар ойынның шартын түсініп ойнайды.

Допты домалату, ептілік, көз мөлшер дағдылары қалыптасады

Балалар бір қатарға тұрады

Балалар белгі бойынша бір қатарға жиналады.

Ойынды аяқтау.

### **Жетекші -жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Жаттығуды дұрыс орындайды

**Түсінеді:** Допты нысанаға дәлдеуді

**Қолданады:** Ойынды қызыға ойнайды

**Күні: 26.11.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Епті балалар!»

Мақсаты: Заттардың арасында допты домалату бағытын ауыстыруға үйрету. Өзінің айналасына солға, оңға бұрылуды орындауда бірмезгілде қос аяқпен итеріле білуін бекіту.

Кіріспе бөлімі:

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

### **Ұйымдастырушы– ізденушілік**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді  
Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

Жалпы дамытушы жаттығуларды дұрыс жасауларын қадағалау.

Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді.

Бір-бірінен 1 м арақашықтықта қатар қойылған 5 заттың арасынан доп домалату.

Оңға, солға бұрылып орнында секіру.

### **Қозғалмалы ойын**

#### **«Кептерді қуып жет»**

**Дайындық.** Ойынды бастап жүргізетін ойыншы шеңбердің ортасында тұратын немесе отыратын «мысық» тағайындалады. Қалған ойыншылар «кептерлер» шеңбердің сыртында болады.

**Бейнелеу** Басқарушының белгісімен «кептерлер» шеңберге секіріп кіреді және шеңберден секіріп шығады. «Мысық» шеңберден секіріп шыға алмаған кептерді ұстап алуға тырысады.

Ұсталған шеңберде ортасында отырады Мысық 3-4 «кептер» ұсталғаннан кейін ұсталмағандардан жаңа «мысық» таңдалады. «Мысықпен» ұсталған «кептерлер» қайта ойынға қосылады. Ойын қайта басынан басталады.

Бірде бір ұсталмаған жеңеді. **Ереже.** 1. «Мысық» «кептерлерді» тек шеңберде ғана ұстауы мүмкін.

2. «кептерлер» тек бір не екі аяқпен ғана секіреді. Кім шеңбер арқылы жүгіріп өтсе, ол ұсталған болып саналады да шеңбер ортасына «мысыққа» барады. Балалар ойынның шартын түсініп ойнайды.

Ойынды аяқтау.

Балалар белгі бойынша бір қатарға жиналады.

### **Жетекші -жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

### **Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Жаттығуды дұрыс орындайды

**Түсінеді:** Бір-бірінен 1 м арақашықтықта қатар қойылған 5 заттың арасынан доп домалатуды

**Қолданады:** Ойынды қызыға ойнайды



**Күні: 03.12.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Әртүрлі кедергілер»

**Мақсаты:** Көтерілген заттың оның астынан еңбектеп өтуде биіктігін есепке ала отырып алақан мен тізеге сүйеніп, төрт тағандап еңбектеуге үйретуді жалғастыру. Допты саусақпен жеңіл итеріп және допты заттардың арасынан домалатуда бағытын өзгерте білуін бекіту.

**Кіріспе бөлім:**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

### **Ұйымдастырушы– ізденушілік**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді  
Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді.

Бір-бірінен 1 м арақашықтықта қатар қойылған 5 заттың арасынан доп домалату.

40 см биіктікке көтерілген таяқ астынан еңбектеумен қоса 8 метр

арақашықтықтатөрттағандап еңбектеу.

**Қозғалмалы ойын**

**Ұлттық ойын «Арқан тартыс»**

**Балаларды тең екі топқа бөлу.**

**Ойын шартын түсіндіру.**

**«Ұшты - ұшты»**

Көңіл қою, ереже бойынша әрекет ете білу.

Ойынды аяқтау.

Балалар белгі бойынша бір қатарға жиналады.

### **Жетекші-жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Жаттығуды дұрыс орындайды

**Түсінеді:** Ойынды ұйымшылдықпен ойнауды

**Қолданады:** Бір-бірінен 1 м арақашықтықта қатар қойылған 5 заттың арасынан доп домалатуды

**Күні: 10.12.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Жолға жүкпен шығайық»

**Мақсаты:** Басына қап қойып, тепе-теңдікті сақтай отырып, жіптің бойымен жүру (дене бітімі бұзылуының алдын алу). Еңбектеуде, таяқтың астынан өткенде оған тигізбей қол мен аяқтың жұмысын үйлестіре білуді бекіту. Оңға және солға бұрылып екпінмен секіруге жаттығу.

**Кіріспе бөлім:**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

#### **Ұйымдастырушы– ізденушілік**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді  
Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

Басына құм салынған қапшық қойып (салмағы 400 грамм), тура салынған жіп бойымен жүру  
Оңға, солға бұрылып, орнында секіру

Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді.

**Қозғалмалы ойын**

**Ойын: «Шарлар мен діңгектер». Көз өлшемін дамыту.**

Көңіл қою, ереже бойынша әрекет ете білу.

Ойынды аяқтау.

Балаларды бір қатарға жинау.

#### **Жетекші-жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Жаттығуды дұрыс орындайды

**Түсінеді:** Ойынды ұйымшылдықпен ойнауды

**Қолданады:** Басына құм салынған қапшық қойып (салмағы 400 грамм), тура салынған жіп бойымен жүреді.

**Күні: 24.12.20ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:**« Кел билейік»

**Мақсаты:** Түрлі қимылдарды түрлі қарқында музыкалық сүйемелдеу: ырғақты жүру, жеңіл жүгірумен орындауға үйрету. Басына қап қойып, бастың дұрыс қалпын сақтап, жіп бойымен жүре білуді бекіту. Бұрылу үшін жеткілікті түрде жоғарыға секіре білуді жетілдіру.

**- Кіріспе бөлім:**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

### **Ұйымдастырушы– ізденушілік**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

Музыкалық-ырғақты қимылдар (музыкамен жүру және жүгіру).

Басына құм салынған қапшық қойып (салмағы 400 грамм), тура салынған жіп бойымен жүру

**Қозғалмалы ойындар**

**Ойын:**«Алпауыттар мен ергежейлілер».

Көңіл қою, кең адыммен және аяқтың ұшымен жүре білу.

**«Тақия тастамақ»**

Көңіл қою, ереже бойынша әрекет ете білу.

Ойынды аяқтау.

Балаларды бір қатарға жинау.

### **Жетекші-жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Жаттығуды дұрыс орындайды

**Түсінеді:** Ойынды ұйымшылдықпен ойнауды

**Қолданады:** Музыкалық-ырғақты қимылдар жасауды біледі

**Күні: 31.12.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:**« Жоғары секір»

**Мақсаты:** Екі аяқтың ұшымен итеріліп, орташа биіктікке секіруді орындауға үйрету.

Сызықтан асып кетпей, адымды еркін қол қимылымен үйлестіре білуді бекіту. Алақан мен табанға сүйеніп төрт тағандап еңбектеу, төзімділікті дамытуға жаттықтыру.

### **Балалардың іс-әрекеті**

#### **Мотивациялық-қозғаушы**

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

### **Ұйымдастыру іздестіру**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді . Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді. Жаттығуларды жалаушалар ұстап жасау дұрыс жасауларын қадағалау. **Екі параллель сызықтың арасымен жүру** (көлемі 15 см, ұзындығы 3 метр). **Орнында 20 рет секіру** (үзіліспен 2 рет қайталау)

#### **Қозғалмалы ойын**

##### **«Қояндар бау-бақшада»**

*Дайындық.* Ойынды бастаушы – «күзетші» үлкен құрсау ішінде «бау-бақшаға» тұрады.

Қалған ойыншылар «қояндар» сыртында жүреді.

*Бейнелеу* Белгі берілгеннен кейін «қояндар» бір не екі аяқпен секіріп «бау-бақшаға» кіруге талпынады. «Күзетші» құрсау сыртына шықпай, «қояндарды» ұстауға, яғни қолымен тиуге талпынады. Ұсталған «қояндар» шетке шығады.

3-5 «қоян» ұсталғаннан кейін жаңа «күзетші» тағайындалады және ойын қайта басынан басталады.

Балалар бір қатарға жиналып тұрады.

### **Рефлексивті-түзетушілік**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

#### **Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Жаттығуды дұрыс орындайды

**Түсінеді:** Ойынды ұйымшылдықпен ойнауды

**Қолданады:** Орнында 20 рет секіреді.

**Күні: 14.01.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Алысқа секір»

**Мақсаты:** Екі аяғымен бір мезгілде екпінмен итеріліп алдыға қарай қос аяқпен секіру және жартылай бүгілген аяқтың ұшымен жерге түсуді үйрету. Заттарды айнала оларды қағып кетпей жүгіруді бекіту (майтабанды алдын ала емдеу — жалпы табанды мықтылау). Бір-біріне допты домалатып жаттығу, көз өлшемін дамыту.

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру іздестіру**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды. Қатар қойылған заттарды айнала «жыланша» жүгіру

(заттардың арасында арақашықтық 1 м, қатар ұзындығы 6 м). 2 м арақашықтыққа қос аяқпен алға қарай секіру Қатарда тұрып бір біріне доп домалату

Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді.

**Қозғалмалы ойын**

**«Қамбадағы тышқандар»**

Залдың әр жеріне 4 құрсауларды қою, ол тышқандардың үйі.

Залдың ортасына «мысықтың үйін орналастыру»құрсау қою.

Санамақ арқылы мысық тағайындалады.

-Балалар(тышқандар) 4 құрсауға бөлінеді

Мысық болған бала қамбаны күзетіп ортадағы құрсауда отырады. Мысық ұйқыға кеткенде тышқандар қамбаға қарай келеді. Оларды байқап қойған мысық қуып, тышқандарды ұстап алады.

Ойынды аяқтау.

Балалар бір қатарға жиналып тұрады.

**Жетекші-жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Жаңғыртады:** допты түзу бағытта домалатуды біледі

**Түсінеді:** Ойынды ұйымшылдықпен ойнауды

**Қолданады:** Қатар қойылған заттарды айнала «жыланша» жүгіруді біледі

**Күні: 21.01.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Сен допты қағып ал»

**Мақсаты:** Допты тік төмен еденге лақтыру және оны секіргеннен кейін қос қолмен қағып алуды үйрету. Қос аяқпен бірдей екпінмен итеріліп және алдыға қарай секіруде жартылай бүгілген аяқтың ұшына түсуді бекіту. Демін бөгемей, еркін демала білуін қалыптастыру.

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балалармен қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

#### **Ұйымдастыру іздестіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді. Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды. Допты бір-біріне лақтыру және оны қос қолмен қағып алу (тәсіл: бастың үстінен қос қолмен, жұптар арасының арақашықтығы 1,5 м). 3 м арақашықтыққа қос аяқпен алға қарай секіру. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді.

**Қозғалмалы ойын**

**Ұлттық ойындар ойнау**

**«Тақия тастамақ», «Көтермек»**

Ортаға екі ойыншы бала шығады. Бір-біріне арқаларын беріп тұрады. Белгі бойынша кім бірінші бірін-бірі арқада көтеріп алса, сол бала жеңіске жетеді. Жеңіске жеткен бала ойында қала береді де басқа балалармен бірге күш сынасады.

Ойынды аяқтау.

#### **Жетекші-жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** допты түзу бағытта домалатуды біледі

**Түсінеді:** Ойынды ұйымшылдықпен ойнауды

**Қолданады:** Допты бір-біріне лақтыру және оны қос қолмен қағып алуды игерді

**Күні: 28.01.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Менің күшім көп»

**Мақсаты:** Гимнастикалық орындық бойымен ішпен, орындықтың шетінен ұстап, қолмен тартылып еңбектеу. Допты бір-біріне лақтырып, оны екі жағынан бірдей еркін қол қимылдарымен қағып ала білуді бекіту. Қолдары иықта, сызықтан асып кетпей аяқтың ұшымен жүруге жаттықтыру.

Құралдары: доптар, аю қалпағы

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

-Балаларды сапқа тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

**Ұйымдастыру іздестіру**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетемін.

Допты бір-біріне лақтыру және оны қос қолымен қағып алу.

**Қозғалмалы ойын**

**«Ұйқыдағы аю»**

Бұл ойынға топ балалары 2-ге бөлініп қатысады.

Ойын шарты: Топ ішіндегі бір баланы аю қалпағын кигізіп орындыққа отырғызып қояды. Балалар орманда серуендеп келе жатып, ұйқыдағы аюды көреді. Аю болса балалардың шуылынан (дыбысынан) оянып кетіп, балаларды қуа жөнеледі. Ұстап алған баланы өз мекеніне отырғызып қояды. ойын қайта жалғасады

Ойынды аяқтау.

Балалар бір қатарға жиналып тұрады.

**Жетекші-жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Допты бір-біріне лақтыру және оны қос қолмен қағып алуды біледі

**Түсінеді:** Ойынды ұйымшылдықпен ойнауды

**Қолданады:** ойынды қызыға ойнайды

**Күні: 04.02.2021**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Бөлімі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Ақылды қояндар»

Мақсаты: Балалардың қимыл-қозғалысын дамыту, денесін шынықтыру, ептілікке, шапшаңдылыққа баулу.

**Балалардың іс-әрекеті**  
**Мотивациялық-қозғаушы**  
**Кіріспе бөлім**

-Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

-Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру-іздігіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

Жалпы дамытушы жаттығуларды орындау үшін екі қатар болып тұруға белгі береді.

Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

Жалпы дамытушы жаттығуларды дұрыс жасауларын қадағалау.

**Қозғалмалы ойын:**

**«Түлкі мен балапандар»**

Ойын шарты: бір баланы «түлкі» етіп сайлап, қалған балаларды балапандар деп әрқайсысына бетперде кигізу. құралдар: түлкі мен балапандар бет перделері.

**Аз қозғалмалы ойын:**

**«Бұл кімнің дауысы»**

-Ойынды аяқтап балаларды бір қатарға сапқа тұруға нұсқау беру.

Саптізбекке бір-бірден, бойымен сапқа тұру, қатардан өзінің орнын табады. Саптізбекте бір-бірден жүру (бірінен кейін бірі жүреді, бағытты сақтайды, саптізбектен шығып кетпеуге тырысады, «шашырап» жүреді және белгі бойынша саптізбекте өзінің орнын табады).

**Жетекші –жөндеуші**

Спорттық құрал-жабдықтар мен атрибуттарды жинауды ұсынады.

Ұйымдасқан оқу іс-әрекетінің қорытындысын талдау: Бүгін не үйрендік?, Қандай жаттығу немесе әрекет ұнады?

Нұсқаушыға көмек көрсету (Спорттық құрал-жабдықтарды жинайды). Сабақ қорытындысы бойынша сұрақтарға жауап береді «Мен не үйрендім, қимылдарды еске түсіреді, ойындарды айту.

**Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Саптізбекте бағыттарын ауыстырып жүруді біледі

**Түсінеді:** Түрлі бағытта төрттағандап еңбектеуді игеред

**Қолданады:** Аяқтарды бірге, бөлек қойып секіруді біледі, жаттығады



**Күні: 11.02.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Текшелерден құралған кедергілер»

**Мақсаты:** Жоғары тіреуіште денесін тік ұстауды сақтап жүруді үйретуді жалғастыру. Қолды дұрыс ұстауды және тартылудың тәсілдерін көрсету.

**Құралдар:** Гимнастикалық орындық, кубиктер

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

**Ұйымдастыру іздестіру**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін 3 қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

дұрыс жасауларын қадағалау. Гимнастикалық орындық бойымен қолдарын белдеріне қойып, текшелерден аттап жүру (орындық биіктігі 35 см, көлемі 20 см).

Гимнастикалық орындық бойымен ішпен, қолмен тартылып еңбектеу.

**Қозғалмалы ойын**

«Қорықпаймын» Екі бала орындыққа отырып, алған балалар қашуға дайындалып сызыққа тұрады. Белгі бойынша балалар қашады. Ойын 2-3 рет қайталанады.

Ойынды аяқтау.

### **Жетекші –жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Аяқты биік көтеріп қолды созып жүруды.

Түсінеді: Гимнастикалық орындыққа жатып тартылуды.

Қолданады: Гимнастикалық орындық үстімен жүре алады.

**Күні: 18.02.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Жылдам қимылда»

**Мақсаты:** Саптізбекте бір-бірден сапқа тұру, шашыраңқы жүргенде кеңістікке бағдарлау және саптізбекте өзінің орнын жылдам табуға үйретуді жалғастыру. Жоғары тіреуіште жүруде тепе-теңдікті сақтап және денені тік ұстап, заттардың үстінен аттай білуді бекіту. Допты тік төмен еленге лақтыру және оны секіргеннен кейін қос қолымен қағып алу.

Құралдар:Балалар санына қарай доптар, гимнастикалық орындық, текшелер.

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балалар белгі бойынша сап тізбекке тұрады.

#### **Ұйымдастыру іздестіру**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін 3 қатарға бөлінуге нұсқау береді Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді. Саптізбекте бір-бірден сапқа тұру, шашырап жүру . Допты еденге лақтыру және қағып алу

**Қозғалмалы ойын**

«Қарғалар». Төзімділік, өлеңмен қимылды үйлестіре білу.

Балалар қолдарын созып қарғалар сияқы залды айналып ұшады.Белгі бойынша қайтадан қайтып үйлеріне қонулары керек. Үлгермеген ойыншы ойыннан шығып отырады.

Ойынды аяқтау.

Балалар бір қатарға жиналып тұрады.

#### **Жетекші –жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

Жаңғыртады: Сапта тұрып шашыраған кезде қайта орындарын таба алуды.

Түсінеді: Тепе-теңдік сақтап жүруді.

Қолданады; Допты еденге лақтыру және қағып алады

**Күні: 25.02.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Секіргіш қоян»

**Мақсаты:** Қолдарының төмен-алға қарай қимылдарын аяқтың итерілумен үйлестіріп, орнынан ұзындыққа секіруді орындауда бастапқы қалпын дұрыс қабылдауды үйрету. Залдың барлық кеңістігін пайдаланып, жүру кезінде бір-біріне бөгет жасамай, сапта өзінің орнын жылдам таба білуін бекіту. Допты екпінмен лақтыра білу және доп қимылының бағытын сақтап, көз мөлшерін дамытуды жетілдіру.

Құралдар:Балалар санына қарай доптар.

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

### **Ұйымдастыру іздестіру**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін 3 қатарға бөлінуге нұсқау береді. Таныс жаттығуларды атайды. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

Орынан ұзындыққа секіру. Допты затқа тигізіп домалату.

**Қозғалмалы ойын**

**«Соқыр теке»**

Ойынға шарф қажет. Барлық қатысушылар шеңберге тұрып, қолдарынан ұстайды. санамақ арқылы «соқыр теке» белгілі болады оны шеңбер ішіне тұрғызып көзін байлап тастайды, Қалған балалар көзі байланаған адамды жан-жақтан түртеді де, ол балаларды ұстап алу керек. Егер көзі байланған адам біреуді ұстап, оны таныса, сол адам келесі соқыр теке болады.

Ойын ережесі: 1 Ойыншылар шеңберден шықпау керек.

2 «Соқыр текені итеріп», аяқпен бөгет жасауға тыйым салынады. Ортаға бір бала шығады.Көзі орамалмен байланады.Ортаға шығарып 2-3 рет айналдырады. Оны айнала балалар тұрады. Соқыр текені міндеті балаларды ұстап алу.

Ойынды аяқтау.

. Балалар бір қатарға жиналып тұрады.

### **Жетекші –жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

### **Күтілетін нәтиже:**

Жаңғыртады:Гимнастикалық орындық бойымен қолдарын белдеріне қойып, текшелерден аттап жүруді игереді.

Түсінеді:Секірген кезде қолмен ырғалып секіруді.

Қолданады: Өздерінің орындарына жылдам тұруды.

**Күні: 04.03.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Сиқырлы доп»

**Мақсаты:** Арақашықтығы 1,5 м екі сапта тұрып, лақтыру күшін сап арасындағы арақашыққа сәйкес допты бір-біріне қос қолмен бастан асырып лақтыру. Орнында тұрып ұзындыққа секіруде қос аяғымен екпінді итеріліп, қолды төмен-алға қарай қатты қимылдауды орындап, жартылай бүгілген аяқпен секіріп түсе білуін бекіту.

Құралдар:балалар санына қарай доптар

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

Ұсынылған жағдаятқа тұру

#### **Ұйымдастыру -іздістіру**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді  
Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

дұрыс жасауларын қадағалау. Допты бір-біріне лақтыру және оны қос қолмен қағып алу.

Орнынан ұзындыққа секіру

Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді.

**Қозғалмалы ойын**

**«Қамбадағы тышқандар».**

2-3 бала мысық болып тандалады.Қалғандары тышқан болады. Мысықтар ұйықтап жатқанда тышқандар тамақ ішіп жүгіреді. Мысық оянғанда қайта үйлеріне қашады.

Ойынды аяқтау.

Балалар бір қатарға жиналып тұрады.

#### **Жетекші –жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

Тынысалуды қалпына келтіру.

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады:Допты екі қолмен қағып алу керек екенін білу.

Түсінеді: Қарама-қарсы тұрған балаға допты дұрыс жеткізу

Қолданады: Орыннан секіруді біледі.

**Күні: 11.03.2020ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Үлкен бөрене»

**Мақсаты:** Төрт тағандап бөрене бойымен еңбектеуде қол мен аяқтың жұмысын координациялауды үйрету. 2 м арақашықтықта допты бір-біріне лақтыра білу, доптың ұшу бағытын бақылау және ұшып келе жатқан допты бүгілген қолдың жеңіл қимылымен тосып ала білуді бекіту.

**Құралдар:** Бөрене, балалар санына қарай доптар, сюжеттік маскалар

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

Орында тұрып бұрылу жаттығуларын орындау.

**Ұйымдастыру -іздестіру**

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін 2 қатарға бөлінуге нұсқау береді .Жаттығуды доппен жасайды. Таныс жаттығуларды атайды. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді. Допты бір-біріне лақтыру және оны қос қолымен қағып алу .Төрт тағандап бөрене бойымен еңбектеу

**Қозғалмалы ойын**

**«Қасқыр мен лақтар»**

Алаңның бір жағынан екінші жағына жүгіру.

.-Балалар ойынның шартын түсініп ойнайды.

Лақтар далада жайылып жүреді.Қасқырлар лақтарды көріп қойып қуалайды.Ұсталынып қалған лақ қасқыр болады. Ойынды осылайша бірнеше рет қайталауға болады

**Жетекші –жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

- Спорттық құрал-жабдықтарды жинауды ұсынады.

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады:Доппен жасалатын жаттығуларды бұлжытпай орындау

Түсінеді:Еңбектеу кезінде қол мен аяқтың тұру қалпы

Қолданады: допты дұрыс лақтырып, қағып алуды біледі

**Күні: 18.03.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Менің асығым»

**Мақсаты:** Басындағы қаппен алаңдағы жоғары тіреуіш бойымен жүруде арқа және бастың дұрыс қалпын сақтауды, дененің қалпын бақылауды үйрету. Бөрене бойымен де еңбектеуде тепе-теңдікті сақтай білуді бекіту. Допты алға-жоғары қарай бастан асырмай лақтыру және оны қос қолмен қағып алуды жетілдіру.

Құралдар: Гимнастикалық орындық, бөрене, асық

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

Орында тұрып бұрылу жаттығуларын орындау.

### **Ұйымдастыру-іздігіру**

Жалпы дамытушы жаттығуларды орындау үшін 2 қатар болып тұруға белгі береді. Жаттығуды құрсаумен орындау. Гимнастикалық орындық бойымен қолдары белдерінде, басына қап қойып жүру.

Допты жоғары қарай лақтырып және оны қос қолмен қағып алу. Төрт тағандап бөрене бойымен еңбектеу.

**Қозғалмалы ойын:**

**Асық кімде?**

**Ойын шарты:** Балалар арасынан біреу таңдалып, қалғандары көздерін жұмады. таңдалған бала асықты қалаған баланың қолына ұстатады. Балалар көздерін ашып асықты іздейді. Балалар бір қатарға сап- тізбекке тұрады.

### **Жетекші –жөндеуші**

Спорттық құрал-жабдықтар мен атрибуттарды жинауды ұсынады.

Ұйымдасқан оқу іс-әрекетінің қорытындысын талдау: Бүгін не үйрендік?, Қандай жаттығу немесе әрекет ұнады?

Балаларды мадақтау

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Допты жоғары лақтырған кезде допты қайта қағып алуларын қадағалау

Түсінеді: тепе-теңдікті дұрыс сақтай білуді

Қолданады: бөренеден еңбектеп өтіп шығады

**Күні: 25.03.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Биле биле»

**Мақсаты:** Түрлі қимылдарды түрлі қарқында музыкалық сүйемелдеуге сәйкес: өзінің айналасында айналу, жеңіл және ырғақты секіруді орындауды үйрету. Жоғары тіреуіш бойымен жүруде нық тепе-теңдікті және дене бітімінің дұрыс қалпын сақтау, одан аяқтың ұшымен жеңіл түсе білуін бекіту. Қос аяқпен алға қарай секіруге жаттықтыру.

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

Орында тұрып бұрылу жаттығуларын орындау.

#### **Ұйымдастыру-іздігіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді. Адымдап жүреді, аяқтың үшімен , үлкен адыммен, мысық сияқты, үйрек сияқты жүреді.

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін 2 қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды

Музыкалық-ырғақты қимылдар (айналу, орнында секіру).

Гимнастикалық орындық бойымен қолдары белдерінде, басына қап қойып жүру

2 метр арақашықтықта қос аяқпен алға қарай секіру.

**Қозғалмалы ойын**

**Шарлар мен бағаналар**

**Ойын шартын түсіндіру.**

«Ұшты - ұшты»

Көңіл қою, ереже бойынша әрекет ете білу.

-Балалар ойынның шартын түсініп ойнайды.

-Екі топқа бөлініп доптарды алдарында тұрған бағананың ішінен өткізуге тырысады. Ойын 2-3 рет қайталанады

Ойынды аяқтау.

-Балалар аз қозғалмалы ойын ойнап дене қызуларын басып дем алады

Балалар белгі бойынша бір қатарға жиналады.

#### **Жетекші –жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: жүріп келе жатқан кезде сапты бұзбай жүру

Түсінеді: Тапсырманы орындауды

Қолданады: Тепе-теңдікті сақтауды үйренді

**Күні: 01.04.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Орманға саяхат»

**Мақсаты:** Бірнеше сызықтардың үстінен біртіндеп секіру, бір мезгілде қос аяқпен екпінді итерілу, денені алға қарай еңкейтпей, аяқтың ұшымен жерге түсуге үйрету. Түрлі қимылдарды түрлі қарқында музыкалық сүйемелдеуді: тізені жоғары көтеріп ырғақпен жүруді орындау, бір қалыпты отыруды орындай білуді бекіту. Допты бастан асыра қос қол тәсілімен бір-біріне лақтыруға жаттықтыру.

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

«Орманға саяхат» жасайтынын түсіндіру

### **Ұйымдастыру- іздестіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді. Жануарларды бейнелеп, жүрістерімен жүру. Аю ,қоян, үйрек сияқты жүрістерімен жүргізу.

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау.

Сызықтардың үстінен қос аяқпен секіру (бір-бірінен 1 м арақашықтықтағы 4 сызық).

Музыкалық-ырғақты қимылдар (жүру, отыру).

Бір-біріне доп лақтыру және оны қос қолмен қағып алу (қос қолмен бастан асыру тәсілі, саптың арасының арақашықтығы 2 м).

**Қозғалмалы ойын**

**«Қасқырларды аулау»**

Бірлесіп әрекет ету, кеңістікте бағдарлау.

Балалардың арасынан 3 аңшы таңдалады. Қалғандары орманда жүрген қасқырлар болып саналады. Белгі бойынша аңшылар аңға шығып қасқырларды аулайды.

Ойынды аяқтау.

Балаларды бір қатарға жинау.

### **Жетекші –жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-балалар қайда саяхат жасадық

-Қандай аңдарды бейнеледік

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

Жаңғыртады: жасаған жаттығуларды айтып береді

Түсінеді: бірлесіп әрекет етуді үйрету

Қолданады: доппен жасалатын жаттығуларды жақсы жасайды



**Күні: 08.04.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Төзімді балалар»

**Мақсаты:** Қысқа адым жасап, қарқынын тездетпей және ақырындатпай қолдарын бүгіп, ырғақты жүгіруге үйрету. Біртіндеп бес жіптің үстінен секіру, қос аяқпен екпінді итеріліп және аяқтың ұшымен жерге жеңіл түсіп, барлық табанмен тұрып жазыла білуді бекіту. Заттардың үстінен төрт тағандап еңбектеп өтуге жаттығу.

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

**Ұйымдастыру-іздестіру**

-Жүру және жүгіру жаттығуларын орындау

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау

1.1 минут баяу қарқында жүгіру.

2.Жіптің үстінен қос аяқпен секіру (бір-бірінен 1 м арақашықтықтағы 5 жіп ).

3.Модуль үстінен өту.

**Қозғалмалы ойын**

«Қарлығаш»

Сап түзеп сызықтың бойында тұрады. Белгі бойынша зал бойымен қарлығаш болып ұшады.

Кімде кім бір – біріне соғылып қалатын жағдайда. Сол қарлығаш орындыққа отырады.

Ойынды аяқтау.

**Жетекші –жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

Жаңғыртады: жүгірген кезде қолды ұстау қалпын біледі

Түсінеді: секірген кезде аяқты бірге ұстауларын үйрену

Қолданады: сапты бұзбай шеңберді айнала жүгіреді

**Күні: 15.04.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Алысқа лақтыр»

**Мақсаты:** Допты алыстан отыру қалпында бастан асыра лақтыру, бүгілген қолдың жазылу екінімен лақтыру күшін беруді үйрету.

Аяқты өкшеден аяқтың ұшына қою, қолдарының бір қалыпты қимылдарымен, босаңдау иықтарымен қимыл қарқынына төзе білуін бекіту. Басындағы қабымен гимнастикалық орындық бойымен, дене бітімін сақтай жүруге жаттығу.

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

**Ұйымдастыру-іздігіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

-саптық, жүру, жүгіру жаттығуларын орындау

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау

Тұру қалпында допты қос қолмен бастан асыра лақтыру.

1 минут баяу қарқында жүгіру.

Еденге салған тақтай бойымен қос аяқпен секіру.

**Қозғалмалы ойын**

«Ормандағы аюдар». Аулай және жалтара жүгіру.

Дайындық. залда «қарама – қарсы бағытта 2 үй» белгіленеді.

Үйдің ішінде 4 аңшы отырады. Орманда жүрген аюлар аң аулауға шығады. Сол кезде аңшылар үйіне тап болады. Аңшылар аюларды қуалайды. Ұсталынған аю орындыққа отырады.

Ойынды аяқтау

**Жетекші –жөндеуші**

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

Жаңғыртады: Жаттығуларды дұрыс орындауды

Түсінеді: ойын кезінде ептілік, икемділікті пайдаланып ойнауды

Қолданады: шеңбер бойымен ұзақ уақыт арасында жүгіріп шығуды біледі

**Күні: 22.04.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы :**« Жануарлар мекен»

**Мақсаты:** Еденде жанымен тұрған сатылардың көлденең салмаларының арасынан еңбектеуге үйрету, қол мен аяқтың жұмыстарын координациялау. Доп ұстаған қолын бастың артына қарай апару, доптың ұшуына алға-жоғары қарай бүгілген қолдарды екпінді жазылуымен дұрыс траектория бере білуді бекіту.

**Құралдар:**балалар санына қарай доптар

**Мотивациялық - қозғаушылық**

Балалар саппен залға кіреді. Бір қатарға түзеліп тұрады.

**Ұйымдастырушылық - ізденістер**

Тәрбиешінің артынан адымдап жүреді, аяқтың үшімен , үлкен адыммен, мысық сияқты, үйрек сияқты жүреді. Шеңбер бойымен айналып жүгіреді. Тынысалуды қалпына келтіреді.

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау

Еденде жанымен тұрған сатылардың көлденең салмаларының арасынан еңбектеу

Тұру қалпында қос қолымен допты басынан асыра лақтыру.

**Қимылды ойын**

Қозғалмалы ойын

«Соқыр теке»

Ойынға шарф қажет. Барлық қатысушылар шеңберге тұрып, қолдарынан ұстайды . санамақ арқылы «соқыр теке» белгілі болады оны шеңбер ішіне тұрғызып көзін байлап тастайды,

Қалған балалар көзі байланаған адамды жан-жақтан түртеді де, ол балаларды ұстап алу керек. Егер көзі байланған адам біреуді ұстап, оны таныса, сол адам келесі соқыр теке болады.

Ойын ережесі:1 Ойыншылар шеңберден шықпау керек.

2 «Соқыр текені итеріп», аяқпен бөгет жасауға тыйым салынады.

**Жетекші –жөндеуші**

-Балалар, сендерге қандай жаттығу ұнады?

-Көңіл - күйлерін қалай?

Балаларды мадақтау

**Күтілетін нәтиже:**

Жаңғыртады: допты дұрыс қалпында ұстап, лақтыру

Түсінеді: Ойынның шартын бұзбай, ұйымшылдықпен ойнауды.

Қолданады: еңбектеп жүруді бұлжытпай орындайды

**Күні: 29.04.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Көпірмен жүр»

**Мақсаты:** Аяқтың өкшесінен аяқтың ұшына ауысуды орындауды, қабырғалы тақтай бойымен жүруде тепе-теңдікті сақтауды үйрету (майтабанға алдан-ала емдеу). Шектелген алаң бойымен қос аяқпен секіруге жаттықтыру.

Құралдар: тақтай, кішкене тақтайшалар, доптар

### **Мотивациялық-қозғаушы**

#### **Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

#### **Ұйымдастыру-іздігіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді.

-Жүру, саптық жаттығулар, жүгіру жаттығуларын орындайды.

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау .

Еденге салынған қабырғалы тақтай бойымен жүру (көлемі 15 см, ұзындығы 2 м).

Еденде салынған тақтай бойымен қос аяқпен секіру.

Қозғалмалы ойын

#### **Ойын: «Орныңды тап»**

Ойын барысында қағысып қалмай, өзінің орынын табу.

Ойынды аяқтау.

Балалар белгі бойынша бір қатарға жиналады.

#### **Жетекші –жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

Күтілетін нәтиже:

Жаңғыртады: Еденге салынған қабырғалы тақтай бойымен жүру (көлемі 15 см, ұзындығы 2 м).

Түсінеді: Ойынның шартын бұзбай ойнауды

Қолданады: Еденде салынған тақтай бойымен қос аяқпен секіру.

**Күні: 06.05.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** « Кім бірінші?»

**Мақсаты:** Кең адым жасап, жүгіру адымы тактісін қол қимылдары мен үйлестіріп жылдам қарқынмен жүгіруді үйрету. Аяқтың өкшесінен аяқтың ұшына ауысуды орындау, тепе-теңдікті сақтай білуді бекіту (майтабанға алдын-ала емдеу, барлық табан жұмысын нығайту).

**Құралдар:** Құрсаулар, қабырғалы тақтай

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

### **Ұйымдастыру- іздестіру**

Жүру жаттығулары. Жүгіру жаттығуларын орындау

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау. Жылдам қарқынмен жүгіру. (арақашықтығы 15 м).

Еденге салынған қабырғалы тақтай бойымен жүру (көлемі 15 см, ұзындығы 2 м).

Тура бағытта құрсауды домалату.

**Қозғалмалы ойын**

**«Құстардың ұшып келуі»**

Ептілікті дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде соқтығыса білмеу. Сызық бойымен тұрған балалар тәрбиешінің белгісін тосады. Белгі берілген соны зал бойымен жүгіреді.

Орындарына тұрындар дегенде , жүгіріп барып сызық бойына тұрады. Үлгермеген бала ойыннан шығады.

Ойынды аяқтау.

### **Жетекші –жөндеуші**

Іс – әрекетті қорытындылау

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

Жаңғыртады: Еденге салынған қабырғалы тақтай бойымен жүру

Түсінеді : Жылдам қарқынмен жүгіруді.

Қолданады: Тура бағытта құрсауды домалатуды

**Күні: 13.05.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:** «Қимылды ойындар»

Мақсаты: Алға қарай жеңіл ырғақты секірумен қырындап жүруді орындауға үйрету.

Тақтайдың екі басынан бастап жүріп келе жатып, ортасына келгенде бұрылып кейін жүру; өзінің іс-әрекетін басқа балалардың іс-әрекетімен үйлестіре білуді бекіту.

**Мотивациялық-қозғаушы**

**Кіріспе бөлім:**

Балаларды қатарға тұрғызу.

Бүгінгі көңіл күйлерін сұрау.

### **Ұйымдастыру-іздігіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді

Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау .

Музыкалық-ырғақты қимылдар (алға қырындап жүру, секіру).

Еденге салынған тақтай бойымен тапсырманы орындай жүру — тақтайдың екі басынан бастап жүріп келе жатып, ортасына келгенде бұрылып кейін жүру.

**Қозғалмалы ойын**

**Ойын: «Қасқырларды аулау». Көңіл қоя білу, тез қимылдауды дамыту.**

Балалар ойынның шартын түсініп ойнайды

Қасқыр қасқыр келіп көр

Қақпан қақпан қауып көр

Деп айтып жан жаққа қасқырдан қашады.

-Қасқырға ұсталған бала ойыннан шығып отырады.

Балалар белгі бойынша бір қатарға жиналады.

Ойынды аяқтау.

### **Жетекші –жөндеуші**

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

**Күтілетін нәтиже:**

Жаңғыртады:музыка әуенімен қозғалыстар жасау

Түсінеді: Тәрбиешінің сөздеріне назарларын толықтай аудару

Нені біледі: допты домалату жаттығуын жақсы орындайды

**Күні: 20 .05.2021ж**

**Білім беру саласы :** Вариативтік компонент

**Білім көзі:** Шынықсаң шымыр боласың

**Тақырыбы:**« Сикырлы жіп»

**Мақсаты:** Жіптің астынан оң және сол жақ жанымен өтуде дұрыс топталуды және жазылуды үйрету. Допты бастан асыра лақтырмай, алдыға-жоғарыға лақтыру және оны қос қолымен қағып ала білуді бекіту.

### **Мотивациялық-қозғаушы**

#### **Кіріспе бөлім**

Балаларды қатарға тұрғызу.

-Бүгінгі көңіл күйлерің қалай?

Ұсынылған жағдаятқа қатынасын көрсету

### **Ұйымдастыру іздестіру**

Саптізбекте бағытты қалай сақтауды, саптізбектен шығып кетпеуді, өзінің орнын таба білуді көрсетеді. Жалпы дамытушылық жаттығуларды орындау үшін екі қатарға бөлінуге нұсқау береді

Таныс жаттығуларды атайды.. Жаттығуларды орындау тәсілдерін көрсетеді, көрнекті үлгісін береді.

дұрыс жасауларын қадағалау. Допты жоғары қарай лақтыру және оны қос қолымен қағып алу

Жіптің астынан жанымен өту (биіктігі 40 см).

#### **Қозғалмалы ойын**

##### **«Құстар мен мысықтар»**

**Координациялық қабілеттілігін және жылдамдығын дамыту.**

**Дайындық.** 4-6 диаметрлі шеңбер сызылады. Ойынды бастап жүргізетін ойыншы шеңбердің ортасында тұратын немесе отыратын «мысық» тағайындалады. Қалған ойыншылар «торғайлар» шеңбердің сыртында болады.

**Ереже.** 1. «Мысық» «торғайларды» тек шеңберде ғана ұстауы мүмкін.

2. «Торғайлар» тек бір не екі аяқпен ғана секіреді. Кім шеңбер арқылы жүгіріп өтсе, ол ұсталған болып саналады да шеңбер ортасына «мысыққа» барады.

3. Ұсталған «торғай» болып саналады, егер «мысық» оны қолымен тисе, ол шеңберде бір аяқпен болған жайдайда да.

#### **Ойынды аяқтау.**

**Балаларды бір қатарға жинау.**

#### **Жетекші- жөндеуші**

-Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің нәтижесін талдайды:

-Қандай жаттығулар жасадық?

-Балалармен бірге ойнаған және жаттыққан қимыл қозғалыстарын еске түсіру.

Балаларды мадақтау.

#### **Күтілетін нәтиже:**

**Жаңғыртады:** Жаттығуды дұрыс орындайды

**Түсінеді:** Ойынды ұйымшылдықпен ойнауды

**Қолданады:** Жіптің астынан жанымен қырындап өту жаттығуын